

”Palestiinalainen valtio on kivenheiton päässä”

Palestiinalaisen kansallisen identiteetin rakentuminen
palestiinalaisjulisteeissa

Martina Munther
Pro gradu -tutkielma
Median, musiikin ja taiteen tutkimuksen tutkinto-ohjelma, Mediatutkimus
Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos
Humanistinen tiedekunta
Turun yliopisto
Huhtikuu 2023

**Median, musiikin ja taiteen tutkimuksen tutkinto-ohjelma, Mediatutkimus
Martina Munther**

”Palestiinalainen valtio on kivenheiton päässä”

Palestiinalaisen kansallisen identiteetin rakentuminen palestiinalaisjulisteissa

Sivumäärä: 74, liitteet 18

Tutkielmassa tarkastelen palestiinalaisjulisteissa esiintyviä teemoja ja ilmaisuja, jotka rakentavat palestiinalaista identiteettiä, kansallista yhtenäisyyttä ja poliittista legitimitettä. Tutkimusaineistonani hyödynnän Palestine Poster Project Archivesissa julkaistua palestiinalaisjulistaiden aineistoa, josta tarkastelen tutkielman liitteenä olevaa rajattua kokonaisuutta. Tutkielmaan valittu aineisto rajautuu Israelin valtion itsenäistymisen ja sitä edeltäneen sionismin, PLO:n perustamisen, ensimmäisen ja toisen intifadan sekä 2020-luvun ajanjaksojen julisteisiin.

Analysoin palestiinalaisjulisteita ikonologisen kuva-analyysin sekä diskurssianalyysin metodein. Ikonologinen kuva-analyysi tarkastelee kulttuurisesti jaettuja visuaalisia merkkejä ja miellelyhtymiä pyrkien ilmaisemaan kuvien symbolisten arvojen perimmäisen merkityksen. Diskurssianalyysi ohjaa tarkastelemaan sosiaalisen todellisuuden rakentumista kielessä. Diskurssianalyysi kannustaa pohtimaan tiedontuotannon reittejä ja korostaa, että diskurssin merkitykset riippuvat myös kontekstista, mikä auttaa ymmärtämään vallankäytön rakenteita ja merkitysten muodostamista ja välittämistä. Menetelmät painottavat tieteenfilosofista ymmärrystä tulkinnoista relatiivisina sosiaalisesti ja kulttuurisesti rakennettuina tuotteina.

Palestiinalaisjulisteissa vahvistetaan kansallista identiteettiä toistamalla palestiinalaisuuteen liitettyjä symboleita, kannustetaan kollektiiviseen muisteluun marttyyrien ja vastarinnan vuosipäivien juhlistamisen muodossa, alleviivataan konfliktin aiheuttamaa inhimillistä kärsimystä, kuvitetaan toiveita rauhaan, peräänkuulutetaan kansainvälisen yhteisön tukea sekä muistutetaan palestiinalaisten pakolaisasemasta ja vaaditaan oikeutta paluuseen. Keskeisimpinä havaintoina palestiinalaisjulistaiden tutkimusaineistosta nousivat, että selkeä muista arabivaltioista irrallinen palestiinalainen poliittinen identiteetti syntyi vasta 1960-luvulla, sekä että merkittävä osa aineiston eri aikakausia edustavista palestiinalaisjulisteista viittaa aseelliseen vastarintaan kohteen kuitenkin vaihdellessa. Julistaiden ehdottama viholliskuva on ajan saatossa muuttunut mandaattihallinnosta, sionisteista, juutalaisiin, israelilaisiin tai länsimaihin. Havainnot rohkaisevat pohtimaan, millainen vaikutus julisteilla ja niiden kannustamalla toiminnalla on palestiinalaiseen identiteettiin ja pohditun kahden valtion mallin toteutumiskelpoisuuteen. Jatkossa voisi olla kiinnostavaa tarkastella Lähi-idän rauhansopimusten vaikutusta palestiinalaisjulistaiden kuvalliseen kerrontaan.

Avainsanat: Palestiina, palestiinalaisuus, poliittinen taide, ikonologinen kuva-analyysi, diskurssianalyysi, identiteetti

Sisällys

1	JOHDANTO	1
1.1	Tutkimustilanne	2
1.2	Tutkimuskysymys.....	4
1.3	Tutkimusaineisto	5
1.4	Tutkimuksen rajaus.....	8
1.5	Metodisia näkökohtia	9
2	TEKSTINÄ KUVA	13
2.1	Semiologia ja semiotiikka.....	14
2.2	Diskurssianalyysi.....	16
2.3	Ikonologinen kuva-analyysi.....	17
2.4	Palestiinalaisjulistet ja propaganda	18
3	KANSAKUNNAN SYNTY	24
3.1	Kansallinen identiteetti ja stereotypiat.....	25
3.2	Juutalainen nationalismi	27
3.3	Palestiinalainen nationalismi	29
4	PALESTIINALAINEN IDENTITEETTI PALESTIINALAISJULISTEISSA	37
4.1	Israelin itsenäistyminen ja miljoona lippua Palestiinan puolesta.....	38
4.2	Poliittisen toimijuuden synty ja palestiinalaisdiskurssi	41
4.3	Palestiinalaisnationalistisia esityksiä intifadasta.....	46
4.4	Nykypäivän palestiinalaisjulistoiden kuvasto	53
4.5	Päätelmiä palestiinalaisjulistoidista	58
5	LOPUKSI	64
	LÄHTEET	67
	LIITTEET	75

1 JOHDANTO

Kiinnostukseni Israelin–Palestiinan konfliktia kohtaan juontuu jo peruskoulun historiantunneilta. Kasvoin ilmapiirissä, jossa konfliktin kulmakivet opetettiin lähtökohdalla, jossa israelilaiset systemaattisesti opetettiin näkemään ”pahiksina” ja palestiinalaiset ”hyviksinä”, enkä koskaan kokenut saavani yksiselitteistä vastausta siihen, miksi näin on. Kun vuonna 2012 lähdin Israeliin ensimmäistä kertaa juoksemaan maratonin suomalaisen peruskoulu- ja lukio-opetuksen sekä tiedotusvälineiden tarjoileman informaation varassa, tulivat ennakkoluuloni ja ymmärrykseni Israelista ja palestiinalaisista haastetuiksi kertaheitolla. Sittenkin, vuosittaisten matkojeni myötä olen Israelissa ja palestiinalaisalueilla viettämäni ajan, lukemattomien keskustelujen ja yhteisten illanviettojen myötä saanut kuulla konfliktin molempien osapuolten elämästä, arkipäivästä ja konfliktin merkityksistä. Se, mitä joskus tiesin, ei ollutkaan koko totuus.

Tieteenfilosofinen pohdinta totuuden paradigmaattisuuden, eli vallitsevien totuuksien ja ajattelumallien muuttuvasta luonteesta on keskiössä myös tutkielmassani. Tutkielman ensimmäisessä luvussa esittelen ne metodit ja teoreettiset viitekehykset, joiden avulla lähestyn tutkielmaani koskevaa tutkimusaineistoa. Kansallisia, kansainvälisiä, paikallisia, ulkopuolisia, poliittisia ja henkilökohtaisia ääniä näkyville tuova palestiinalaisjulistien tutkimusaineisto syventää tietämystäni Israelin–Palestiinan konfliktin juurista ”alhaalta ylöspäin” korostaen konfliktin todellisuuden käsittämistä konstruktivistisena sen sijaan että pyrkimyksenä olisi paljastaa mustavalkoinen todistelu oikeasta tai väärästä. Tutkimusaineisto, palestiinalaisjulistet, on hedelmällinen lähde tutkia niitä todellisuuksia, mitä eri teosten luojat ovat halunneet tilanteista, näkökulmistaan, muistoistaan ja tunteistaan tuottaa. Totuuden paradigmaattisuudella tutkielmani kontekstissa tarkoitan sitä, että tieteenaloilla on tiettyjä perusoletuksia, joihin tutkimus perustuu, ja joiden mukaan totuus tulkitaan. Paradigmaattinen totuus on siis tietyllä tieteenalalla hyväksytty totuus, joka ohjaa tieteenalan tutkimusta ja ajattelua. Totuus kehittyy ja muuttuu ajan myötä uusien havaintojen myötä. Kenties palestiinalaisjulistet voisivat olla yksi tällainen väylä saada uusia havaintoja?

Tutkielmani kolmannessa luvussa haluan avata Israelin ja palestiinalaisten historiallista, kulttuurista ja sosiaalista taustaa ja niistä ponnistavia myyttejä ja stereotypioita. Taustoitutus on olennainen sen ymmärtämiseksi, mihin tutkielmani tapauksessa palestiinalaisen identiteetin rakentuminen palestiinalaisjulisteeissa, jota tutkimuskysymykseni ensisijaisesti tarkastelee, nojaa. Taustoituksen ymmärtäminen auttaa myös tulkitsemaan kuvallista aineistoa ja aineistossa painottuneita teemoja.

Maratonkilpailumatkani Israelissa 2012 ei jäänyt ainoaksi kerrakseni maassa. Olen sittemmin vieraillut Israelissa ja palestiinalaisalueilla lähes vuosittain tapaamassa ystäviäni ja laajentunutta perhettäni. Irakinjuutalainen sukuhaarani on tarinallaan avannut jälleen uudenlaisen näkökulman Israelin valtion olemassaoloon, juutalaisen väestön kokemaan vainoon ja karkottamiseen viittaavaan ”toiseen nakbaan”, juutalaiseen identiteettiin ja yhteenkuuluvuuteen. Siten myös uteliaisuus ja kiinnostus alueen kulttuureita ja historioita kohtaan ovat tulleet jäädäkseen. Seuraan aktiivisesti myös paikallisia tiedotusvälineitä ylläpitääkseni kielitaitoani ja ollakseni tietoinen ajankohtaisista tapahtumista myös paikallisesta näkökulmasta. Tämän tutkielman kirjoittaminen puolestaan on kuvainnollinen maraton, jossa itsensä ja ennakkoluulojensa haastaminen ovat vastaavanlaisessa keskiössä kuin kestävyyttä mittaavassa juoksussa.

1.1 Tutkimustilanne

Kansakuntien poliittista, yhteiskunnallista, taloudellista ja kulttuurin historiaa käsittelevistä tutkimuksista ei ole puutetta ja tosiasiallisesti tutkimus näiltä aloilta onkin hedelmällinen työskentelyalusta sille tulokulmalle, josta haluan tutkielmani aiheita lähestyä. Israelin–Palestiinan konflikti on ollut akateemisen kiinnostuksen kohteena eri puolilla maailmaa jo syntyhetkistään lähtien ollen sitä edelleen, mutta suomalaista tutkimusta aiheesta on kuitenkin vähänlaisesti. Pidän kuitenkin lupaavana, että tietokantahakujen perusteella Israelin–Palestiinan konfliktiin liittyvät aiheet yhä enenevässä määrin suosittuja eri oppiaineiden opinnäytetöissä (ks. esim. Vuorela 2009; Ojala 2012; Markkanen 2013; Saressalo 2013; Perukangas 2014; Partanen 2017). Aiheen tutkiminen on tärkeää, koska tuomalla esiin kriittisen tarkastelun kautta tehtyjä havaintoja voidaan ehdottaa uusia näkökulmia julkiseen keskusteluun ja mahdollisesti oikaista vääristyneitä mielikuvia. Erityisesti suomalaisessa mediatutkimuksessa Israelin–Palestiinan konfliktiin ei olla tartuttu vielä siinä mittakaavassa, jolle olisi näkemykseni mukaan tilausta. Teknologian kehitys ja modernin massamedian ilmiöt ovat olleet

otollisia valjastaa kansallisen identiteetin luomisen, kansan ajattelun standardisoimisen tai homogenisoimisen tai suoranaisen propagandan välineiksi. Perinteisesti Israelin–Palestiinan konfliktia koskettava akateeminen tutkimus on jättänyt visuaalisen kulttuurin potentiaalisena tutkimuslähteenä vähemmälle huomiolle marginaalisena valtavirrassa, jossa painotus on diplomatiassa ja poliittisessa historiassa. Palestiinalaisjulistesten aineisto kantaa näkemykseni mukaan kuitenkin erityistä poliittista ja affektiivista painolastia, joka on paikallaan nostaa näkyviin. Näillä perustein Israelin–Palestiinan konfliktin tutkimus mediatutkimuksen näkökulmasta on tarpeellista. Julistetaiteella on Israelissa ja palestiinalaisalueilla yhä nykypäivänä tärkeä rooli arkipäiväisessä kuvastossa niin kadunvarsilla, sähköisissä uutisvirroissa kuin muissa median muodoissa muistuttamassa uskonnollisista ja poliittisista esikuvista tai tavoitteista sekä tärkeistä tapahtumista tai vuosipäivistä. Julistetaide on väylä viestiä siitä, mikä koetaan yhteisesti tärkeäksi ja sen kautta ovat saavutettavissa myös luku- tai kielitaidottomat. Vaikka mediatutkimuksen näkökulmasta palestiinalaisjulistestejä ei olla vielä hyödynnetty tutkimuksessa, on Palestine Poster Project Archives -arkiston perustajan Walshin laatiman artikkelin (Davis & Walsh 2015) mukaan palestiinalaisjulistestejä kuitenkin lähestytty taidehistorian sekä kulttuurintutkimuksen näkökulmasta. Palestiinalaisjulistisiin liittyviä taiteellisia perinteitä ovat tutkineet taiteilija Shafiq Radwan (1992) ja Kamal Boullata (2009). Zeina Maasri (2009) on hyödyntänyt poliittisten julistesten aineistoa Libanonin sisällissotaa käsittelevässä tutkimuksessaan. Rasha Salti (2013) on tutkinut Ezzeddine Qalaqin palestiinalaisjulistesten kokoelmaa analysoiden ja paikantaen julistest poliittisten ja historiallisten tapahtumien yhteyteen sekä PLO:n kehittymiseen 1960- ja 1970-luvuilla (Davis & Walsh 2015, 43.).

Akateemisesti mediatutkimuksen näkökulmasta kiinnostusta on kuitenkin herättänyt arabimaailman tapa hyödyntää Internetiä ja sosiaalisen median alustoja taistelussa sananvapauden rajoittamista vastaan. Ilmiö on herättänyt paljon mielenkiintoa, sillä se on tuonut uusia ulottuvuuksia arabimaiden poliittiseen ilmapiiriin ja osoittanut kansalaisten halun vaikuttaa yhteiskunnallisiin asioihin (ks. esim. Hirschberger 2021; Al Sayyad et al. 2015; Jamali 2015; Bruns et al. 2013). Palestiinalaisjulistest ovat yksi tällainen erityinen väylä muiden joukossa. Palestiinalainen vapautusliike näkyvästi ja aktiivisesti kannustaa kansainvälisiä taiteilijoita tuottamaan poliittisesti, ideologisesti ja historiallisesti Palestiinaa tukevia julistestejä. Tämä on synnyttänyt monikulttuurisen ja rikkaan kuvakielen, joka on tulkittavissa ympäri maailman. Kuitenkaan tätä aineistoa ei juuri olla hyödynnetty akateemisen tutkimuksen kohteena. Päädyin itse ensimmäistä

kertaa Palestine Poster Project Archives¹ -sähköisen palestiinalaisjulistearkiston pariin vuonna 2018 valmisteltuani poliittisen historian oppiaineeseen proseminarityön, joka käsitteli palestiinalaisen aseellisen vastarinnan ilmenemismuotoja historiallisella aikajanalla. Julistekokoelma teki minuun niin suuren vaikutuksen, että päädyin hyödyntämään arkistoa myös mediatutkimuksen pro gradu -tutkielmassani, jolloin tarjoutuisi mahdollisuus huomattavasti suuremman aineistomäärän analysointiin kuin aiemman seminaryöni kohdalla. Esittelen arkistoa ja sen käyttöä tutkimustyössä tarkemmin jäljempänä luvussa 1.3.

1.2 Tutkimuskysymys

Kirjoitin kandidaatintutkielmani vuonna 2014² analysoiden tuolloin ajankohtaista Israelin ja Gazan välisen sodankäynnin uutisointia Helsingin Sanomissa. Kandidaatintutkielmassani esitin havaintomatriisilla, kuinka Israelin kärsimyksistä sodassa kirjoitettiin määrällisesti huomattavan paljon vähemmän kuin palestiinalaisten, ja toisaalta Israelin harjoittamasta väkivallasta kirjoitettiin huomattavan paljon enemmän kuin palestiinalaislähtöisestä väkivallasta tai terrorista. Näillä uutisaiheilla vuoden 2014 konflikti esitettiin vääristyneesti tiedotusvälineissä, sillä palestiinalaisosapuolen harjoittama aggressio Israelia kohtaan oli Israelin retaliaatiota aktiivisempaa ja muun muassa jokaisen tulitauon rikkoi palestiinalaisosapuoli. Kandidaatintutkielmassani esitin, että aineiston perusteella Israelin–Palestiinan konfliktin uutisointi on tyypillisesti polarisoitunutta siten, että palestiinalaisväestö esitetään yksinomaan konfliktin kärsivänä osapuolena ja Israelin valtio palestiinalaisia sortavana toimijana.

Ajatus pro gradu -tutkielmani työstämiseen palestiinalaisjulisteen parissa syntyi jatkumona aiempaan kiinnostukseeni. Lähestyn palestiinalaisjulisteen tarkastelua myös postkolonialistisen tutkimuksen näkökulmasta, jossa pyrkimyksenä on nostaa esiin ideologisia valtarakenteita, joissa jakoa meihin ja muihin on mahdollisesti vahvistettu. Postkolonialistisen näkökulman olennaisin merkitys tutkielmassani on kulttuurien näkeminen jatkuvan prosessin värittäminä ja ”ylikulttuurisina” sen sijaan, että kulttuuri käsitettäisiin essentiaalisena, stabiilina ja selvärajaisena entiteettinä.

¹ Palestine Poster Project Archives. <https://www.palestineposterproject.org/> Tarkistettu 31.3.2023.

² Munther, Martina (2014): *Puoli totuutta Lähi-idästä – Israelin–Gazan konflikti 2014 Helsingin Sanomien kattamana*. Kandidaatintutkielma. Historian, kulttuurin ja taiteiden tutkimuksen laitos, mediatutkimus. Turun yliopisto.

Tutkimuskysymykseni ovat, millaisin ilmiöinä palestiinalaisjulistaisissa rakennetaan palestiinalaista identiteettiä ja millaisia mielikuvia palestiinalaisuudesta palestiinalaisjulistaisissa tuetaan.

Koska kandidaatintutkielmani tutkimusaineisto oli rajattu hyvin tiiviiseen ajanjaksoon, haluan pro gradu -tutkielmassani laajentaa perspektiiviä pohtien samalla, ovatko edeltävissä tutkielmissani tekemäni havainnot yhä relevantteja, vai nouseeko erilaisiin ajankohtiin vertailtuna aineistosta erilaisia huomioita. Analyysiäni ohjaavina kysymyksinä esitän: Millaisia mielikuvia aineistosta nousevat esimerkit tukevat? Minkälainen versio todellisuudesta tuotetaan? Minkälaisin merkein viitataan konfliktin eri osapuoliin?

1.3 Tutkimusaineisto

Aiemmin suomalaisessa tutkimuksessa käyttämättömän aineiston etuna on, että se potentiaalisesti tarjoilee mahdollisuuden tarkastella aiempia havaintoja uudesta näkökulmasta jopa haastaen aikaisemman näkemyksen³. Tällaisia havaintoja voivat olla esimerkiksi palestiinalaisjulistaisissa viitatu tapahtumat, jotka saattavat aineistossa näkyä korostuneessa asemassa, vaikka ne historiankirjoituksessa jäisivätkin marginaaliin.

Tutkielma käsittelee palestiinalaisjulistien kuvallista aineistoa, joka on Palestine Poster Project Archivesin (PPPA) kuratoimaa. Palestiinalaisjulisteet ovat Walshin (2015) määritelmän mukaisesti mitä tahansa palestiinalaisalueilla julkaistuja tai Palestiinaan viittaavia julisteita. Tarkempi arkiston käyttämä määritelmä palestiinalaisjulistaisista perustuu seuraaviin parametreihin:

- Julisteessa mainitaan sana "Palestiina" millä tahansa kielellä riippumatta ajankohdasta tai julkaisupaikasta;
- Juliste on palestiinalaiseksi itsensä identifioivan henkilön tai tahon julkaisema;

³ Esimerkiksi kylmän sodan aikaisten arkistojen avautuminen tutkijoiden käyttöön 2010-luvun puolivälissä toi paljon uutta tietoa Yhdysvaltain presidentti Carterin aikaisista pyrkimyksistä välittää rauhaa Israelin ja Palestiinan välille. Poliittisia rauhanedistyspyrkimyksiä seurasivat Yhdysvalloille epäimartelevalla tavalla Norjan välittämät Oslon sopimukset. (Jensehaugen 2019)

- Juliste on julkaistu historiallisen Palestiinan maantieteellisellä alueella minä tahansa ajanjaksona, mukaan lukien nykyaikaisen Israelin valtion alueella;
- Juliste on julkaistu missä tahansa lähteessä, joka liittyy suoraan Palestiinaan tai palestiinalaiseen nationalismiin sosiaalisesti, kulttuurisesti, poliittisesti, sotilaallisesti tai taloudellisesti;
- Juliste liittyy sionismiin tai antisionismiin millä tahansa kielellä ja missä tahansa julkaisualustalla julkaistuna 31.7.1897 jälkeen.

The Palestine Poster Project Archives 2020.⁴

Yhdysvaltalaisen Dan Walshin kuratoima palestiinalaisjulisteiden arkisto on saanut alkunsa Walshin henkilökohtaisesta kiinnostuksesta julisteisiin 1970-luvulla (Walsh 2011, 1–4). Varhaisimpia palestiinalaisjulisteita ei ole juuri säilynyt, sillä niitä on tavattu painaa halpaan sanomalehtipaperiin ilman aikomusta arkistoida tai tallentaa julisteita (Murphy 2004). Tietokannan 16 950⁵ tietueen aineisto on arkistossa jaettu tarkasteltavaksi vuosiluvuittain, julkaisijan mukaan, taitelijan mukaan, julkaisumaittain, taiteilijan kansalaisuuden mukaan, neljän eri päälähteen mukaan, ikonografisesti tiettyjen kuva-aineistossa esiintyvien symbolien tai tekstien mukaisesti sekä kuraattorien laatimien erityisten kokoelmien mukaisesti. Kuraattorien laatimia erityisiä kokoelmia arkistossa ovat

- artistien ja kollektiivien tuottama materiaali;
- historialliset hahmot ja teemat;
- Liberation Graphics -kokoelma, joka sisältää arkiston pääkuraattorin Dan Walshin itse laatiman kokoelman palestiinalaiseen vapaustaisteluun liittyvää kuvastoa⁶;
- näyttelyt ja sarjat;
- poliittisten, kulttuuristen tai sosiaalisten julkaisualustojen materiaali sekä
- museoiden ja kirjastojen ja yksityisten kokoelmien materiaali.

⁴ The Palestine Poster Project Archives. <https://www.palestineposterproject.org/content/faq> Tarkistettu 20.4.2023.

⁵ The Palestine Poster Project Archives. <https://www.palestineposterproject.org/> Tarkistettu 30.3.2023.

⁶ Liberation Graphics. <http://liberationgraphics.com/> Tarkistettu 10.4.2020.

Arkiston käyttämät neljä eri pääkuvalähdettä (arkiston käyttämä termi *wellspring*) ovat

- arabi- tai muslimi artistit tai toimijat;
- kansainväliset artistit tai toimijat;
- palestiinalaisnationalistiset artistit tai toimijat;
- sionistiset tai israelilaiset artistit tai toimijat.

Davis & Walshin (2015) esityksen mukaan muita palestiinalaisjulistaiden arkistoja ovat Beirutin amerikkalaisen yliopiston kokoelma Jafet-kirjastossa, Kansainvälinen sosiaalihistoriallinen instituutti (Alankomaiden kuninkaallisen taide- ja tiedeakatemian instituutti), Birzeitin yliopiston etnografinen ja taidemuseo, poliittisen grafiikan tutkimuksen keskus, joka sijaitsee Los Angelesissa Kaliforniassa sekä Zürichin teollisen muotoilun museo (Davis & Walsh 2015, 42–43.). Alan Sekula (1986) muistuttaa, että arkisto itsessään on instituutio:

"Archives are not neutral; they embody the power inherent in accumulation, collection and hoarding as well as that power inherent in the command of the lexicon and rules of a language (...) any photographic archive, no matter how small, appeals indirectly to these institutions for its authority."

Sekula 1986, 155.

PPPA-arkisto ei omista sen sisältämien teosten tekijänoikeuksia, vaan toimii julkaisualustana aineistolle, jonka tekijänoikeudet jakautuvat eri tahoille, kuten artisteille, tilaajille tai alkuperäisille julkaisijoille. Noudatan tutkielmassani suomalaisen tekijänoikeuslain 25 § (24.3.1995/446) kohtaa, jonka mukaisesti julkistetusta teoksesta saa ottaa tekstiin liittyviä kuvia arvostelemaan tai tieteelliseen esitykseen, ja tähän kohtaan vedotessani oikeudenmukaiseksi näkemäni tapa huomioda tekijänoikeudet on sisällyttää saatavilla olevat tiedot artistin, julkaisijan ja alkuperäislähteen osalta jokaisen tutkielmassa esitetyn teoksen kohdalla sekä liitteenä olevassa kuvaluettelossa. Pohdin myös erillisen kirjallisen luvan kysymistä kuvan esittämiseen tutkielmassani, sillä suomalaiseen tekijänoikeuslain tarkoittaman oikeudenmukaisen käytön tarjoamasta käyttömahdollisuudesta huolimatta pidän luvan kysymistä huomioonottavana ja toisaalta ajanmukaisena eleenä. Ongelmana tässä kuitenkin on, että suuri osa PPPA:n aineistosta on alkuperältään sellaisten virastojen tai tahojen suunnittelemaa, painamia tai jakamia, joita ei ole enää olemassa. Toisaalta aineistoa, kuten propagandajulistaiden osalta on tavanomaista, ei ole alun perinkään suurimmalta osin merkitty tekijänoikeuslain alaiseksi,

sillä aineiston on nähty ennemminkin hyötyvän mahdollisimman laajasta levinneisyydestä.

1.4 Tutkimuksen rajaus

Kaikki rajaukset ovat keinotekoisia, mutta tutkielman laatimisen kannalta välttämättömiä. Olen silmäilemällä tutustunut koko palestiinalaisjulistaiden arkiston aineistoon, josta olen päättänyt rajaamaan tutkimuskysymykseni kannalta olennaisimmaksi näkemäni aineiston perustuen historiallisesti merkittäviin ajankohtiin palestiinalaisten identiteetin rakentamisen kannalta:

- Israelin valtion itsenäistyminen ja sitä edeltänyt sionismi 1917–1948 (594 tietuetta),
- Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) perustaminen 1967–1969 (357 tietuetta),
- ensimmäinen intifada 1987–1993 (607 tietuetta),
- toinen intifada 2000–2005 (262 tietuetta).

Lisäksi vertailukohtana hyödynnän 2019–2021 (733 tietuetta) sijoittuvaa aineistoa pohtien erityisesti sitä, toistuvatko samankaltaiset kuvalliset viestit nykypäivän teoksissa. Tämä nykypäivän aineistoa kuvaavaksi tehty rajaus on puhtaasti työergonomisesti perusteltu, jotta otollisen tutkimusaineiston esiseulonta olisi toteutuskelpoisessa mittakaavassa. Lopulta yllä esiteltyjen ajanjaksojen perusteella rajaamalla aineisto on kavennettu arkiston 16 950 tietueesta 2 553 teoksen kokoiseksi, josta tutkielmassa esitettyyn analyysiin on temaattisella otannalla valittu lähilukuun 71 teosta. Temaattinen otanta perustuu joko teeman yleisyyteen tai toistuvuuteen aineistossa tai teoksen jollain tapaa erityisen merkitykselliseen sisältöön.

Laadulliseen tutkimusprosessiin kuuluvat havaintojen pelkistäminen, selittäminen, merkityksien etsiminen ja havaintojen yhdistäminen teoreettiseen viitekehykseen ja aiempiin tutkimuksiin. Tutkimustiedon on oltava aitoa ja raportointi on tehtävä rehellisesti, puolueettomasti ja monesta eri näkökulmasta. Koska metodi on kvalitatiivinen, en koe aiemmassa tutkielmassani hyödyntämäni havaintomatriisia toimivaksi työkaluksi havaintojen esittelyyn. Kvantitatiivinen esitys vääristyy aineiston valikoimisen takia ja menettää sen myötä todistusarvonsa. Sen sijaan nostan induktiivisesti käsittelykappaleissani esiin esimerkkejä havaintojeni illustroimiseksi.

Tiedostan subjektiivisen menetelmän heikkoudet. Tieteellisen tutkimuksen subjektiivisuus voi vaikuttaa tutkimuksen tarkkuus- ja toistettavuusvaatimuksien täyttymiseen. Tästä syystä tutkijan on pyrittävä tunnistamaan ja minimoimaan omat ennakkoluulonsa ja arvostuksensa tutkimuskysymyksen kohteen suhteen sekä varmistamaan, että tutkimusmenetelmät ovat riittävän objektiivisia ja tarkkoja. Uskon myös subjektiivisesti valikoitujen todisteiden olevan käyttökelpoisia, kun niitä analysoidaan akateemisen tiedeyhteisön hyväksymien toimintamallien ja etiikan puitteissa ja kun väitteet ovat perustellusti faktoihin ankkuroituja. Palestiinalaisjulistien hyödyntäminen aineistona tarjoaa hedelmällisen tutkimusalueen havaintojen subjektiivisesta olemuksesta huolimatta, sillä laadullinen lähestymistapa mahdollistaa ilmiöiden tulkinnan ikään kuin sisältäpäin. Kvalitatiivinen tutkimus voi näin ollen tarjota ymmärrystä siitä, miksi jotain tapahtuu ja millaisissa olosuhteissa (Kiviniemi 2015, 78.). Tutkimustyöni autenttisuuteen, puolueettomuuteen ja eri näkökulmia painottavaan analyysiin olen pyrkinyt tietoisena laadulliseen tutkimukseen kuuluvasta subjektiivisuudesta. Tiedostan oman tulkinnallisen viitekehitykseni sekä lähtökohtieni ja ennakkotietojeni merkityksen ja olen pyrkinyt tässä luvussa avaamaan näitä myös lukijalle, jotta hänellä on samankaltaiset edellytykset arvioida analyysini luotettavuutta. Analyysiprosessin huolellista raportointia pidän myös keinona lisätä tutkimustiedon luotettavuuden arviointia.

1.5 Metodisia näkökohtia

Tutkimusaineistoni koostuu palestiinalaisjulistista, jotka ovat kuratoitu arkistoon luvussa 1.3 esittelemälläni tavalla ja jotka ovat laadullisesti tutkielmaani valikoituja. Laadullisessa tutkimuksessa olennaisiksi näkemiäni attribuutteja tutkijan työskentelyn kannalta ovat refleksiivisyys, kontekstualisointi ja kulttuurinen sensitiivisyys. Näitä ominaisuuksia tavoitellen olen rakentanut tutkielmani käsittelylukuihin, joista ensimmäisessä tarkastelen viestinnän teorioita tekstin ja kuvan konteksteissa, toisessa kansallisen identiteetin ja yhteisöllisyyden rakentamiseen liittyviä teorioita sekä kolmannessa tutkimusaineistoni linkittymistä näihin teorioihin ja aineistosta esiin nousevia havaintoja. Pyrkimyksenäni tutkielmassani on tuoda ilmi metodologista näkökulmaani läpinäkyvyyden ja perusteltavuuden lisäämiseksi. Kuten Mieke Bal (Bal 2002, 27–31) on todennut, käsitteitä olennaisempaa on se, miten niitä ehdottaa

käsiteltäväksi, ja tämä kytkeytyy puolestaan tutkijan omiin intresseihin. Käsitteiden määrittelyllä on näin ollen keskeinen tehtävä ilmentää tutkimuksen näkökulmaa.

Kielellistä käännettä käytetään terminä kuvaamaan paradigman muutosta, joka kiihtyi 1960-luvulla ja joka perustui strukturalistisen kielitieteen, semiotiikan ja semiologian teoreettisen perinteen uusiin suuntauksiin. Ajankohtana havahduttiin siihen, ettei kieli ole suinkaan neutraali tiedon välittämisen muoto, vaan väline, joka tuottaa merkityksiä representaatioiden keinoin. Palaan strukturalistisen kielitieteen, semiotiikan ja semiologian lähtökohtiin vielä luvussa 2.1. Kielellinen käänne merkitsi erityisen huomion kohdistamista kielen, sen käytön sekä sosiaalisen todellisuuden rakentumisen yhteyteen. Kielellisen todellisuuden representaatioihin viitataan käsitteellä diskurssi. Diskurssianalyysi sekä semioottinen analyysi tuntuvat olevan liki oletusarvoisia menetelmiä lähestyä monia kulttuuritieteellisiä ja visuaalisia tutkimusongelmia. Diskurssianalyysi ei ole kuitenkaan vakiintunut tutkimusmenetelmä, vaan joukko erilaisia teoreettisia oletuksia, jotka tuoppaavat tutkimuksen kysymyksenasetteluja tai metodologiaa johonkin tiettyyn suuntaan. Kriittinen diskurssianalyysi kiinnittää huomiota kielen käytön ja vallan suhteisiin sekä kielenkäytön kausalityyteen. Diskurssianalyysin tarkoitus ei kuitenkaan ole suoranaisesti mielipiteiden tai kannanottojen esille nostaminen aineistosta, vaan tarkoituksena on ennemmin osoittaa se diskursiivinen viitekehys, joka tukee jotakin tiettyä ideologista näkökulmaa. Gillin (1996, 143) ajatusta, "*kaikki diskurssi järjestäytyy tekemään itsestään vakuuttavan*", noudatellen, on diskurssianalyysin perimmäisenä tehtävänä keskittyä näihin vakuuttamisstrategioihin. Siinä kiinnitetään huomiota myös sosiaalisesti muodostettuihin diskursiivisen voiman muotoihin, tarkastelemalla esimerkiksi eron ja auktoriteetin sosiaalista rakennetta. Diskurssianalyysi koskee siis myös diskurssien sosiaalista tuotantoa ja vaikutuksia (Rose 2012, 196.). Diskurssianalyysin isänä tunnetun ranskalaisen filosofin Michel Foucault'n (1972) menetelmällisistä ulottuvuuksista on suomeksi kirjoittanut muun muassa viestinnän tutkija Sanna Valtonen (2004), jonka havaintojen kautta linkitän diskurssianalyttisiä käytäntöjä omaan tutkimukseeni. Palaan diskurssianalyysiin ja sen käytettävyyteen tutkielmani kannalta luvussa 2.2.

Analyysimetodinani diskurssianalyttisen tarkastelun rinnalla noudatan ikonologisen analyysin työvaiheita, jossa aineistoa lähestytään ensin visuaalisen sisällön lähilukemisen sekä toiseksi ikonografisen tulkinnan kautta. Ikonologisen analyysin teoreettinen viitekehys perustuu tutkielmassani ikonografisen tutkimuksen kehittäjänä

tunnetun taidehistorioitsija Erwin Panofskyn (1939) ajatuksiin. Visuaalisen sisällön tulkintaan sisältyvät julisteen objektien, symbolien, tyylin, värien ja viestin nimeäminen. Ikonografisessa tulkinnassa tarkastellaan muun muassa julisteen motiivia, historiallista kontekstia, kulttuurillisia tai universaaleja symboleja ja millaisen viestin välittämiseen niitä on kulloinkin käytetty. Tulkinnalla on ikonologisessa kuva-analyysissä tunnustetusti keskeinen asema, joka perustellaan epistemologisilla ja tieteenfilosofisilla näkemyksillä tiedosta ja totuudesta (Kunelius 2003, 137–157; Rose 2012, 113–148). Näiden määrittely ei ole kuitenkaan helppoa eikä yksinkertaista. Tulkinta ei koske ainoastaan kuvasta tai tekstistä tehtävää sisällöllistä tulkintaa, vaan myös taustoitusta on tulkintaa, joka riippuu tulkitsijasta. Sanan "konteksti" yleiskäyttöisyys saattaa johtaa siihen, että asiayhteydestä tulee helposti ennalta määrätty ja siten voidaan herkästi ajatella sen määrittävän, mitä teos tarkoittaa. Kuitenkin samoin kuin julisteen sisältö, joka vaatii symbolien tunnistamista ja ikonologista tulkintaa, myös teoksen merkityksen määrittäminen kontekstissaan on lukijan oman päättelyn varassa (Hyrkkänen 2002, 19). Siten myös tieteelliset havainnot ja teorit ovat aina sidoksissa niiden syntyajankohtaan ja kulttuuriseen kontekstiin. Tutkielmassani haluankin muistuttaa tulkinnan moniulotteisuudesta. Kuva-aineistoni ikonologisen analyysin tukena käytän seuraavia muistikohtia:

- Teoksen taustalla oleva konteksti ei ole annettu vaan se on tuotettu ja näin ollen teoksen merkitys vaihtelee eri konteksteissa.
- Se, mikä sisällytetään teoksen kontekstiin, määritetään tulkitsevien strategioiden avulla. Teoksen tuottanut artisti, julkaisija, kokoelman kuraattori tai tutkija voivat kaikki tahoillaan hyödyntää tulkinnoissaan eri strategioita.
- Kontekstit tarvitsevat yhtä paljon taustoitusta kuin tapahtumat, sillä taustalla olevat tapahtumat määrittävät myös kontekstin merkitystä.

Konteksti on luontevaa näin ollen tarkastella ikään kuin tekstinä, joka myös koostuu tulkintaa vaativista merkeistä. Kontekstista rakennettu tieto on tulkitsevien valintojeni tulosta ja siten oma näkemykseni on läsnä analyysissäni. Ikonologisen kuva-analyysini tueksi pyrin taustoittamaan historiallista ja yhteiskunnallista viitekehystä aineistoni kannalta olennaisimmilta osin. Ikonologiseen kuva-analyysiin ja analyysin hyödyntämiseen tutkielmassani palaan luvussa 2.3.

Koska ymmärrys identiteetistä muodostuu suhteessa muihin, painotan analyysissäni pohdintaa siitä, kuka on se ”muu”, johon palestiinalaisjulistaiden

aineistossa viitataan ja johon vertaamalla palestiinalaista autonomista subjektia korostetaan. Nykyajan palestiinalaisiin liittyvässä keskustelussa toive omasta valtiosta on vahvasti esillä ja tähän liittyen analysoin, tulevatko nämä aspiraatiot ilmi eri ajankohtia edustavassa tutkimusaineistossani. Historian- ja kulttuurintutkimuksen osalta hyödynnän muun muassa nationalismin analyysistään erityisesti tunnetuksi tulleen politiikan tutkijan Benedict Andersonin (2007/1983), postkolonialismin tutkimuksen uranuurtajan ja kriittisen teoreetikon Homi K. Bhabhan (1994), sosiologin ja kulttuurintutkijan Stuart Hallin (1980, 1997, 2005) ja historian­tutkija Eric J. Hobsbawmin (1990) ajatuksia kansallisesta identiteetistä, nationalismista ja kulttuurien yhteisvaikutuksesta. Tutkielmani kannalta on olennaista valaista myös Israelin–Palestiinan konfliktin taustoja, joita avaan muun muassa yhtenä globaalin migraation tutkimuksen pioneerina tunnetun historioitsija Dirk Hoerderin (2011, 2012), islamin tutkijan Gudrun Krämerin (2002), kansainvälisten suhteiden historiaa ja palestiinalaista poliittista liikehdintää tutkineen Paul Chamberlinin (2011) sekä seemiläisten kielten ja kulttuurien tutkijan Hannu Juusolan (2005, 2009, 2014) teoksissaan ja luennoillaan esille tuomien seikkojen kautta. Edellä esitettyjen lisäksi palestiinalaisyhdysvaltalaisen kirjallisuusteoreetikon ja kulttuurikriitikon Edward Saidin klassikko *Orientalismi* (2012) käsittelee olennaisia huomioita itämaisen kulttuurin tulkitsemisesta ja siitä, kuinka itse asiassa tulkitsemisemme tapa on myös valtaa ja todellisuutta tuottava tekijä, joka vaikuttaa siihen, mitä orientti nykypäivänä merkitsee.

Tarkastelen palestiinalaisjulistaiden käyttöä erityisesti propagandistisessa tarkoituksessa luvussa 2.4 ja kansallista identiteettiä ja sen merkitystä tutkielmani kannalta käsittelen luvussa 3. Luvussa 4 esittelen ja analysoin tutkimusaineistoa edeltävissä luvuissa esiteltyjen teorioiden viitoittamassa metodologisessa kehystyksessä. Luku on jaettu aineistolähtöisiin teemoihin päättyen tiivistelmään luvussa 4.5 tutkimusaineistosta ponnistavista päätelmistä. Luvussa 5 viimeiseksi esittelen tutkielmani johtopäätökset ja pohdin mahdollisuuksia tutkimusongelmien jatkokehittelyyn.

2 TEKSTINÄ KUVA

Kuten Aristoteles Runousopissaan opetti, ihmiset hahmottavat maailmaa tarinoiden kautta (McLeish & Halonen 2000). Tutkielmassani haluan kartoittaa, minkälaista tarinaa aineisto välittää eri toimijoiden näkökulmista ja miten tämä tarina mahdollisesti on aikojen saatossa muuttunut. Aineistoni tapauksessa nämä tarinat tulevat kerrotuksi kuvin. Kuvat eivät ole pelkästään passiivisia esityksiä vaan ne ovat aktiivinen osa sosiaalista todellisuutta, joka vaikuttaa ihmisten käsityksiin ja jokapäiväiseen elämään. Kuvien tuottaminen, muokkaaminen ja vastaanotto yhdessä muodostavat järjestelmän, joka vaikuttaa voimakkaasti ihmisten näkemyksiin ja toimintaan. Visuaalisuus on myös olennainen osa valtioiden tai muiden poliittisten toimijoiden identiteettistrategiaa. Tutkin aineiston kautta sitä, kuinka palestiinalaista identiteettiä on rakennettu kuvallisin keinoin ja millainen merkitys tällä kuvallistamisstrategialla erilaisine levitysväylineen on ollut prosessissa. Marshall McLuhan (1964/1969) esittää:

"Kirjapainotaito räjäytti hajalle heimon, verisiteiden yhdistämän perheen laajentuneen muodon, ja tilalle tuli homogeenisesti yksilöiksi koulutettujen ihmisten yhteenliittymä. Nationalismi itse ilmaantui ryhmän kohtalon ja aseman voimakkaaksi uudeksi visuaaliseksi kuvaksi ja oli riippuvainen tietoliikenteen nopeudesta, jonka veroista ei ollut tunnettu ennen kirjapainotaitoa. Nykyään nationalismi mielikuvana on yhä riippuvainen lehdistöstä, mutta sillä on kaikki sähköön perustuvat välineet vastassaan."

McLuhan 1964/1969, 202.

Kuvallistamisstrategiat aina propagandasta julkiseen diplomatiaan tähtäävät oman kansallisen identiteetin legitimoimiseen ja muiden ulkopuolelle rajaamiseen, väkijoukkojen mobilisoimiseen tai tukahduttamiseen, toimijoiden valtuuttamiseen tai vapauttamiseen. Erityisesti Lähi-idän politiikassa visuaalisuuden rooli on kasvanut niin suureksi, että vastavuoroisesti politiikan vaikuttaessa visuaalisuuteen, vaikuttaa visuaalisuus myös politiikkaan (Khatib 2013). Nämä visuaaliset käytännöt eivät ainoastaan toista eri ryhmien näkökulmia, vaan tosiasiallisesti tuottavat niitä: visuaalisuus ei tarkoita ainoastaan silmiemme edessä ilmenevää "kuvien tulvaa", vaan pohjimmitaan muutosta tajunnassa, joka antaa visuaalisille käytännöille paljon painokkaamman roolin ajatteluprosesseissa ja "tiedon" hankinnassa (Bischoff 2010).

Palestiinalaisjulisteet voivat tarjota arvokasta tietoa aikansa vallitsevista asenteista ja laajalle levinneistä henkisistä tendensseistä, sekä paikallisesti että kansainvälisesti. Nämä julisteet voivat olla merkittäviä yhteisöllisyyden rakentajina, sillä niissä toistetaan yleisöään yhdistäviä symboleita. Symbolit voivat olla esimerkiksi ikonisia kuvia ja tunnusmerkkejä, kuten kaikkien tunnistamia mediabrändejä, henkilöitä, tai muita vakiintuneita mediakuvastoja. Kuvat ovat siten symbolista valtaa, joka pakon sijaan ponnistaa kyvystä käyttää ja muokata kulttuurisia resursseja (Bourdieu 1991). Palestiinalaisjulisteissa taiteilijat hyödyntävät ikoneja välittääkseen tietyn merkityksen yleisölleen, mutta samanaikaisesti on otettava huomioon, että on yleisöstä kiinni, kuinka viestiä tulkitaan. Ikonografia tutkii tätä ikonien ja symbolien käyttöä. Se perustuu symbolisysteemejä tutkivaan semiotiikan teoriaan, joka antaa symboleille joko verbaalisen tai non-verbaalisen merkityksen.

2.1 Semiologia ja semiotiikka

Semiologian käsitteellä viitataan Ferdinand de Saussuren kehittämään strukturalistiseen merkkiteoriaan. Semiologiasta puhuttaessa olennaisin käsite on merkki. Kuten taidehistorioitsijat Mieke Bal ja Norman Bryson (1991, 187) ovat muotoilleet, ihmiskulttuuri perustuu merkkeihin, joista kukin merkitsee jotakin muuta kuin itseään, sekä ihmisiin, jotka yrittävät saada selkoa näistä merkeistä. Semiologinen hahmotus merkistä pohjautuu Ferdinand de Saussuren lingvistiikan perusteisiin, jossa merkki ymmärretään kaksitasoisena integraationa merkityksestä ja merkitsijästä. Tämä kaksitasoinen ymmärrys on semiologian kannalta olennaista siksi, että se alleviivaa merkin konventionaalista ja siten problemaattista luonnetta (Rose 2012, 113–131.). Eri merkki voi siis tarkoittaa eri ympäristöissä eri asiaa. Saussurelaisen teorian osalta kritiikki on semiologian näkökulmasta kohdistunut de Saussuren staattiseen ymmärrykseen merkkien toiminnasta ja siten sen tosiasian huomiotta jättämiseen, että merkitykset muuttuvat käytössä. Kielitieteeseen pohjautuvaa ymmärrystä merkityksenannon prosessista on myös nähty puutteellisena visuaalisen materiaalin tulkinnassa (Iverson 1986, 85; Armstrong 1996, Hall 1980, 32). Strukturalistisen kielitieteen havaintoihin merkistä perustuu kuitenkin filosofinen suuntaus semiotiikka, joka on kiinnostunut merkkien käyttäytymisestä ottaen huomioon merkitysten lisäksi muun muassa yhdistelysääntöjen eli syntaksin vaikutuksen sekä käyttöyhteyteen ja tilannekohtaisuuteen liittyvät nyanssit.

Semiotiikan alalla puolestaan on keskitytty Charles Sanders Peircen esittelemään merkkien typologiaan, joka on huomattavasti laajempi kuin Ferdinand de Saussuren esittelemä merkkiteoria. Tämä rikkaampi typologia mahdollistaa eri merkityksenantotyylien tutkimisen, kun taas de Saussuren malli lähinnä osoittaa, kuinka kielen merkitys rakentuu arbitraarisesti (Iverson 1986, 85). Peirce teoriassa merkki toimii kolmella tasolla, joiden välillä rakentuu ymmärrys merkitsijästä ja merkitystä. Peirce jakaa merkin toiminnan ikoniseen, indeksiseen ja symboliseen tasoon. Ikonisissa merkeissä merkitsijä representoi merkittyä näyttämällä siltä. Ikonisen tason merkillä on yleensä erityisen tärkeä rooli visuaalisissa kuvissa, eritoten valokuvissa. Valokuva kyyhkystä on kyyhkyn ikoninen merkki. Indeksillä tasolla merkin merkitsijän ja merkityksen välillä on luonnollinen yhteys, joka tyypillisesti on kulttuurisidonnainen. Kuva kyyhkystä voi indeksillä tasolla esimerkiksi merkitä opaskyltissä Venetsiassa Piazza San Marcoa, mutta kyyhkysikonin sisältämän kyltin käyttö Palestiinassa ei avautuisi samalla tavalla sen symbolisen rauhan tai vapauden merkityksen vuoksi. Symbolisella tasolla merkitsijän ja merkityksen välillä on arbitraarinen yhteys. Kuva kyyhkystä oliivipuunoksa suussa on rauhaa merkitsevä symboli sille tulkitsijalle, joka nämä merkit kuvasta tunnistaa rauhan ja rakkauden symboleiksi. Merkkien symbolisuutta voi tutkia analysoimalla niiden denotatiivista ja konnotatiivista tasoa. Denotatiivisella tasolla kuvan merkkejä on melko yksinkertaista purkaa: rauhankyyhkyä esittävässä kuvassa on lintu, joka ei ole kotka, vaan kyyhky, ja kasvi, joka ei ole voikukka vaan oliivipuun oksa. Tähän teoriankohtaan liittyy myös termi *diegesis*. Diegesis on denotatiivisten merkkien summa, eli mikä merkitys muodostuu kyyhkyn ja oliivipuun oksan yhdistelmästä. Samalla kuvalla tai merkillä voi olla useitakin diegeesejä riippuen yhteydestä, joissa niitä käytetään. Rauhankyyhkynkin kuvan voi tulkita tietyssä yhteydessä vaikkapa judeo-kristilliseksi jumalalliseksi ilmoitukseksi, toisessa yhteydessä maallisen rauhanliikkeen promootioksi ja kolmanneksi vaikkapa kuvaksi kyyhkystä pesänrakennuspuuhissa.

Semiotiikka ei ole kiinnostunut ainoastaan symbolien ja objektien välisistä suhteista, vaan myös symbolien suhteesta koko symboli- tai koodijärjestelmään. Barthesilaisessa visuaalisessa semiotiikassa on merkityksellistä se, miten merkitys kerrotaan. Ensiksi merkitys muodostuu denotaatiosta, havainnosta siitä mitä tai kuka kuvassa on. Toiseksi kuva avautuu konnotatiivisella tasolla, jolla piilevät kuvan välittämät ideat ja arvot (Briggs & Burke 2009, 30.). Semiotiikan perusajatus on, että kuvasta voimme tunnistaa vain sellaisia asioita, joita olemme jo oppineet ja että viestintä on todellisuuden tulkintaa kontekstista riippuen. Viestintä ei tapahdu yksilöiden

tajuntojen välillä omaehtoisesti, vaan se on tietoista ja vuorovaikutteista. Semiotiikka on konteksti ja viitekehys, jossa tulkintoja voidaan tehdä (Kunelius 2003, 158–162.). Teoria muistuttaa siitä, että kaikki tieto on sosiaalisesti konstruoitua.

Etsiessä kuvan merkitystä on tärkeää huomioida, että sen sanoma ei myöskään yksinomaisesti perustu muualla tuotettuihin merkityksiin. Kuvallinen materiaali usein kuitenkin viittaa muihin representaation muotoihin. Palestiinalaisjulistaiden aineistossa kuvien lisäksi julisteet sisältävät myös tekstiä, jotka auttavat tulkitsemaan kuvan aiottua merkitystä ja sanomaa. Julistekuva tekstinä on näin ollen erityisen moniulotteinen, jossa kuva itsessään välittää visuaalisia viestejä sanallisen sanomansa lisäksi. Toisinaan myös kuva kutsuu tulkitsemaan erityisellä tavalla, ja tässä tulkinnan vaiheessa sosiokulttuurinen kompetenssi nousee erityisesti arvoonsa.

2.2 Diskurssianalyysi

Diskurssin käsitteellä tarkoitetaan lausuntaryhmiä, jotka rakentavat tapaa, jolla ajattelemme ja toimimme. Ranskalaisen filosofin Michel Foucaultin analyysit paikantavat vallan juuri kielen ja puhetapojen, eli diskurssien tuotteeksi. Kielessä ilmenevä moninaisuus, erimielisyydet ja konfliktit osoittavat ihmisten välisiä valtasuhteita. Foucault'n teoriat tiedosta ja vallasta ovat innoittaneet useita tutkijoita eri tieteenaloilla, ja hän itse oli vaikuttanut filosofien, kuten Immanuel Kantin, Martin Heideggerin ja Friedrich Nietzschen ajattelusta sekä strukturalistisista visioista (Valtonen 2004, 207.). Foucault'n ehdottama käsite tiedon arkeologiasta liittyy strukturalistista semiotiikkaa ja sen tieteen ja kielen universaaliutta korostavia näkemyksiä kritisoiwaan poststrukturalistiseen näkemykseen, jossa tutkijan tulisi tunnistaa oma sosiokulttuuriset ja diskursiiviset vaikuttimensa sen lisäksi, että tutkimuskohde ymmärretään sosiokulttuurisena tuotteena (Valtonen 2004, 210; Saastamoinen 1986, 146). Tiedonarkeologisessa analyysissään Foucault'n tavoitteena oli osoittaa rakenteita, jotka määräävät ajattelua (Valtonen 2004, 209). Foucault'n mukaan valta on suhteellista ja sen luonne määräytyy sosiaalisissa suhteissa. Hänen poststrukturalistinen lähestymistapansa perustuu nykyisyyden rakentumiseen menneisyydestä, mikä nojaa ajatuksena paljolti Nietzscheen ja hänen genealogia-käsitteeseensä. Ilmiöt ovat tässä yhteydessä aina jonkin hetkellisen valtakonstellaation ilmentymiä, ja siksi Foucault'lle ei ole olennaista pohtia ilmiön alkuperäistä olemusta, koska yhtä lopullista todellisuutta ei ole olemassa (Kauranen & Rantanen 2005, 217–225; Valtonen 2004, 216–219).

Foucault'n vallan genealogiassa keskeisiksi käsitteiksi nousevat intertekstuaalisuus ja dispersiojärjestelmät. Vallankäytön institutionalisoituminen ja toiminnallisuus ovat Foucault'n mukaan vain osa sen kokonaisvaltaista olemusta, joka liittyy erottamattomasti diskurssien merkitysten ja käsitteiden muodostumiseen. Intertekstuaalisuuden käsitteellä Foucault korostaa, että yhden diskurssin merkitykset eivät ole riippuvaisia vain kyseisestä tekstistä tai kuvasta, vaan myös muiden kuvien ja tekstien sisältämistä merkityksistä. Tämä merkitsee, että diskurssin merkityksen ja vaikutusten ymmärtäminen edellyttää sen tarkastelua laajemmassa kontekstissa, johon se kuuluu. Dispersiojärjestelmät muodostavat Foucault'n teorian mukaan diskursiivisia muodostelmia, jotka rakentuvat diskurssin osien välisistä suhteista. Nämä muodostelmat ovat välttämättömiä lausumien mahdollistamiselle ja tiedon tuottamiselle. Foucault'n mukaan objektit ja identiteetit syntyvät näissä diskursiivisissa muodostelmissa, jotka liittyvät tiettyihin vallan käyttämisen tapoihin. Intertekstuaalisuuden ja dispersiojärjestelmien käsitteet mahdollistavat Foucault'n teorian soveltamisen vallankäytön ja merkitysten muodostumisen analyysiin eri diskursseissa (Rose 2012, 190–191.; Valtonen 2004, 212.; Foucault 1972, 37.).

Diskurssianalyysin hyödyntämisen palestiinalaisjulistaiden tutkimuksessa näen toimivaksi siksi, että se ohjaa pohtimaan ja analysoimaan kontekstia ja tiedontuotannon reittejä ja objektien sekä identiteettien muodostumista. Diskurssianalyttiset teoriat toimivat tältä osin niin tekstin kuin kuvallisen sisällön tulkintaan. Palestiinalaisjulistat sisältävät lähes aina kuvien lisäksi tekstiä. Yksi analyysin kannalta olennainen heikkous palestiinalaisjulistaiden aineiston kohdalla on, että oma arabian kielen taitoni on huomattavasti heikompi kuin heprean kielen taitoni. Arabiankielisten tekstien osalta joudun pääasiassa turvautumaan ulkopuolisten käännösten varaan. Analyysin koskiessa tällaista ulkopuolisen tahon käännöstä, kirjoitan käännöksen lähteen analyysin yhteyteen. Muutoin tutkimusaineiston käännökset ovat omiani.

2.3 Ikonologinen kuva-analyysi

Ikonologinen kuva-analyysi on sekä metodi että näkökulma tutkia visuaalisten viestien sisältöä ja merkityksiä. Ikonografiassa visuaalista materiaalia käytetään ikään kuin todisteena tukemaan tiettyä hypoteesia, joka perustuu kuvan ja sen alkuperäisen kontekstin viestittämiin merkityksiin. Visuaalista substanssia käytetään historiallisena lähteenä kulttuurista, politiikasta, yhteiskunnasta ja elämästä aikansa kontekstissa.

Alun perin ikonografia on syntynyt palvelemaan 1700-luvun taiteessa esiintyvien motiivien ja symbolien kategorisointia. Modernisoitua ikonografiaa on ensimmäisenä hyödyntänyt taide- ja kulttuurihistorioitsija Aby Moritz Warburg 1900-luvun alussa. Myöhemmin käsitteen on uudelleenmääritellyt taidehistorioitsija Erwin Panofsky, joka popularisoi ikonografian visuaalisen tulkinnan metodiksi 1950–60-lukujen Yhdysvalloissa. Panofsky tosin korvasi ikonografian termillä ikonologia alleviivatakseen tiettyä visuaalisen tulkinnan metodologiaa. Panofskyn ikonologinen metodi on kolmivaiheinen malli, joka koostuu esi-ikonografisesta kuvailusta, ikonografisesta analyysistä ja ikonologisesta tulkinnasta. Esi-ikonografinen kuvailu keskittyy ensisijaiseen tai luonnolliseen kuvan esittämään subjektiin, joka yleensä tarkoittaa siinä esiintyviä taiteellisia motiiveja. Ikonografinen analyysi tarkastelee konventionaalista tai sovinnasta substanssia eli kulttuurisesti jaettuja visuaalisia merkkejä ja konnotaatioita: kuvia, tarinoita ja allegorioita. Ikonologinen analyysi tähtää paljastamaan symbolisten arvojen perimmäisen merkityksen (Rose 2012.). Panofskyn (1939, 40) mukaan jokainen representaatio pohjautuu periaatteisiin, jotka paljastavat kansakunnan, ajanjakson, luokan perusasenteen, uskonnollisen tai filosofisen pyrkimyksen vakuuttaa.

Ikonografia on intertekstuaalinen metodi, joka hyötyy monitieteellisestä näkemyksestä. Tämä asettaa haasteensa tutkimuksen tekemiseen kulttuurisen ja historiallisen tuntemuksen määrässä. Panofskyn mukaan kuvan mahdollisten epäsuorien ja piilevien merkitysten ymmärtämiseksi tarvitaan kahta asiaa (Rose 2012, 294.). Ensimmäinen on perehtyneisyys kulttuuriin representaatioihin, jotka tietyn teoksen taustalla vaikuttivat. Toinen on "synteettinen intuitio" (Panofsky 1957, 38; Rose 2012, 294), jonka ymmärrän itse maalaisjärkenä, eli toisin sanoen kulttuurisesti ja sosiaalisesti opittuna tietona. Jälkimmäinen lausuma siis muistuttaa, että vaikka erilaiset havainnot aineistosta voivat antaa hyviä vinkkejä ikonografisesta ja ikonologisesta merkityksestä, ne eivät koskaan voi antaa täydellisiä selityksiä, vaan merkitysten analysointiin vaikuttaa tulkinnan tekijän intuitio. Tämä painotus linkittää analyysin jälleen tieteenfilosofiseen pohdintaan, joka myös Foucault'n diskurssianalyttisessä teoriassa on läsnä: tulkinnat ovat lopulta relatiivisia, sosiaalisesti ja kulttuurisesti rakennettuja tuotteita.

2.4 Palestiinalaisjulistheet ja propaganda

Varhaisimmat säilyneet palestiinalaisjulistheet ovat 1800-luvun lopulta. Ensimmäisiä julisteita tuottivat kristillistä matkailua Pyhään maahan sekä sionistista projektia

edistämään pyrkineet tahot. Julistetaiteen kukoistus oli 1900-luvun puolivälistä loppuun, jolloin maailmanlaajuisesti julisteilla oli monenlaisia poliittisia, kulttuurisia ja ideologisia tarkoituksia. Julisteet ovat paitsi merkittävä taiteenlaji, myös historiallinen lähde, jota tutkimalla ymmärämme kielestä ja viestinnästä, mobilisointistrategioista, ja symboliikasta syvenevät (Davis & Walsh 2015, 44–45.). Julisteet ovat myös merkittävä ase sodankäynnissä propagandistisena työvälineenä. Hallitukset käyttävät niitä oikeuttaakseen sodan kansalleen, vahvistaakseen oman puolen olevan voitokkaita sekä houkutellakseen uusia sotilaita värvättäväksi sekä lisätäkseen siviilien osallistumista yhteisiin sotaponnisteluihin esimerkiksi rahallisen tuen antamisen tai omavaraisen maatalouden kannustamisella. Ensisijaisesti propagandajulisteiden tehtävänä on tehdä vihollisesta konfliktin kasvoton ”pahis”. Toisena propagandajulisteet ylläpitävät moraalia. Propagandajulisteissa tyypillisesti pyritään maksimoimaan voitokkaiden hetkien korostaminen ja toisaalta minimoimaan kaikki, mikä antaisi viitteitä takapakista. Palestiinalaisjulisteiden osalta korostuu kuitenkin poikkeuksellisuus siinä, että yksi toistuvia aiheita palestiinalaisjulisteissa on nimenomaan kohtalokkaiden takaiskujen muistojen vaaliminen. Tämä tukee mielikuvaa palestiinalaisista konfliktin altavastaajana ja ensisijaisena kärsijänä.

Vuodesta 1920 lähtien erilaiset poliittiset vapautusliikkeet, kommunistiset ja sosialistiset hallitukset sekä autoritaaristen hallitsijoiden alaisuudessa kamppailevat kansat hyödynsivät kaikki julisteita keinonaan levittää ideologiaansa ja viestiänsä, sillä julisteita oli mahdollista tuottaa edullisesti ja nopeasti ja esittää anonyymisti julkisissa paikoissa. Myöhemmältä ottomaanien aikakaudelta aina brittiläisen mandaatin alkuvaiheeseen palestiinalaisjulisteet kävivät läpi ideoiden, tuotantovälineiden, tekniikoiden ja aiheiden muutoksen (Boullata 2009). Palestiinalaistaitelija Kamal Boullata tutkimuksessaan kuvailee, kuinka Palestiinassa kehittyvä taidekenttä muuttui ”uskonnollisesta ikonografiasta maalliseksi maalaukseksi” (Boullata 2009, 42.), jolloin palestiinalaisjulisteiden hedelmällisyys narratiivien ja metanarratiivien esille nostamisessa ikään kuin kansasta itsestään ponnistavana historiallisena tietolähteenä tulee tutkielmani näkökulmasta kiehtovalla tavalla merkitykselliseksi. Diplomatiaa ja poliittiseen historiaan painottuva historiankirjoitus on palestiinalaisten kannalta ollut ongelmallista, sillä palestiinalaismuistoja ei juurikaan olla saatu talletettua kirjallisessa muodossa. Vuoden 1948 Israelin itsenäisyssodan aikaan valtaosa paikallisista arabeista on ollut kirjoitustaidottomia paimentolaisia ja maanviljelijöitä, jolloin historiallisia todisteita palestiinalaisten näkökulmasta on saatu hyvin vähän talletettua ja

historiankirjoitus on näin painottanut Israelin valtion tai Israelin puolustusvoimien arkistoja, jotka eivät välttämättä ole ideologisesti tai empiirisesti tasapuolisia kuvauksia tapahtumisesta (Donnelly & Norton 2011, 134; Khalidi 1992; Masalha 2011). Julisteita analysoimalla voidaan selvittää, millaisia viestintäkeinoja palestiinalaisjulisteissa hyödynnettiin ja millaista tarinaa näillä pyrittiin kertomaan. Palestiinalaisjulisteiden analysointi parhaimmillaan paljastaa uudenlaisia näkökulmia tai ideoita lähestyä palestiinalaisia mikrohistorioita.

Davis & Walsh (2015, 44–47) ovat artikkelissaan esitelleet muita propagandististen julisteiden käyttöä tarkastelevia tutkimuksia. Propagandan voimasta kertoo muun muassa Sarhandin et al. (2001) tutkimus Bosnian sodan aikaisista ultranationalistien propagandakampanjoista, jotka yllyttivät pelkoon ja vihaan naapureita kohtaan, joka johti viattomien siviilien päätymiseen vihakampanjan kohteeksi. Aulichin ja Sylvestrovan (1999) tutkimuksessa poliittisten julisteiden käytöstä Keski- ja Itä-Euroopassa 1945–1995 julisteita käytettiin aseena ideologisesti määritellyssä taistelussa ihmisen vapauttamisesta. Aulichin ja Sylvestrovan (1999) esityksen mukaan julisteet toimivat keskeisenä poliittisen ja sosiaalisen sitouttamisen välineenä. Niitä käytettiin laajasti agitaatioon ja tavoitteiden iskostamiseen erilaisissa järjestelmissä, joissa pyrittiin täydelliseen sosiaalisten prosessien hallintaan. Landsbergerin (1995) tutkimuksen mukaan Kiinan tapauksessa propagandajulisteissa (*xuanchuanhua*) käytetyt symbolit ja kuvakieli heijastelivat suoraan hallituksen poliittisia päätöksiä. Julisteiden tehtävä oli tukea hallituksen kampanjoita ja levittää hallituksen poliittista sanomaa (Davis & Walsh 2015, 44–47.). Kiinalais-yhdysvaltalainen kirjailija Anchee Min (2003, 5) kirjoittaa julisteiden vaikutuksesta Maon puolison Jiang Qingiin seuraavasti:

“The posters had great impact on my life. They taught me to be selfless and to be loyal to Mao and Communism. To be able to feel closer to Mao, I filled my house with posters. I looked at Mao before I closed my eyes at night and again when I woke. When I saved a few pennies, I would go to the bookstore to buy new Mao posters.”

Min 2003, 5.

Landsberger tutkii virtauksia hallituksen poliittisissa päätöksissä tarkastellen sitä, kuinka muutokset ajattelussa reflektoivat julisteissa. Julisteissa käytetyt symbolit ja toisaalta julisteiden katoaminen käytöstä tyystin 1980-luvun Kiinassa ovat seikkoja, johon hän kiinnittää huomiota. Kiinalaisten poliittisten julisteiden aineistossa yleisimpiä teemoja ovat kuvat Mao Zedongista, sankarilliset kuvat työläisistä, maanviljelijöistä ja sotilaista ja menestyminen teollisella ja maataloudellisella alalla kovan uurastuksen

ansioista (Davis & Walsh 2015, 44–47.). Anchee Min kuvailee kiinalaisten propagandajulisteiden merkityksen samankaltaisella tavalla kuin itse aiemmin kuvasin palestiinalaisjulistusten merkitystä ikkunana kulttuurihistoriaan: Minin (2003, 5) mukaan nämä julisteet ovat representaatio aikansa fantasiasta ja ne refleктоivat tärkeitä ajanjaksoa kiinalaisessa historiassa, joka muutoin on suurimmaksi osaksi valheellisesti dokumentoitua.

Myytti on yhteiskunnallinen tai kulttuurinen tulkintakehys. Fisksen (1992, 116) mukaan ”Myytti on kertomus, jonka avulla kulttuuri selittää tai ymmärtää luonnon tai todellisuuden joitain puolia.” Semiotiikkaa käsittelevästä luvusta 2.1 tutun Barthesin ydinteesi on, että myytin tärkein tehtävä on muuttaa historia luonnoksi, toisin sanoen muuntaa alun perin kulttuurin tuottamat merkitykset ”luonnollisiksi” ja itsestään selviksi (Hietala 2006, 91–107; Lehtonen 2004, 301). Said (2012, 295) avaa myytin toimintamekanismia ehkä vieläkin kuvaavammin:

”Jyrkät vastakohdat kuitenkin kuuluvat myyttien, kuten unienkin, logiikkaan. Myytti ei näet analysoi tai ratkaise ongelmia, vaan esittää ne jo analysoituina ja ratkaistuina. Myytti siis esittää ne valmiiksi järjestettyinä kuvina, samaan tapaan kuin linnunpelätti on koottu rievuista ja kepeistä ja pystytetty käymään ihmisestä”.

Said 2012, 295.

Myytti saa meidät unohtamaan, että merkitys on tehty ja rakennettu. Siten myytti on ideologian muoto. Myyttikertomuksessa narratiivisuuden ideologinen rooli ilmenee yhteydellä kansallisen identiteetin ja yhteisöjen koheesion sekä toisaalta ideoiden julkisuuskuvien olennaisuuteen. Esimerkiksi palestiinalainen marttyyrikultti on myös eräänlainen myyteistä voimansa saava liike, joka muovaa kulttuuria ja ylläpitää kollektiivista narratiivia, jossa kunnia määräytyy osallisuudesta vastarintaan. Palestiinalaisjulistusten kuvaamassa marttyyrimyytissä terrorismi-iskut mielletään tekijöille ja yleisölle kunniallisina tekoina, joissa tarkoituksena on kostaa jonkun oman yhteisön jäsenen kokema vääräys tai menetys ja taistella Israelia vastaan ja siten ylläpitää samalla sekä yhteisön moraalista että uskoa taistelun oikeellisuuteen. Näin ollen marttyyrit tuottavat kunniaa koko yhteisölle ja siten myytistä muodostuu tärkeä resurssi kollektiivisen identiteetin rakentamiseen ja edellä mainitsemani julkisuuskuvan välittämiseksi. Taistelijoista tulee marttyyreina muistin ja todellisuuden välittäjäinstrumentteja, jotka synnyttävät ikonisia kuvia osaksi kuviteltua yhteisöä (Khatib 2013, 40).

Kulttuurisista elementeistä ammentava palestiinalaisjulisteiden aineisto on suurimmaksi osaksi poliittisen toiminnan masinoimiseksi ja yhteisiin tavoitteisiin, tunteisiin ja haluihin vetoamiseksi luotua. Kun propaganda määritellään massoihin kohdistuvana, sanoja, tekoja tai toimintaa sisältävänä vaikuttamisena, voidaan perustellusti kutsua palestiinalaisjulisteita propagandajulisteiksi. Olennaista propagandaksi määriteltävässä materiaalissa on lähettäjän näkökulma ja etu. Propaganda perustuu psykologiseen manipulaatioon. Termillä on negatiivinen konnotaatio: propagandaksi mielletty poliittinen viesti tulkitaan herkästi valheellisena, värittyneenä, ylimitoitettuna tai aggressiivisenäkin. Onnistuneen propagandan hyödyntämä keino vaikuttaa yleisönsä on rakentaa kuva siten, että katsoja ohjautuu tiettyihin päätelmiin ilman, että niitä eksplisiittisesti osoitetaan. Propaganda vaikuttaa näin vahvimmin juuri siihen yleisöön, jolla on kyky lukea kuvasta vihjeitä, joita ei yksiselitteisesti tuoda ilmi. Samasta seikasta huomauttaa myös natsipropagandaa tutkinut Sauer (1988) (Kalliokoski 1996, 77–78). Toisaalta verratessa esimerkiksi mainonnan toimintaperiaatteisiin, on eroa propagandaan määritelmällisesti vaikeaa tehdä. Sekä poliittinen että kaupallinen visuaalinen viestintä perustuvat psykologiseen manipulaatioon ja vastaanottajaansa vaikuttamiseen, sekä noudattavat samoja semiotiikan johtoajatuksia, joita olen tässä luvussa edellä avannut. Poliittisella ja kaupallisella visuaalisella viestinnällä on yhteistä myös graafisen suunnittelun käyttö tavoitteidensa edistämiseksi, olipa kyse sitten poliittisen ideologian tai kaupallisen tuotteen myymisestä.

Olennainen propagandan tehokkuuteen merkittävästi vaikuttava katalyytti on ihmisen tarve ryhmäidentiteettiin, joka ilmenee pyrkimyksenä kuulua osaksi tiettyä yhteisöä tai ryhmää. Tunteisiin ja järkeen vetoava propaganda luo yhteisöllisyyden ja koheesion tunnetta (Pörsti 2018). Propagandan luoma illuusio yhteisöllisyydestä on myös Arendtin (2013) mukaan syy totalitaarisen vallan synnylle: *”Totalitaarista valtaa edeltää ja siihen kuuluu aina totalitaarisen liikkeen propaganda, joka on poikkeuksetta sekä sumeilematonta että valheellista.”* (Arendt 2013, 378). Propagandan lumo -kirjan kirjoittanut Joonas Pörsti siteerasi paneelikeskustelussa (2018) Theodore Sarbinia kuvaillessaan propagandan vetovoimaa ihmiseen. Sarbinin mukaan ajattelumme on niin perustavanlaatuisesti narratiivista, että ymmärryksemme ja uskomuksemme todellisuudesta perustuu näihin narratiiveihin. Tällainen ajatus on myös filosofi Hannah Arendtilla (2013) taustalla hänen kirjoittaessaan totalitarismin synnyn mahdollistaneesta ihmismielen tilasta:

”Toisin sanoen on totta, että ihmismassoja riivaa halu paeta todellisuutta, koska kodittomina ne eivät enää siedä sen sattumanvaraisuutta, käsittämättömyyttä. Mutta samalla on totta myös se, että seipitteenkaipuu liittyy ihmisen perusominaisuuteen, joka pitää aukotonta johdonmukaisuutta parempana kuin pelkkää sattumaa. Ihmismassojen todellisuuspako on tuomio sellaiselle maailmalle, jossa ne joutuvat elämään ja jossa ne eivät voi elää, koska sattumasta on tullut sen ylin herra, mutta ihmiset joutuvat jatkuvasti muuttamaan kaoottisia ja satunnaisia ehtoja suhteellisen yhdenmukaiseksi ihmistekoiseksi kaavaksi. Ihmismassojen kapina ”realismia”, tervettä järkeä ja ”kaikkea tässä maailmassa uskottavaa” (Burke) vastaan johtuu niiden atomisoitumisesta, että ne ovat menettäneet sosiaalisen asemansa ja samalla sen osan yhteisösuhteita, jossa terve järki voi toimia mielekkäästi.”

Arendt 2013, 424.

Tästä syystä poliittisilla narratiiveilla on taipumus usein rakentua vanhoille kansallisille myyteille. Muistamisen sosiaalisesta ja kollektiivisesta ulottuvuudesta palestiinalaistaiteen kontekstissa kertoo artisti Kamal Boullata (2009). Poliittiset narratiivit usein rakentuvat vanhoille kansallisille myyteille, ja Kamal Boullata tarkastelee palestiinalaista taidetta näkökulmasta, jossa juutalaiset ja sionistit nähdään alueen valloittajina ja alkuperäisväestön säälimättöminä hyväksikäyttäjinä. Esimerkkinään hän käyttää juutalaista Bezalel-taideyliopistoa, jonka hän väittää sovittaneen juutalaisen taiteen paikalliseen arabi- tai muslimitaiteeseen. Boullata pyrkii tutkimuksellaan osoittamaan alueen systemaattista juutalaistamista ja alkuperäisen arabiperinnön hävittämistä tai kulttuurista omaksumista (Boullata 2009, 77–89).

Julisteita analysoimalla voidaan selvittää, millaisia viestintäkeinoja käytettiin poliittisissa julisteissa. Palestiinalaisjulistoiden analysointi parhaimmillaan tuo esille uudenlaisia näkökulmia tai ideoita lähestyä palestiinalaisia mikrohistorioita. Tulen tutkielmani seuraavassa luvussa tarkastelemaan lähemmin, millaisiin narratiiveihin ja myytteihin palestiinalaisjulistoiden aineistossa vedotaan, jotta saavutettaisiin Pörstin et al. kuvailema yhteenkuuluvuuden tunne, ja mitä ovat ne symbolit, joilla vedotaan tunteisiin ja järkeen palestiinalaisen identiteetin rakentamisen näkökulmasta.

3 KANSAKUNNAN SYNTY

Kansallinen identiteetti on monitahoinen käsite, joka muodostuu useista tekijöistä, kuten historiasta, kielestä, kulttuurista, uskonnosta ja yhteiskunnallisista instituutioista. Henkilökohtainen, yhteisöllinen ja kansallinen identiteetti tarjoavat perustan sille, minä itsemme koemme. Identiteetti mahdollistaa merkityksen ja suunnan toiminnallemme, kokemuksen itsenäisyydestä ja vapaasta tahdosta sekä pysyvyyden ja yhteenkuulumisen kokemuksen. Kollektiivisen ja olemuksellisen identiteetin omaksumiselle poliittisten päämäärien saavuttamiseksi on intialainen kirjallisuusteoreetikko Gayatri Chakravorty Spivak (1993) esittänyt essentialismin käsitteen. Esimerkiksi nykypäivän palestiinalainen identiteetti perustuu suurilta osin essentialisoivaan strategiaan, jossa palestiinalainen kansa erotetaan muista arabeista, sillä tullakseen subjektiksi, ryhmä täytyy luoda tietynlaiseksi. Kansallinen identiteetti ammentaa kulttuurista, muodostuu osana representaatiota ja suhteessa siihen, ja näin ollen kansakuntakaan ei ole ainoastaan poliittinen yksikkö, vaan merkityksiä tuottava järjestelmä. Benedict Anderson (2007/1983) on kuvaillut tätä "kuvitellun yhteisön" (*imagined community*) käsitteellä, jossa erot eri kansakuntien välillä sijaitsevat niissä erilaisissa tavoissa, joilla ne kuvitellaan (Anderson 2007/1983; Hietala 2006, 97; Hall 2005, 46–47). Kulttuurista ja kansallista identiteettiä perustellaan omaksutuilla symbolista arvoa kantavilla objekteilla. Benedict Andersonin (1991) mukaan tunne ja ymmärrys kansasta on rakennettava ihmisten mieliin, minkä jälkeen tuota rakennelmaa on vaalittava ja ylläpidettävä. Andersonin kuvitellun yhteisön käsite painottaa sitä, että yhteisöä rakennetaan kansaa yhdistävällä idealla tai tarinalla. Tätä ideaa tai tarinaa pitävät yllä erilaiset kulttuuriset järjestelmät, jotka representoivat kansaa. Tutkielmassa analysoin palestiinalaisjulisteita tätä Andersonin ajatusta lähtökohtanani käyttäen ja pyrin selvittämään, millä representaatioilla palestiinalaista kansakuntaa rakennetaan palestiinalaisjulistoiden aineistossa.

Historialla on merkittävä rooli kansallista identiteettiä koskevan narratiivin luomisessa, sillä sen avulla luodaan kansan omanarvontunto ja ajatus siitä, mistä kansa on tullut ja minne kansa on ehkä menossa. Kansan olemassaolon oikeutus perustuu tähän narratiiviin, joka pitää sisällään mielikuvan kansan elinvoimaisuudesta, yhtenäisyydestä,

erityisyydestä, yhteisestä kielestä, kulttuurista, uskonnosta ja etnisyydestä. Renanin (1882/1992) argumentin mukaan historia on kansakuntaa yhtenäisenä pitävistä liimoista jopa tärkein, sillä sen varaan nivoutuvat kansallissankarit, jaetut identiteetit, ylpeys omasta kansasta ja yhteiset kokemukset, jotka edistävät koheesiota. Historian julkituomisen ja kansallisen identiteetin synnyn osalta modernin massamedian välineistön käyttöönotolla on ollut keskeinen rooli. Tiedotusvälineiden, kuten sanomalehden, radion tai elokuvan välityksellä suosiolliset ideologiat pystyttiin istuttamaan yhteiskuntaan voimassaolevaksi standardiksi. Sama koneisto oli käytettävissä myös tarkoituksenmukaisen propagandan levittämiseksi (Hobsbawm 1990, 141).

“For history is the raw material for nationalist or ethnic or fundamentalist ideologies (...) the past is an essential element, perhaps the essential element, in these ideologies. If there is no suitable past, it can always be invented.”

Hobsbawm 1990, 59.

Näin on Yuval Noah Hararin (2016) mukaan tehtykin. Irakin valtio (ja käsitys irakilaisesta kansakunnasta) on hyvä esimerkki muinaisen korkeakulttuurin aineksista ammentavasta kansallisesta identiteetistä ollessaan todellisuudessa kuitenkin vasta eurooppalaisen imperialismien puitteissa arbitraarisesti synnytetty valtio:

”On sanomattakin selvää, että kansakuntia ei voi luoda tyhjästä. Ne, jotka uurastivat luodakseen Irakin ja Syyrian, käyttivät todellisia historiallisia, maantieteellisiä ja kulttuurisia raaka-aineita – joista jotkin ovat vuosisatoja tai -tuhansia vanhoja. Saddam Hussein omaksui abbasidien kalifaatin ja Babylonian valtakunnan perinnön ja nimitti jopa yhtä ensiluokkaista panssariyksikköään Hammurabi-divisioonaksi. Se ei kuitenkaan tee Irakin kansakunnasta ikivanhaa yhteisöä. Jos leivon kakun jauhoista, öljystä ja sokerista, jotka ovat kaikki olleet ruokakaapissani viimeiset kaksi kuukautta, kakku itsessään ei ole kaksi kuukautta vanha.”

Harari 2016, 403.

3.1 Kansallinen identiteetti ja stereotypiat

Kulttuuriperintöä poliittisena tuotteena on tarkastelleen Andersonin (1983) näkemyksen mukaan jaettu menneisyys toimii rakennusaineena kuvitellun yhteisön (*imagined community*) ja valtion muodostamisessa ja olennaista tämän yhteisön rakentamisessa on homogeenisen tarinan vakiinnuttaminen. Tarinan substanssin ja *raison d'être*n eli olemassaolon syyn valikointi on tässä prosessissa tietoista ja yksi vallankäytön muoto,

jossa "toiset" tarinat vaiennetaan (Hall 1997). Kysymykset identiteetistä liittyvät läheisesti kokemuksiin, subjektiivisuuteen ja sosiaalisiin suhteisiin. Identiteetit liittyvät kulttuurisesti rakennettuihin kokemuksiin sosiaalisissa suhteissa. Identiteetti ei ole kiinteä eikä erillinen, vaan jatkuvasti muuttuva (Brah 1996.). Kansakunnat, Homi Bhabhaa (1995, 1) mukaillen, menettävät alkuperänsä ajan myötä muovautuvissa myyteissä ja ainoastaan mielikuvissaan ymmärtävät päämääränsä.

Tutkielman kontekstissa oleellinen käsite kansakunta ja identiteettiä tarkastellessa on orientalismi, jonka Said (2012) on tuonut kriittiseen keskusteluun alun perin vuonna 1998. Orientalismi viittaa tulkinnan koulukuntaan, joka on hallinnut ja tuottanut länsimaisen kulttuurin käsitystä itämaisista sivilisaatioista, ihmisistä ja paikallisuuksista valistusajan jälkeen. Orientalismin käsite korostaa, kuinka länsimainen diskurssi on juurtunut tiettyihin perusilmauksiin orientin kuvauksessa. Se on representaatioiden järjestelmä, jonka muotoilussa ovat vaikuttaneet voimat, jotka ovat tuoneet itämaat läntiseen oppineisuuteen, tietoisuuteen ja myöhemmin osaksi läntistä imperiumia. Se perustuu kahden epätasa-arvoisen puolikkaan ajatukseen, itämaisen ja länsimaisen maailman, ja sen avulla on kehitetty ja tarkennettu eri intressejä. Orientalismi ylläpitää näitä eri intressejä tutkimuslöydöin, kielitieteellisin rakennelmin, maisemakuvauksin ja sosiologisin kuvauksin. Orientalismi on diskurssi, joka ei ole suorassa vastaavuussuhteessa poliittiseen valtaan sellaisenaan. Sen sijaan, orientalistinen diskurssi muotoutuu ja kehittyy erilaisten poliittisten, intellektuaalisten, kulttuuristen ja moraalisten voimasuhteiden epätasaisessa vuorovaikutuksessa. Tämä vuorovaikutus muokkaa ja tuottaa orientalistista diskurssia (Said 2012, 15–23.).

Palestiinalaisjulistet ovat yksi väline, jolla mielikuvia ja ymmärrystä pidetään yllä. Orientalistisia esityksiä edustavat erityisesti palestiinalaisjulisteeissa esimerkiksi maan turismiin kannustavat mainosjulistet sekä usein julistet, jotka ovat länsimaissa tuotettuja. Toisaalta palestiinalaisjulisteeiden avulla kansa voi paikallisesti kertoa tarinansa ja luoda representaation menneisyydestään, joka vaikuttaa nykyisyyden hahmotukseen ja luo kuvitelman tulevaisuudesta. Toisaalta taas palestiinalaisjulisteeiden avulla poliittiset puolueet levittävät ideologiaansa kansan mieliin. Tarinoilla rakennetaan ja vahvistetaan kansallista identiteettiä. Mutta, kuten Said (2012) muistuttaa, omaperäisimmätään taiteilijat eivät synnytä teoksiaan vapaasti ja rajoituksitta. Yhteiskunnan, kulttuuristen perinteiden ja maailmanlaajuisten tilanteiden vaikutukset

rajoittavat ja vaikuttavat aina taiteeseen samoin kuin koulut, kirjastot ja hallituksetkin (Said 2012, 193).

Stereotyyppinä vahvistavilla kuvauksilla voidaan korostaa eroavaisuuksia meidän ja muiden välisiä eroavaisuuksia ja siten vahvistaa identiteettiä. Stereotyyppien käyttö voi toisaalta edelleen vahvistaa kulttuurisia rajoja ja ennakkoluuloja, mikä voi johtaa konfliktiin. Toisaalta julisteet voivat myös haastaa perinteisiä käsityksiä ja herättää kysymyksiä yhteiskunnallisten normien oikeutuksesta. Palestiinalaisjulistusten käyttö kansallisen identiteetin rakentamisessa osoittaa myös kuvan ja diskurssin voiman. Julisteet voivat luoda mielikuvan ja manifestoida stereotypiaa toistuvalla esittämisellä. Siten diskurssilla on valta vaikuttaa siihen, miten me ymmärrämme ja ajattelemme tietyistä ihmisryhmistä. Palestiinalaisjulistusten tarkastelu tarjoaa näkökulman, joka täydentää ja haastaa muita tulkintoja palestiinalaisten kansallisesta identiteetistä ja konfliktista Lähi-idässä.

3.2 Juutalainen nationalismi

Koska identiteettiä rakennetaan aina suhteessa toiseen, on olennaista taustoittaa katalyytteja palestiinalaisen identiteetin tarpeen synnylle. Juutalainen nationalismi on ideologia ja poliittinen liike, joka korostaa juutalaisen kansan oikeutta omaan kansallisvaltioon. Se perustuu ajatukselle, että juutalaisilla on oikeus itsemääräämiseen ja omaan valtioon, joka turvaa heidän turvallisuutensa, kulttuurinsa ja uskontonsa harjoittamisen. Juutalainen nationalismi on vahvasti sidoksissa juutalaiseen uskontoon ja kulttuuriin, mutta se ei ole pelkästään uskonnollinen liike. Juutalainen nationalismi sai alkunsa 1800-luvun lopulla, kun sionistinen liike aloitti kampanjan juutalaisten kansallisvaltion perustamiseksi Palestiinaan. Tämä oli yksi merkittävimmistä syistä arabivaltioiden vastustuksen heräämiseen. Theodor Herzl johtohahmonaan sionistinen neuvosto kannusti juutalaisten maahanmuuttoa Palestiinan nimellä tunnetulle alueelle Raamatusta tuttua luvattuna maana. Juutalaisuuden historiallisella ja uskonnollisella ulottuvuudella perustellaan alueen hallintaa Lähi-idässä. Baselin ohjelman nimellä tunnetussa konferenssissa 31.8.1897 hyväksyttiin esitys, jonka mukaan sionismi tähtää julkisesti ja lainvoimaisesti tunnustetun kodin perustamiseksi juutalaiselle kansalle Palestiinaan. Kongressi muotoili tavoitteensa seuraavanlaisiksi:

1. Juutalaisten maanviljelijöiden, kirvesmiesten ja kauppiaiden kannustaminen perustamaan siirtokunta Palestiinaan.

2. Liiton perustaminen kaikille juutalaisille sekä paikallisten tai yleisten ryhmien muodostaminen tukeminen maiden lakien mukaisesti.
3. Juutalaisen itsetietoisuuden ja tuntemuksen voimistaminen.
4. Valmisteluvaiheiden mahdollistaminen välttämättömien valtionavustusten saamiseksi, jotta sionistinen päämäärä voidaan tavoittaa.

(Epstein 2016, 57–94)

Amerikkalaisen antisemitismin ja nationalismin orastaessa Theodor Hertzl vuonna 1903 neuvotteli tuolloin brittihallinnon alla olleen Egyptin kanssa Siinain niemimaan vuokraamisesta juutalaisille siirtokunnille (Hoerder 2011, 496). Hertzlin suunnitelmissa juutalaisesta kansallisvaltiosta oli mukana myös islaminuskoinen arabiväestö. Vuosien 1919–1944 välillä 390 000 juutalaista maahanmuuttajaa teki *aliyan*⁷ Balfourin julistuksen mukaisen lupauksen nojalla, jossa vuonna 1917 luvattiin alueesta ”kansallinen koti juutalaiselle kansalle”, kunhan ei loukattaisi alueen ei-juutalaisten asukkaiden yhteiskunnallisia tai uskonnollisia oikeuksia (Hoerder 2011, 496; Hoerder 2012, 584). Juutalainen nationalismi liittyy myös taloudelliseen kehitykseen ja yrittäjähenkisyyteen. 1940-luvun juutalaiseen nationalismiin liittyi Palestiinan mandaattialueella maan markkinointi ulkomaille tarkoituksena vauhdittaa maan taloudellista kehitystä. Turismi ja tuotemainonta olivat tärkeitä keinoja houkutella ulkomaisia sijoittajia ja matkailijoita maahan. Israelilainen talous perustui pääosin maatalouteen ja käsityöläisyyteen, mutta tavoitteena oli kehittää teollisuutta ja modernia liiketoimintaa. Yrittäjyyttä kannustettiin ja kehitettiin, ja Israelista tuli tärkeä teknologian ja innovaatioiden keskus. Julisteet ja mainokset olivat tärkeitä välineitä markkinoinnissa ja kansainvälisessä viestinnässä. Niissä korostettiin Israelin kauneutta, monimuotoisuutta ja taloudellista potentiaalia. Juutalaisuus ja nationalismi olivat vahvasti läsnä markkinoinnissa, sillä ne olivat tärkeitä osia suunnitellun Israelin valtion kulttuurista identiteettiä.

YK:n vuonna 1947 tekemä ehdotus Palestiinan jakamisesta juutalaisten ja arabiväestön kesken aiheutti vastustusta arabivaltioissa ja johti vuoden 1948 Israelin itsenäisyssotaan. Konfliktin seurauksena noin 250 000 palestiinalaista joutui lähtemään

⁷ *Aliya* on juutalaisen ”nouseminen Luvattuun maahan”. Kaikki Israeliin muuttavat juutalaiset saavat Israelin kansalaisuuden. Toisaalta esim. Hobsbawm (1990, 47–48) kritisoi juutalaisuuden antamaa oikeutta Israelin alueena nykyisin tunnettuun valtioon uskonnon esihistoriallisten linkkien perusteella: se on yhtä lailla lainvastainen väite kuin olisi Mekkaan pyhiinvaelluksen tekevien muslimien vaatimus saada Saudi-Arabian kansalaisuus. Hobsbawmin mukaan juutalainen nationalismi on yhtä lailla 1800-luvun tuotoksia kuin länsimainen nationalismikin.

maasta ja vain noin 150 000 jäi alueelle (Hoerder 2012, 584). Ympäröivät arabivaltiot suostuivat palestiinalaispakolaisten vastaanottamiseen, mutta ainoastaan Jordania myönsi heille kansalaisuuden (Hoerder 2011, 496). Suurin osa pakolaisista asuu edelleen eristettyinä pakolaisleireillä kielellisistä, uskonnollisista ja kulttuurisista samankaltaisuuksista huolimatta (Hoerder 2011, 548–549) ja siten palestiinalaispakolaiset ovat yhä edelleen konfliktin pelinappuloiden asemassa. Palestiinalaiset puhuvat vuoden 1948 sodasta ”nakbana”, katastrofina. Palestiinalainen *nakba* johtui myös arabipäälyllystön optimistisista odotuksista sodan helppoudesta ja valheellisia lupauksista palestiinalaisväestölle palata koteihinsa, kunhan ”juutalaiset olisi saatu työnnettyä takaisin mereen” (Jamali 1955, 233). Sodat eivät syty spontaanisti, vaan niitä suunnitellaan ja ne julistetaan (Hoerder 2012, 442). Syy *nakbaan* ja vuoden 1948 sotaan oli arabivaltioiden julistama sota. Juutalaisten *nakba* on sen sijaan ympäri maailmaa tapahtunut jatkuva liike paikasta toiseen etnisen puhdistuksen ja vainon seurauksena. Israelin valtio perustettiin vuonna 1948, mutta sionismi on kannustanut muuttoa ”juutalaisten omaan kansallisvaltioon”⁸ jo 1800-luvun lopulta lähtien. Juutalaisen nationalismi on edelleen vahva voima nykyisessä Israelin valtiossa, joka perustettiin vuonna 1948 sionistisen liikkeen ponnistelujen tuloksena. Hannu Juusolan (27, 2009) mukaan etnonationalistinen konflikti palestiinalaisten kanssa on vahvistanut ”juutalaisuuden” merkitystä israelilaisten kollektiivisessa identiteetissä ”israelilaisuuden” kustannuksella. Sionismi⁹ oli kuitenkin vastaus juutalaisten historialliseen kokemukseen vainosta ja sortamisesta, ja sen tavoitteena oli luoda juutalainen valtio, jossa juutalaiset voivat elää turvallisesti ja harjoittaa omaa kulttuuriaan.

3.3 Palestiinalainen nationalismi

Ymmärrys palestiinalaisen nationalismin synnystä rakentuu yhteydessä juutalaisen nationalismin taustaan, jota edeltävässä luvussa 3.2 tarkastelin. Nykypäivän palestiinalainen kansallinen identiteetti ammentaa aineksia 1900-luvun ottomaani-

⁸ Israelin juutalainen kansallisvaltio on perustettu, joten sionismilla tarkoitetaan nykypäivänä Israelin valtion kannattamista. Sionismin eli juutalaisen nationalismin ajatus perustuu kuitenkin juutalaisten Raamatun mukaisiin historiallisiin juuriin Israeliin. Raamatussa Jumala neuvoi Abrahamille tien maahan, jonne tämän tuli asettua.

⁹ Sionismin termi on vakiintunut puhekielisesti merkitsemään israelilaista isänmaallisuutta, vaikka sionistilla oikeammin tarkoitetaan henkilöä, joka kannattaa Israelin valtion perustamista. Hebrean kielessä suositellaan isänmaallisuutta tarkoittaessa käyttämään patriottisuuteen (פטריוטי) tai kotimaan rakkauteen (אהבת המולדת) viittaavia sanoja.

imperiumin luhistumisesta, mutta toisaalta muovautui vasta myöhemmin korostamaan palestiinalaisuutta arabinationalismista irrallisena entiteettinä.

Entinen ottomaani-imperiumin alue Palestiina tuli brittiläisen hallinnon mandaattialueeksi Kansainliiton päätöksellä. Balfourin julistuksessa vuonna 1917 luvattiin alueesta ”kansallinen koti juutalaiselle kansalle”, kunhan ei loukattaisi alueen ei-juutalaisten asukkaiden yhteiskunnallisia tai uskonnollisia oikeuksia. Alueesta tuli kuitenkin konflikteille altis, kun druusien, assyrialaiskristittyjen ja juutalaisten muuttoliikkeiden eri intressit ja kamppailu resursseista tällä itäisellä välimerellisellä seudulla törmäsivät. Useissa arabivaltioissa antisemitismistä tuli yksi arabinationalismin ja kansallistunteen rakentavista peruselementeistä ollen sitä tänäkin päivänä (Hoerder 2011, 449). Merkille pantavaa kuitenkin on, että antisemitismi arabivaltioissa ei ponnahtanut reaktion sionismiin, vaan sillä on historiansa eri maailmankolkissa eri hallitsijoiden alaisuudessa (niin muslimien kuin kristittyjenkin). Juutalaisilla ja muslimeilla on ollut yhteiseloja alueella jo 700-luvulta lähtien. Juutalaiset olivat alueen varhaisin enemmistöpopulaatio (DellaPergola 2001, 5).

Ennen arabikapinaa 1936–1939 palestiinalainen yhteiskunta kehittyi vauhdilla sosiaalisesti ja taloudellisesti erityisesti brittimandaatin hallinnon aloitteista. Kaupungit kehittyivät kahviloineen, kylpylöineen ja elokuvateattereineen. Koulujen merkitys kansallisuusaatteen levittäjänä oli tietenkin keskeinen. Lisäksi arabilehdistö kehittyi, sekä tämän seurauksena infrastruktuuri ja siten myös mahdollisuudet tiedottaa ja kommunikoida parantuivat olennaisesti (Krämer 2002, 264–295.). Viestintämahdollisuuksien monipuolistumista voidaankin pitää yhdenvertaisena kansallisvaltion yhtenäisyyttä pönkittävänä tekijänä kuin tieverkostoja ja siltojakin, sillä sanomalehdistö yhdisti niin puheenaiheita kuin kielenkäyttötapojakin luoden lukijakuntiinsa kokemuksen kuulumisesta johonkin yhteisöön (Kunelius 2003, 36). Varhain 1930-luvulla brittihallinnon alaisessa Palestiinassa muodostettiin myös uusia poliittisia puolueita, esim. Palestiinan itsenäisyyttä ajava arabipuolue (hizb al-istiqlal al-’arabi, حزب الإستقلال). Palestiinan arabien itsenäisyyspuolue oli sikäli poikkeuksellinen, että se ei ainoastaan syntynyt vastustamaan sionisteja vaan myös brittiläistä mandaattia. Heille brittimandaatti oli päävihollinen, jonka kaatamisesta seuraisi myös sionistisen projektin kaatuminen. Firaq al-Shabab -puolueen (myöh. al-Futuwwa, فتيوة) slogan, jonka tarkoituksena oli alleviivata juutalaisten oikeudettomuutta poliittisiin pyrkimyksiin Palestiinassa 1936, kuului seuraavasti: ”*Freedom is my right, independence my goal,*

Arabism my principle, Palestine my land alone. I bear witness to this, so help me God.” (Krämer 2002, 256). Slogan ilmentää hyvin ensinnäkin turhautuneisuutta imperialistisen britti-isännän liekanarussa olemiseen ja toiseksi panarabistista periaatetta sen sijaan, että korostettaisiin nimenomaan selvärajaista palestiinalaista entiteettiä. Panarabismi oli toisen maailmansodan aikana syntynyt liike, joka arabiyyhtenäisyyttä ja yhteiskuntareformia peräänkuuluttamalla saavutti ideologisen hegemonian keskiluokassa (Hinnebusch 2015, 30).

Poliittisten puolueiden lisäksi 1930-luvulla syntyi militaristisia ryhmittymiä, jotka kannustivat jihadiin¹⁰ sionisteja ja juutalaisia vastaan. Izz al-Din al-Qassam (عز الدين القسام) oli islamistitaistelija ja aikansa tärkeä esikuva, sittemmin myös merkittävä marttyyri. Hän omaksui opettajan ja saarnaajan roolin ja kirjoitti runsaasti uskonnollisia ohjeita jihadista ja siihen kannustamisesta. Vuoteen 1935 mennessä al-Qassamin on arvioitu houkutelleen alueelle useita satoja vapaaehtoisia taistelijoita (fida’iyyun, feda’iyyun, feda’iyyin) vastustamaan brittiläistä mandaattia ja sionisteja mottonaan ”*This is jihad, victory or martyrdom.*”¹¹ (Krämer 2002, 262–263; Salih 1989, 267.). Fida’iyyun tarkoittaa arabiaksi kommandotaistelijaa, jonka toimintamallit pohjautuvat keskiaikaiseen islamilaiseen perinteeseen erityisesti shi’i-islma’ili-haaran islamiin. Myöhemmin termi on omaksuttu viittaamaan erilaisiin sabotaasi- ja sissitaistelijoiden ryhmiin, kuten Young Turk -liikkeessä ja Iranissa (Fedayan Islam), sekä arabien ja palestiinalaisten sissiryhmissä (esim. Palestiinan vapautuksen kansanrintama (the Popular Front for the Liberation of Palestine, PFLP, الجبهة الشعبية لتحرير فلسطين), Palestiinan vapautuksen demokraattinen rintama (the Democratic Front for the Liberation of Palestine, DFLP, الجبهة الديمقراطية لتحرير فلسطين) (Krämer 2002, 263; Saarnivaara 2008, 313.). Palestiinalaisten sissiryhmien toiminta oli kuitenkin varhaisessa vaiheessa varsin epäorganisoidunutta, lojaliteetit rakoilivat ja toimintamethodit vaihtelivat. Näin ollen ryhmät eivät olleet kovinkaan pysyviä (Shimoni 1987, 381.). Marraskuun 20. päivänä vuonna 1935 al-Qassam kymmenien kanssataistelijoidensa ohella menettivät henkensä

¹⁰ Jihad (arabiaksi: "taistelu" tai "ponnistelu"), islamissa ansiokas taistelu tai ponnistelu. Jihād-termin tarkka merkitys riippuu kontekstista; se on usein käännetty lännessä virheellisesti "pyhäksi sodaksi". Jihad, erityisesti uskonnollisella ja eettisellä alueella, viittaa ensisijaisesti ihmisten taisteluun edistääkseen sitä, mikä on oikein, ja estääkseen sen, mikä on väärin (Afsruddin 2013).

¹¹ Salih 1989, 267.

Slogan-sitaatti käännetty teoksesta: Salih, Muhsin Muhammad (1989): *al-Tayyar al-islami fi filastin wa-atharahu fi harakat al-jihad*, 1917–1948. 2nd. ed. Kuwait.

kamppailussa brittipartiota vastaan Ya'badin kylässä. Tästä tapahtumasta tuli tärkeä marttyyriyden kulminaatiopiste palestiinalaisessa narratiivissa ja al-Qassam on näin ollen saavuttanut kulttisankarin maineen palestiinalaisten keskuudessa ja hänen hautapaikkansa Balad al-Shaikhissa on edelleen yksi pyhiinvaelluskohde. Palestiinalaisnationalisteille al-Qassam on ensimmäinen palestiinalaisen vallankumouksen johtaja, roolimalli ja inspiraation lähde, jonka kirjoituksista myöhemmin myös poliittiset ryhmittymät kuten Fatah ja Hamas ammensivat runsaasti sisältöä omiin puolueohjelmiinsa (Krämer 2002, 263; Saarnivaara 2008, 313.).

Joka tapauksessa palestiinalaisarabien poliittinen järjestäytyminen oli ennen Fatahin ja PLO:n perustamista heikkoa. Sille oli tyypillistä johtajattomuus, koska taloudellinen ja poliittinen eliitti oli hajaantunut muihin arabivaltioihin. Palestiinalainen identiteetti haki kovasti vielä muotoaan, ja vaikuttaisi siltä, ettei tässä vaiheessa palestiinalaisuus ollutkaan vielä päällimmäisenä mielessä, vaan lähinnä arabiveljeys ja vihollisten, sionistien ja brittihallinnon vastustus. Palestiinalainen nationalismi nousi kuitenkin todella vasta Fatahin perustamisesta Yasser Arafatin johdolla vuonna 1959. Samana vuonna perustettiin Fatahin Kuwaitin toimijoiden johdolla palestiinalaisasiaa ajava sanomalehti, *Filastinuna* ("meidän Palestiinamme") (Dunn 2004). Fatah perustettiin johtuen pettymyksestä panarabistiseen ideologiaan, jossa varsinainen palestiinalaisidentiteetti jäi arabiveljeyden varjoon, minkä Arafat ymmärsi valtavaksi heikkoudeksi kansallisen identiteetin rakentamisen kannalta. Kun arabiveljeyteen nojaaminen ei osoittautunut palestiinalaisille kyllin kantavaksi voimaksi vastata sionistisiin pyrkimyksiin, poliittisen voimaantumisen ja kulttuurisen vahvuuden saavuttamiseksi otettiin käyttöön tiettyjä etnoliittisiä käytäntöjä poliittisen yhtenäistä kansaa korostavan strategian, jota voidaan luonnehtia strategisesti essentialistiseksi. Strategisella essentialismilla tarkoitan selkeää suunnanmuutosta palestiinalaisen kansan erilaisuuteen ja ainutlaatuisuuteen vetoavaan strategiaan sen sijaan, että palestiinalaiset näyttäytyisivät osana Arabiliittoa.

Palestiinalaisen strategisen essentialismin näkökulmasta käännekohdan toi sotastrategisessa mielessä hyvin marginaaliseksi jäänyt Karamehin taistelu vuonna 1968. Israelin tai Palestiinan historiaa käsittelevissä yleistöksissä kyseinen vuoden 1968 Karamehin taistelu Länsi-Jordaniassa sivuutetaan usein joko täysin tai ohitetaan sivulauseessa mainiten, mutta palestiinalaisten identiteettiä ja itsetuntoa kohottavana tapahtumana sillä on erityinen merkitys ja siksi tapahtuma on tämän tutkielman kannalta

relevantti tuoda esiin. Taistelussa Israelin tarkoituksena oli kostaa palestiinalaisten väkivaltaisuudet Israelissa ja tuhota PLO:n leiri, jossa Fatahin johtajan Yasser Arafatin tiedettiin majailevan. Israelille tekemänsä aiemman ilmoituksen sijasta olla osallistumatta palestiinalaisten kahinoihin, Jordania tukikin palestiinalaississejä taistelussa ja Israel päätyi vetäytymään taisteluista. Tämän lisäksi Yasser Arafat onnistui pakenemaan, vaikka Israel suoriutuikin tavoitteestaan tuhota leiri. Sotastrategisesti vaatimattoman taistelun seurauksena palestiinalaiset saivat kuitenkin kokemuksen voitokkuudesta, ja tämän voimaantumisen ansiosta Arafat ymmärsi myös palestiinalaisjulistiteiden käyttökelpoisuuden haaveellisen palestiinalaisnationalistisen kokemuksen luomisessa. Jos numeroissa tulkittuna taistelu ei ollut selkeä voitto, niin ainakin oikein markkinoituna se sitä olisi. Näin Arafat vasta todella ymmärsi tiedotuksen tärkeyden palestiinalaisidentiteetin vahvistamisessa ja ensimmäinen palestiinalaistiedotustoimisto tulee perustetuksi (Walsh 2011, 34–35; Ridwan 1992, 172.). Al-Fatah (فتح, fath, fateh; Harakat al-Tahrir al-Watani al-Filastini eli Palestiinan kansallisen vapautuksen liike, jonka takaperin luetusta akronyymistä Fatah-nimi siis tulee), tarkoittaa arabiaksi voittoa tai valloitusta. Fatahin aseellista siipeä nimitetään al-Asifah-joukoiksi (عاصفه, tarkoittaa arabiaksi myrskyä). Fatahin ajamaa nationalismia voisi kuvata oikeistolaiseksi, sillä se vastustaa marxilaista ajattelua ja sillä on voimakkaita linkkejä islaminuskoon. Virallisesti Fatah ajaa demokraattisen, sekulaarin ja moniuskoisen valtion perustamista väkivallattomasti, joskin ajatusta sekulaaris-demokraattisesta tulevaisuuden Palestiinasta, joka hyväksyisi koko Israelin juutalaispopulaation, on kuitenkin käytännössä vastustettu kiivaasti palestiinalaisväestön keskuudessa, ja siten tätä ehdotusta ei olla sisällytetty mihinkään PLO:n dokumentteihin, kuten peruskirjaan. Fatahia pidetään suurimpana ja dominoivana PLO:n perustajaryhmänä, ja vaikka muodollisesti Fatahin jäsenillä ei olisikaan enemmistöedustusta PLO:n hallituksessa, vaikuttaa se silti merkittävästi päätöksentekoon (Shimoni 1987, 382.). Palestiinalaisjärjestö PLO (Palestine Liberation Organization) perustettiin vuonna 1964 erityisesti silloisen Egyptin presidentin Nasserin tuen avulla vastauksena palestiinalaisen kaipuulle tulla tunnustetuksi kansakuntana, palata juurilleen ja jälleenrakentaa yhteisönsä (Pappé 2007, 37). Yhteisenä tavoitteena sekä Fatahilla että PLO:lla oli kuitenkin Israelin ja tuhoaminen, vaikka niillä oli joitain ideologisia eroavaisuuksia. Fatahin mukaan ideologiset kysymykset olivat toissijaisia, sillä kansallinen yhtenäisyys seuraa taistelusta, ei ideologiasta (Juusola 2005, 127–128.).

Palestiinalainen kansannousu eli intifada seurasi pian Camp Davidin epäonnistuneita rauhanneuvotteluita vuonna 1978, mikä lisäsi polarisaatiota

palestiinalaisessa poliittisessa liikehdinnässä kahteen ääripäähän: populistis-nationalistiseen Fatahiin ja populistis-islamistiseen Hamasiin. Mia Bloomin (2004) hypoteesi siitä, kuinka terrorismilla kasvatetaan poliittisen toimijan suosiota, perustuu poliittisten toimijoiden kilpailuun herruudesta yhteisönsä keskuudessa. Tämä kilpailu voidaan käydä esimerkiksi arvostuksen ja vaikutusvallan muodossa. Poliittiset toimijat käyttävät väkivaltaisia iskuja israelilaisiin kohteisiin lisätäkseen arvostustaan ja vaikutusvaltaisuuttaan palestiinalaisväestön keskuudessa, sillä onnistuneet iskut viestivät toimijan suorituskyvystä ja luotettavuudesta, jolloin kyseiselle toimijalle uskotaan herkemmin muita yhteiskunnallisia vastuualueita, kuten kouluja ja sairaaloita hoidettavakseen. Väkivalta Israelia kohtaan voidaan nähdä hyvänä tekona, koska se viestii kyvystä ja halusta puolustaa palestiinalaisväestön etuja (Jaeger 2014). Palestiinalaisjulisteeissa erityisesti marttyyrikuvaston käyttämisellä on tarkoitus kertoa poliittisten toimijoiden suorituskyvystä ja sitoutuneisuudesta lisäten niiden arvovaltaa. Terroristijärjestöksi kansainvälisen yhteisön luokittelema Hamas (حماس, Harakat al-Muqawama al-Islamiyya), perustettiin vuosien 1987–1988 vaihteessa ensimmäisen intifadan alettua turhautumisesta sitä edeltävien palestiinalaisasiaa ajaneiden ryhmittymien sekulaarisuudelle. Hamas on ollut alusta alkaen erittäin voimakkaasti islamistiseen nationalismiin sitoutunut järjestö. Hamas määrittelee itsensä vastarintaliikkeeksi, jonka tavoitteena on lopettaa miehitys ja muodostaa islamilainen Palestiinan valtio. Uskontoon sidoksissa olevista tavoitteista huolimatta Hamas on ensisijaisesti nationalistinen organisaatio, jonka tavoitteena on koko ”historiallisen Palestiinan” eli ”Välimereltä Jordanjoelle” ulottuvan alueen saaminen palestiinalaisten hallintaan (Saarnivaara 2008, 310–311.).

Ensimmäinen merkittävä sopimus palestiinalaisten ja Israelin välillä oli niin kutsuttu Oslon sopimus, joka syntyi lopputuloksena Oslon rauhanprosessissa. Israelin ja Palestiinan välinen rauhanneuvotteluprosessi käynnistyi salaisilla neuvotteluilla Norjan pääkaupungissa Oslossa vuonna 1993 (Jensehaugen 2019; Khoury 2016). Rauhasopimuksella pyrittiin lopettamaan vuosikymmeniä kestänyt konflikti. Israel tunnusti Palestiinan itsehallinnon ja Palestiinan vapautusjärjestö PLO tunnusti Israelin olemassaolon. Sopimuksen tavoitteena oli rakentaa kahden valtion ratkaisu, jossa Israelin ja Palestiinan valtiot rinnakkain eläisivät rauhanomaisesti ja turvallisesti. Sopimuksen mukaan Israel luovuttaisi palestiinalaisille osia Länsirannasta ja Gazasta sekä aloittaisi neuvottelut Jerusalemistä ja siirtokunnista. Khoury (2016) käsittelee Oslon rauhanprosessia artikkelissaan ja korostaa, että vaikka sopimus oli tärkeä askel

konfliktinratkaisussa, se ei ratkaissut konfliktin juurisyitä eikä käsitellyt tarpeeksi syvällisesti historiallisia kiistoja ja kansallisia tarinoita. Oslon sopimuksessa keskityttiin enemmän käytännön asioihin, kuten turvallisuuskysymyksiin ja hallinnon järjestelyihin, ja jätettiin huomiotta syvällisemmät historialliset ja kulttuuriset kysymykset, mikä osoittautui ongelmalliseksi. Oslon prosessissa jätettiin Khouryn (2016) mukaan tyystin huomiotta palestiinalaisten kansallinen identiteetti. Rauhansopimus rakennettiin pääasiassa Israelin ja Palestiinan viranomaisten välille, mikä häivytti kansalaisten, erityisesti naisten ja nuorten, äänen ja tarpeet. Konfliktinratkaisussa tulisi ottaa huomioon historialliset kiistat ja kansalliset tarinat oikeudenmukaisten ja kestävien ratkaisujen löytämiseksi (Khoury 2016.).

Aikavälillä 2000–2003 vaikuttanut al-Aqsan intifadaksi kutsuttu toinen intifada käynnistyi Israelin Likud-oikeistopuolueen johtajan Ariel Sharonin vierailtua sekä juutalaisille että muslimeille pyhällä Temppelevuorella (al-Haram al-Sharif) 28. syyskuuta vuonna 2000. Vierailu Temppelevuorelle, jolla myös islaminuskon kolmanneksi pyhin paikka al-Aqsa sijaitsee, tulkittiin provokatiivisena. Vierailun jälkeen palestiinalaiset toteuttivat mellakoita, joihin Israelin poliisi vastasi ylimitoitetulla voimalla. Perimmäinen syy toisen intifadan puhkeamiseen löytyy kuitenkin Israelin jatkuneesta miehityksestä Länsirannalla ja Gazan alueella. Camp Davidin epäonnistuneet rauhanneuvottelut vuonna 2000, joiden oli määrä lopettaa miehitys, syvensivät palestiinalaisten epätoivoa. Sen sijaan, että miehitys olisi saatu purettua, lisäsivät israelilaiset siirtokuntiaan johtaen yhä laajempien palestiinalaisalueiden haltuun ottamiseen ja liikkumista rajoittavien tarkastuspisteiden lisäämiseen. Palestiinalaiskoteja purettiin ja palestiinalaisten elinkeinonharjoittamismahdollisuuksia tuhottiin kollektiivisena rangaistuksena terroriteoista. Toinen intifada synnytti itsemurhapommitusten aallon, mikä lisäsi oikeistopuolueen suosiota Israelissa, mikä puolestaan hankaloitti palestiinalaisten asemaa entisestään. Toisen intifadan seurauksena Oslon prosessi romuttui, Arafat tuli syrjäytetyksi puolueen johdosta, Palestiinan talous kärsi massiivisista vaurioista ja osalle Israelin ja palestiinalaisalueiden rajoja rakennettiin turva-aitoja terrorististen tekojen vähentämiseksi (Mattar 2004.).

Palestiinalaisten nykytilanne on edelleen ratkaisematta. Pyrkimykset kansainväliseen tunnustukseen ja kansallisen itsemääräämisoikeuden saavuttamiseen jatkuvat, ja näitä tavoitteita pyrkivät edistämään erilaiset poliittiset ryhmät, kuten PLO ja sen alaisuudessa toimiva Fatah sekä Hamas. PLO hallitsee Länsirannan

palestiinalaisalueita. Hamas on hallinnut Gazan kaistaa vuodesta 2007 lähtien voitettuaan demokraattiset vaalit Gazan alueella vuonna 2006 (Malki 2006.). Hamas hallitsee Gazan alueen infrastruktuuria, kuten sähköverkkoa sekä vesi- ja jätehuoltoa, ja vastaa alueen turvallisuudesta. Hamasin hallinto myös vastaa Gazan taloudesta ja hoitaa alueen budjettia. Hamasin aseelliset joukot ovat käyneet useita konflikteja Israelin kanssa, joista viimeisin oli toukokuussa 2021. Palestiinalaisten nykypäivänäkin vaikuttava epäyhtenäisyys juontuu suureksi osaksi poliittisten ryhmittymien polarisoituneisuudesta (Malki 2006). Palestiinalaiset ovat edelleen riippuvaisia kansainvälisestä poliittisesta, taloudellisesta ja humanitäärisestä tuesta.

4 PALESTIINALAINEN IDENTITEETTI PALESTIINALAISJULISTEISSA

Kuviteltu yhteisö tarvitsee merkkejä yhteisöllisyydestä ja yhteenkuuluvuudesta toimiakseen. Palestiinalaisuutta diskursseina, käytäntöinä, instituutioina ja palestiinalaisina yksilöinä voidaan tarkastella vallan verkostona, joka tuottaa ja pitää yllä sitä, minkä ymmärrämme palestiinalaisuutena, mutta samalla myös rajoittaa vaihtoehtoisia esittämisen ja kokemisen mahdollisuuksia palestiinalaisuudesta. Palestiinalaisdiskurssi tarkoittaa vakiintunutta tapaa ymmärtää, nähdä, tulkita ja esittää palestiinalaisuuden merkit.

Sosiologian klassinen käsitys identiteetistä on, että minuus muodostuu suhteessa toiseen ja siten identiteetti muodostuu ”minuuden” ja yhteiskunnan välisessä vuorovaikutuksessa (Conley 2013). Esitän, että palestiinalaiseen kansalliseen identiteettiin on vahvasti vaikuttanut ”toisten” toteuttama kolonialismi. ”Toisiksi” esitetään julisteissa brittiläinen mandaattihallinto sekä sionistinen juutalainen maahanmuutto. Palestiinalainen subjekti, joka on joutunut kolonisaation kohteeksi, ilmennetään julisteissa kulttuuristen kertomusten kautta. Palestiinalaisjulistoiden hyödyntämistä kolonialismin alleviivaamiseen ja kritisointiin käsittelen erityisesti luvussa 4.1.

Palestiinalaista etnopolitiikkaa, joka korostaa yhtä etnisesti yhtenäistä kansaa, voidaan kuvailla strategisesti essentialistiseksi. Tämä tarkoittaa, että palestiinalainen etnopolitiikka käyttää strategiaa, joka korostaa palestiinalaisuutta poliittisen voiman ja kulttuurisen vahvuuden saavuttamiseksi. Tämä strateginen essentialismi ryhmyttää palestiinalaiset ja korostaa heidän homogeenisuuttaan. Toisaalta palestiinalaisjulistoiden korostetaan palestiinalaisasioiden kansainvälisyyttä ja erityisesti arabimaiden yhteistä tavoitetta ajaa palestiinalaisten asiaa, mikä voidaan tulkita arabiessentialismiksi. Palestiinalaisen poliittisen toimijuuden rakentamista ja palestiinalais- ja arabiessentialismia korostavaa kuvastoa palestiinalaisjulistoiden käsittelen luvuissa 4.2 ja 4.3.

Edeltävissä luvuissa näkyväksi tulevaa julistetaiteen suosiota palestiinalaisessa kulttuuriperinteessä ja sen merkitystä kansallisena aarteena tarkastellaan luvussa 4.4

mahdollisuutena välittää tietoa Palestiinan nykytilanteesta taiteilijoiden näkökulmasta ja muistuttaa olemassa olevista haasteista ja kaipuusta ratkaisuun. Julisteet ovat kollektiivinen tuotos, joka osoittaa syvää kulttuurista ja poliittista sitoutumista yhteisöön ja julkiseen keskusteluun. Lisäksi palestiinalaisjulisteita voidaan tulkita osoituksena halusta demokratisoitua. Nykypäivän palestiinalaisjulisteeissa vedotaan kansainväliseen solidaarisuuteen sekä suurvaltojen vastuuseen tukea heikompia. Luku 4.5 toimii analyysin yhteenvedona ja vertailee näitä teemoja edeltävien kappaleiden havaintoihin julisteiden ilmentämistä kritiikin kohteista ja argumenteista, joihin vedotaan palestiinalaisten oikeuksien puolustamiseksi.

4.1 Israelin itsenäistyminen ja miljoona lippua Palestiinan puolesta

Palestiinan maantieteellisestä alueesta käytävä kilpailu juontaa juurensa suoraan aiemmin esitettyyn Baselin ohjelman konferenssiin ja tavoitteesta siirtää diasporassa elävät juutalaiset ”luvattuun maahan”. Sionistisia julisteita on luotu konferenssin mukaisen ohjelman ja sen ehdottaman ideologian toteuttamiseksi, ja useat Palestiinan alueella tuotetut julisteet on luotu joko puolustamaan tai vastustamaan tätä ideologiaa. Tätä kappaletta koskevaan aineistoon olen valinnut yhteensä 10 teosta sijoittuen ajallisesti 1930-luvulta Israelin valtion itsenäistymiseen vuoteen 1948.

Tutkimusaineiston kuvissa 1, 2 ja 4 viitataan erityisesti juutalaisten pioneerien uudelleenrakennustyöhön maan saattamiseksi asumiskelpoiseksi. Alkuperältään lapsille suunnatun Lotto-pelin kansikuvassa (kuva 1), kuvataan tembel-hatuin¹² varustautuneita siirtokuntalaisia ihailemassa karulta vuorenrinteeltä hedelmällistä Jordanian laaksoa, jossa kibbutsin rakennukset ja kibbutsia ympäröivät peltoaukeat ovat valloittaneet muutoin karun ja asumattoman maiseman. Tässä 1928 vuodelta peräisin olevassa kuvassa näkyvimpänä kansallisena tunnuksena on kuitenkin lippu kuvan vasemmassa reunassa: sinivalkoinen lippu on sionistien lanseeraama ja sittemmin omaksuttu Israelin valtiolliseksi tunnukseksi. Kuvan sanomana on tukea sionistista projektia: ahkeruudella ja yhteisellä tavoitteella voidaan saada aikaiseksi tuottava maa. Kuvissa 2 ja 4 vedotaan niin ikään maan uudelleenrakennukseen maahanmuuton avulla. 1930-luvulta olevissa

¹² Tembel-hattu (כובע טמבל "kova tembel") on kansallinen symboli, joka kuului tyypillisesti siirtokuntia perustaneiden, auringonpaahteessa raskaita maataloustöitä tekevien juutalaisten asusteisiin erityisesti 1920-luvulta 1970-luvulle.

kuvissa tekstit ovat sekä englannin että jiddishin kielellä, joilla julisteet pyrkivät tavoittamaan erityisesti ashkenazijuutalaisen¹³ yleisön.

Keren Hayesod on organisaatio, joka perustettiin 1920-luvulla mahdollistamaan sionisteille resurssit juutalaisen valtion perustamiseksi. Juliste-esimerkkejä näiden pyrkimysten edistämisestä ovat kuva 2 ja kuva 4, jotka kannustavat työperäiseen maahanmuuttoon Israeliin valtion rakentamiseksi. Organisaatio toimii edelleen ja yhteistyössä Israelin valtion kanssa se muun muassa jakaa sosiaalisia avustuksia ja pitää yllä katastrofirahastoja. 1967 arabivaltioiden aggression kohdistuessa Israelin valtioon, Keren Hayesod vastasi rauhattomuuksiin yhdessä Maailman Sionistijärjestön (World Zionist Organisation, WZO) kanssa julisteella (kuva 15), jossa englanninkielellä todetaan: *”Israel elää, rauhanomaisesti, jos mahdollista; taistellen, jos pakko”*. Mustavalkoisessa julisteessa sotilaan selkäpuoleen kohdistuneista tikareista on terä katki. Symmetrisesti kuvassa sotilaan kasvojen puolella on teriä vastaava määrä oliivipuunlehtiä, joilla symboloidaan perinteisesti rauhaa. Julisteella vedotaan Israel valtion oikeuteen puolustaa itseään ja painotetaan halua rauhaan. Toisin kuin palestiinalaisjulisteissa tyypillisemmin, julisteessa ei ole nimetty eikä kuvattu vihollista. Esimerkiksi Fatahin julisteessa vuodelta 1968 (kuva 16) on hyvin selvästi nimetty juutalaisten olevan tunkeilijoita ja siten palestiinalaisjärjestön vihollisia.

Juutalaisnationalistiset julisteet arkistossa ovat pääasiassa sisällöltään joko sionistista projektia tukevia tai kapitalismin ja konsumerismin nosteessa länsimaista mainoskuvaperinnettä noudattelevia tuote- ja turismimainosjulisteita. Tällaisia konsumerismia eli kulutuksen lisäämistä tukevia kuvia aineistossa ovat 1930-luvulle sijoittuvat julisteet kuva 3 ja kuva 5. Kuvassa 3 kehoitetaan ostamaan ”vain tällä leimalla varustettuja” vesimeloneita paikallisen maanviljelyn tukemiseksi. Vesimelonista on sittemmin mielenkiintoisella tavalla tullut sekä israelilaisille että palestiinalaisille merkityksellinen symboli: israelilaiselle vesimeloni edustaa ikonista tuotetta, johon jokaisella kansalaisella tulisi olla varaa (kuva 3). Palestiinalaisille vesimelonista on taas muodostunut kansallinen ikoni sen palestiinalaislipun värejä toistavan vihreävalkoisen kuoren, punaisen hedelmälihan ja mustien siementen tähden. Juliste 5 on paikallisen laivamatkoja tarjoavan yrityksen mainosjuliste, jossa englanninkielellä kerrotaan S/S Tel

¹³ Ashkenazijuutalaisilla viitataan keskieurooppalaistaustaiseen juutalaiseen. Ashkenazi- ja sefardijuutalaisuuden olennaisimmat erot tulevat heprean kielen lausumiseroista ja jiddishin kielen käytöstä liturgisissa rituaaleissa ja lauluissa. Ashkenazijuutalaiset ovat modernin juutalaisuuden suurin etnokulttuurinen ryhmä ja ashkenazi- ja sefardijuutalaisten välit ovat sisäpoliittisesti jännittyneitä. (Macmillan Reference USA 2005b)

Aviv -aluksen kulkevan Palestiinan lipun alla Haifa–Trieste-väliä. Julisteessa Palestiinan lippuina on esitetty Palestiinan mandaatin lippu (Yhdistyneiden kuningaskuntien lippu) sekä sionistien lippu Eretz Israelille (kuva 5).

Israelin valtion itsenäiseksi julistautumisen ajankohtaan sijoittuvassa julisteessa Israel representoidaan kolonialistisena vihollisena, joka on uhkaa islaminuskoon liittyviä pyhiä kohteita (kuva 9). Juliste on alkuperältään jordanialainen ja julisteen tekstit ovat arabiankieliset. Kuvassa vihollisena esitetään poliittinen sionismi ja sankarina ja islamin puolustajana Jordanian kuningas Hussein. Huomionarvoista on, että julisteiden esittämän kommentoinnin mukaan juutalaisia sionisteja ei nähdä uhkana arabeille vaan ensisijaisesti islaminuskolle pyhille kohteille. Julisteen taustalla näkyy Palestiinan alue ilman tarkkoja maarajoja. Myös juliste vuodelta 1948 (kuva 7) puolustaa islamin pyhiä paikkoja: kuvassa ”arabit ovat pelastamassa Palestiinaa” arabiankielisen tekstin mukaan kulkien lippuineen kohti Tempelivuorta, jossa sijaitsevat Kalliomoskeija ja al-Aqsa. Arabivaltioiden tarpeeseen puolustaa aluetta viholliselta viittaa myös kuva 6, jossa Egyptin kuningaskunnan lippuun kääriytynyt henkilö ase olallaan on kuvattu koko kuvan alan täyttävien arabikapinan (Hejazin) lippujen yhteyteen. Tähän lippuun perustuu myös vuonna 1964 PLO:n käyttöönotettava Palestiinan lippu, jossa värit ovat kuitenkin eri järjestyksessä. Julisteen on julkaissut Egyptin kommunistinen puolue (Communist Party of Egypt, CPE). Alkuperältään egyptiläisen Photographer Magazinen kansikuvassa toukokuulta 1940 (kuva 10) on kuvattuna maapallo Lähi-idän arabivaltioiden näkökulmasta katsoen. Palestiinan maa-alue (koko Libanonin, Syyrian, Jordanian ja Egyptin valtionrajojen rajaama alue) on merkitty punaisella ja alueelta pystyssä sojottavat Syyrian tasavallan, Libanonin tasavallan, Egyptin kuningaskunnan, Jordanian, Saudi-Arabian kuningaskunnan, Irakin kuningaskunnan ja Pohjois-Jemenin liput. Julisteessa siteerataan arabimaailmassa tunnetun ”runouden prinssin” (Sumi 2008) Ahmed Shawki (أحمد شوقي) lyriikkaa: ”*Olemme uinuvaisia, jos yöt ovat rauhallisia – Mutta jos yöt hyökkäävät, emme enää nuku*”. Tällä kansikuvalla viitataan vuoden 1948 ensimmäiseen arabien–Israelin väliseen sotaan, joka syttyi YK:n ehdotuksesta jakaa alue osapuolten kesken, jolloin pettyneet arabivaltioiden armeijat hyökkäsivät yhdessä entiselle brittiläiselle mandaattialueelle 15. toukokuuta. Arabivaltioista Irak ja Pohjois-Jemen eivät lähettäneet sotaan omia armeijoitaan, vaan heidän joukkonsa taistelivat Egyptin johdolla. Vastaavaan panarabistiseen solidaarisuuteen vedotaan Arabien vapautusarmeijan julisteessa vuodelta 1948 (kuva 8), jonka arabiankielinen teksti arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä

kuuluu: ”*Palveluksessanne Palestiina: Tue Palestiinaa, Libanonin, arabien asiaa*”. Kuvassa keffiyeh-huivilla päänsä peittänyt sotilas puolustaa pistimellisellä rynnäkkökiväärillä aseistautuen kuvan taustalla olevaa Kalliomoskeijaa. Palestiinalainen keffiyeh-kangas on neliönmuotoinen, valkoinen puuvillahuivi, joka on kudottu tyypillisesti mustalla kukonaskel- (*houndstooth*) tai kalanverkko -kuviolla. Tätä perinteistä mustavalkoista kukonaskel-keffiyeh-huivia kansallisena symbolina hyödyntävät aineistossani juliste 8, jota käsittelen Israelin itsenäistymisen ajankohtaan ajoittuvaa julisteaineistoa tarkastelevassa luvussa 4.1, julisteet 18, 19– 21, 23 sekä 27, joita käsittelen palestiinalaisen poliittisen toiminnan aktivoitumista tarkastelevassa luvussa 4.2, julisteet 33, 36, 40– 42, 46, 47 sekä 52, joita tarkastelen intifadojen aikaista julisteaineistoa käsittelevässä luvussa 4.3, sekä nykypäivän julisteaineistoa edustavat julisteet 66 ja 67, joita käsittelen luvussa 4.4. Keffiyehin politisoidun merkityksen muovautuminen voidaan kuitenkin ajoittaa Palestiinan arabikapinaan (1936–1939). Sheikhiin (2020) mukaan Palestiinan miehityksen edetessä mandaattialueella arabikapinan sissisotilaat omaksuivat huivin käytön kietoen sen kasvojen ympärille heidän tunnistamisensa välttämiseksi. Kun keffiyeh tämän seurauksena kiellettiin, alkoivat kaikki palestiinalaiset käyttämään huivia harhautustaktiikkana, jotta sissijoukot voisivat liikkua turvallisesti yhteisöjen läpi. Huivi tuli vahvistetuksi Palestiinan solidaarisuuden symbolina 1960-luvulla. 1970-luvulla ikoniset valokuvat Palestiinan vapautuksen kansanrintaman (PFLP) jäsenestä Leila Khaledista osoittivat hänen käyttävän keffiyehia hiusten peittämiseen, mikä merkitsi huivin suosion nousua palestiinalaisnaisten keskuudessa yhtenäisyyden symbolina. Palestiinan entisestä presidentistä (1994–2004) Yasser Arafatista tuli erityisesti ensimmäisen intifadan aikaan ikoni, jolla oli selkeä tyyli pukeutua keffiyeh-huiviin jokaisessa julkisessa esiintymisessään. Arabikapinan solidaarisuutta toistettaessa keffiyehia käytettiin uskollisuuden merkinä ja kasvojen peittämiseksi sekä ensimmäisen intifadan (1987–1993) että toisen intifadan (2000–2005) aikana. Vastarintaliikkeen aktivistit pukeutuivat huiviin pitäen sitä kaulassaan, sillä koko kasvojen peittäminen olisi johtanut heidän pitämiseensä mahdollisena israelilaisarmeijan kohteena (Sheikh 2020.).

4.2 Poliittisen toimijuuden synty ja palestiinalaisdiskurssi

Palestiinalaisdiskurssilla viitataan vakiintuneeseen tapaan esittää, tulkita ja ymmärtää palestiinalaisuutta, joka vaikuttaa siihen, miten palestiinalaisuutta käsitellään ja millaisia

merkityksiä sille annetaan. Edellisen luvun tutkimusaineistoa (kuvat 1–10) havainnoimalla ilmeni, että varsinaista palestiinalaisdiskurssia ei aineisto tällä ajanjaksolla varsinaisesti tuonut ilmi, vaan julisteaineistoa voisi kuvailla enemmän panarabistista diskurssia synnyttäväksi ja ylläpitäväksi. Tämän luvun aineistoon lukeutuvat kuvat 11–29 vievät Israelin itsenäistymisestä kaksi vuosikymmentä eteenpäin alkaen vuodesta 1965 ja päättyen vuoteen 1981. Kuva-aineisto sijoittuu palestiinalaisen poliittisen toimijuuden syntyyn.

Nakbaa, jolla viitataan vuoden 1948 Israelin itsenäisyys sodan aiheuttamaan palestiinalaisten pakolaisuuteen, voidaan pitää luvun 3.3 esittelemän palestiinalaisen poliittisen toimijuuden rakentamisen olennaisimpina katalyytteinä¹⁴. Palestiinalaisten nationalistinen vahvistuminen tapahtui siis osaksi paikallisten identifikaatioiden kadottamisesta, siis palestiinalaisväestön ajamisesta kodeistaan ja asuinympäristöistään, ja tähän menetykseen viitataan esimerkiksi tutkimusaineistoni kuvissa 29, 30, 36, 43, 56, 61 ja 69. Bhabhan (1994) mukaan tilanne on omiaan herättämään kansallistunteen, sillä valtio on se elementti, joka täyttää tyhjön, joka on yhteisöissä ja samanhenkisten mielissä juurettomassa tilanteessa: ”*The nation fills the void left in the uprooting of communities and kin, and turns that loss into the language of metaphor.*” (Bhabha 1994, 200). Palestiinalaisten maastamuutto ja karkotus vuonna 1948 sekä pakolaisleirien synnyttäminen kaikkialle Lähi-itään loivat siten täydellisen alustan vanhoille palestiinalaisyhteisöille muuttua kansallismielisiksi. Diaspora nähdään alueettomana kuviteltuna yhteisönä, joka huolimatta hajaantuneisuudestaan pitää kiinni yhteisestä taustastaan ja tulevaisuudestaan (Werbner 2002, 201). Diaspora yhdistää ja luo yhteenkuuluvuutta, kun sitä koetaan uudelleen, tuotetaan, toistetaan ja muunnetaan kollektiivisen muistin avulla. Palestiinalaisjulistheet ovat keskeinen väline tämän muistin työstämiseen ja ylläpitämiseen. Myös Peteet (2007, 634) on tutkimuksessaan havainnut, että palestiinalaista identiteettiä korostaessa viitataan vahvasti paikkaan – sekä alkuperään että diasporassa elämiseen, ja siten myös oikeudesta paluuseen on muodostunut yksi tärkeimmistä nimittäjistä palestiinalaisessa politiikassa. Kodin ja kuulumisen merkitys on se tyhjiö, joka tuli palestiinalaisten tilanteessa konkreettiseksi ja

¹⁴ Palestiinalaisten (n. 1,3 miljoonan Palestiinan arabiväestöstä 700 000–750 000 palestiinalaista) pakenemiselle maasta vuonna 1948 on esitetty runsaasti erilaisia syitä, joiden tärkeysjärjestyksestä tiedeyhteisö ei ole saavuttanut vielä konsensusta. Propagandistisen arabitulkinnan mukaan palestiinalaisten pakolaiskysymys oli osa sionistien alkuperäistä suunnitelmaa puhdistaa Palestiina arabeista, Israelin tulkinnan mukaan palestiinalaiset lähtivät kodeistaan Palestiinan arabijohdon ja arabimaiden kehotuksesta. Juusola 2005, 73. Vrt. Kujala 2012, 19; Khalidi 2001, 115; Pappé 2006, 165–166; Philo & Berry 2011, 40.

joka katalysoi kansallismielisyyden synnyn (Bhabha 1994, 140). Huomionarvoista kuitenkin tässä kohtaa on, että luvun käsittelemässä aineiston kuvissa 11–29 ei juurikaan viitata nakbaan tai pakolaisuuteen, vaan aineistossa korostuu aseellinen puolustus vihollista, joka osassa julisteita on nimetty sionismiksi tai juutalaisiksi, vastaan. Vasta myöhemmissä julisteissa korostuu nakbaan vetoaminen.

PLO:n julisteessa ”Karameh 1968” vuodelta 1968 (kuva 17) ei ole kuvia lainkaan, vaan pelkkä arabiankielinen teksti ”*Karamehin taistelu 1968 seisoo imperialismin kompromissien kannattajia vastaan. Vihollisen kanssa käytävien neuvottelujen politiikkaa vastaan. Ja taistelussa imperialismia ja sionismia vastaan.*” Vuoden 1968 jälkeen tuotettu palestiinalaisjulistekuvasto on näkyvästi kansallismielistä ja erityisesti Fatahin aseellisen siiven al-Asifahin toiminta on keskeisessä roolissa motivaation kohottajana (kuvat 18–20, 23, 25, 27 ja 45). Kuvastossa toistuvia teemoja ovat erityisesti taisteluhenki, vallankumous ja vastarinta, joita ilmennetään asekuvastolla sekä nationalististen symbolien, kuten lippujen ja niiden värien keinoin (kuvat 18–27). Kuvissa lippujen, niiden värimaailman toistaminen ja niiden yhdistäminen aseelliseen kuvastoon ovat symboli, joka Caverley & Krupnikovin (2015) mukaan viestii korkeampaa sitoutumista patrioottisuuteen, joka on omiaan lisäämään militarismia, kansainvälisyyden vastaisuutta ja konservatismia. Kaikissa edellä mainituissa Karamehin taisteluun viittaavissa julisteissa on kuvattuna ase, useimmiten Kalashnikov. Kalashnikov (AK-47) -kivääri esiintyi näkyvästi PLO:n 1970- ja 1980-luvuilla levittämässä kuva-aineistossa. Se katosi kuvastosta 1990-luvun rauhanprosessin aikana (ks. esim. kuvat 40–46), mutta alkoi taas nousta esiin, kun toinen intifada puhkesi (ks. esim. 58, 66, 71). AK-47 oli tavanomainen asevalinta siitäkkin syystä, että kansainvälinen tuki muilta vastarintataistelijoilta ei ollut pelkästään retorista, vaan yhteys asevientiin löytyi kolmannen maan konfliktien ja erityisesti Yhdysvaltain–Neuvostoliiton-konfliktiin liittyviltä alueilta (Chamberlin 2011, 30).

Palestiinan vapautuksen demokraattisen rintaman (DFLP) punamustasävyisessä julisteessa (kuva 29) vuodelta 1981 kuvataan lapsen kasvot ja sodan runtelemaa maisemaa punaisella taustalla. Englanninkielisessä tekstissä vasemmassa yläkulmassa nimetään paikkoja, joita yhdistää tapahtumapaikkana toimiminen despoottihallintojen julmuuksille: Fakhani, Tal al-Za’atar, Deir Yassin, Guernica ja My Lai. Kansainvälisessä keskustelussa huomio oli jo tuolloin kiinnittynyt sotarikoksiin, jotka kohdistuivat ihmisoikeuksia loukkaaviin vähemmistöryhmiin, kuten Vietnamissa. Fatahille yksi

strategia viestinnässään oli kehystää palestiinalaisten kokemat kauheet Etelä-Vietnamin vastaaviin. My Lain kansanmurhan tapahtuessa 1969 Fatah välittömästi yhdisti kylän tapahtumat palestiinalaisen Deir Yassinin väkivaltaiseen tyhjentämiseen vuonna 1948. Vaikka Deir Yassinin tapahtumat vuonna 1948 yhdessä muiden Israelin itsenäistymisen aiheuttamiin palestiinalaiskokemuksiin olivat jo sellaisenaan keskeisiä kollektiivisen muistelun aiheita, lisäsi kehystys Vietnamin kansanmurhaan perusteltavuutta legitimoida palestiinalaispyrkimykset sortavia voimia vastustavana vastarintana ja painottaa palestiinalaisten pakolaisuutta ja yhdessä koettua kärsimystä (Chamberlin 2011, 31).

Ennen 1960-luvun loppua palestiinalaisjulistaiden aineistossa vedotaan aseelliseen vastarintaan yhdessä arabiveljien kanssa, jolloin Palestiinan asia näyttäytyy ennemmin panarabistista diskurssia tukevana muslimivaltion puolustuksena kuin selvästi palestiinalaista entiteettiä alleviivaavana. Huomionarvoista tässä kohtaa on, että esimerkiksi vuoden 1967 kuuden päivän sotaa, joka tunnetaan arabiaksi al-Naksah-nimellä (”nöyryyttävä takaisku”, نكسة), eivät palestiinalais- tai arabiosapuolet käsittele palestiinalaisjulistaiden aineistossa ajankohtaisesti oikeastaan lainkaan. Nöyryyttävä takaisku osoitti kuitenkin palestiinalaisille, että ympäröivien arabivaltioiden tuki ei ole riittävä. Vuoden 1967 kuuden päivän sodalla oli arabien ja palestiinalaisten osalta kauaskantoisia seurauksia, sillä sodan yhteydessä Israel miehitti Länsirannan, Itä-Jerusalem, Golanin ylängön ja Siinain (Juusola 2005, 134–139.). Lisäksi egyptiläis-syyrialainen United Arab Republic purkaantui 1960-luvun alussa, joka entisestään heikensi uskoa arabiyhtenäisyyteen. Vuoden 1967 kuuden päivän sodan tappio merkitsi takaiskua panarabistiselle liikkeelle, joka oli perustunut unelmaan Palestiinan vapaudesta sekä yhteiseen pyrkimykseen haastaa länsimainen vaikutusvalta. Tämä avasi tien poliittiselle islamismille, joka samalla tavalla kuin arabialaisuus, oli sidoksissa hallitusten legitimitettiin ja paikallisen autonomian puolustamiseen länsimaiden dominoivaa vaikutusta vastaan. Häviön jälkeen palestiinalainen poliittinen strategia tuli luonnostella uudelleen: enää ei puhuttukaan arabipakolaisista, vaan vapaustaistelijoista, jotka puolustivat ihmisoikeuksia, taloudellista oikeudenmukaisuutta, vapautta ja oikeutta omaan kotimaahan yhtäaikaissessa sodassa imperialismia ja kolonialismia vastaan. Tässä strategiassa arvoonsa nousi erityisesti kansainvälinen tuki, koska yhdistettynä Kuuban, Algerian ja Vietnamin vastaavanlaisiin sissisotiin, saatiin vipuvartta palestiinalaisia koskevaan poliittiseen aktivismiin (Chamberlin 2011, 25–41.). Vapaustaistelijoiden menetelmät aseellisesta väkivallasta sortajia kohtaan johtivat kuitenkin yhä vahvempaan

palestiinalaisten eristämiseen Israelista, jossa terrorististen tekojen vähentämiseksi pystytettiin turva-muureja ja raja-aitoja, joita kuvataan esimerkiksi julisteissa 54, 60, 62, 64 ja 65.

Davisin & Walshin (2015) artikkelin mukaan palestiinalaisjulistoiden tuotannon merkittävin kehitys tapahtuikin 1960-luvulla poliittisten liikkeiden lisääntyessä. Kun Palestiinan vapautusjärjestö perustettiin vuonna 1964 Palestiinan kansan lailliseksi edustajaksi, oli palestiinalaisella kuvataiteella tärkeä tehtävä tiedotusvälineissä määritellä ja esitellä organisaation tavoitteet, tuoda liikkeen iskulauseet tutuksi ja luoda kuvakieli kansaa ja solidaarisuusliikkeitä yhdistäväksi liimaksi. Palestiinalainen visuaalinen kuvasto erityisesti PLO:n perustamisen 1964 ja aseellisen vastarinnan alkuhetkien vuonna 1967 välillä sisälsi runsaasti marttyyrikuvastoa, jonka perimmäisenä tarkoituksena oli toimia moraalinen kannattelijana palestiinalaisille. Rajaamassani tutkimusaineistossa marttyyrikuvastoksi luokittelemiani esimerkkejä ovat Khalid al-Waziria esittävä juliste (kuva 38) vuodelta 1988, Intifadan marttyyrit (kuva 39) vuodelta 1989, naisvapaustaistelija Leila Khaledia esittävä juliste (kuva 47) vuodelta 2000 sekä Izz al-Din al-Qassamia esittävä juliste ”Marttyyrisheikki” (kuva 53) vuodelta 2003.

Vuonna 1965 Egyptissä PLO:n julkaisemassa arabiankielisessä julisteessa (kuva 11) vedotaan Palestiinan kansallisen rahaston tukemiseen. Palestiinan kansallinen rahasto perustettiin vuonna 1964 rahoittamaan PLO:n sotilaallista, sosiaalista ja kulttuurista toimintaa. Juliste on värimaailmaltaan (keltainen, musta, punainen, valkoinen) samankaltainen kuin toinen esimerkiksi nostamani ajankohtana PLO:n julkaisema juliste (kuva 12), jossa keltaisessa julisteessa on punaisella rajautunut Palestiinan valtion alue, hunnulla hiuksensa peittänyt nainen, kolme vaalea- ja punahiuksista lasta sekä miehen käsi puristamassa nyrkissään rynnäkkökivääriä. Arabiankielinen teksti arkiston englanninkielisestä käännöksestä käännettynä kuuluu: ”*Palestiinan vapautusjärjestö. Palestiinan vapautusarmeija. Maamme ja lapsiemme puolesta olemme liittyneet Palestiinan vapautusarmeijaan. Olemme taistelijoita. Vapaaehtoisia.*”. Tekstillä ja kuvalla vedotaan solidaarisuuteen ja vapaustaistelijan roolin omaksumiseen.

Sionismin ja imperialismien uhkana pitäminen korostuu arabiankielisessä Yhdistyneiden Arabiemiirikuntien julkaisemassa julisteessa (kuva 13), jossa teksti julistaa ”*Yhdistyneet arabiemiirikunnat ovat nykyään yksi arabivaltio, joka kykenee kantamaan vastuun kansallisen armeijan rakentamisesta vastaavaksi varoittavaksi voimaksi kohtaamaan sionistisen imperialismien aggressiivisen toimintasuunnitelman.*”.

Samankaltaisia uhkia nimeää Palestiinan vapautuksen demokraattisen kansanrintaman (DPFLP) julkaisema arabiankielinen juliste (kuva 14), jossa keltaisissa salamankuvissa olevat tekstit kuuluvat ”*Imperialismi*”, ”*Sionismi*”, ”*Feodalismi*” ja ”*Arabien reaktio*” ja arabiankielinen teksti alareunassa ”*Solidaarisuus Lähi-idän kansan kanssa taistelussa imperialismia, feodalismia ja sionismia vastaan*”. Franz Fanon kirjassaan *The Wretched of the Earth* (1967, 114) lausuu, että kun johtaja ei kykene osallistamaan kansaansa valtion tulevaisuuteen, hän turvautuu menneisyyteen ja kutsuu ihmisiä katsomaan taaksepäin ikään kuin jumiutuen eppisiin muistoihin vastarinnasta. Luvun käsittelemissä julisteissa taistelun ja vastarinnan muistelun teemat muodostavatkin aineistossa määrällisesti näkyvimmän kokonaisuuden.

4.3 Palestiinalaisnationalistisia esityksiä intifadasta

Ensimmäiseksi intifadaksi kutsutaan palestiinalaisten kansannousua 1987–1993. Tälle ikoniseksi muodostuneelle pyrkimykselle tunnusomaiseksi muodostui vastarinnan osoittaminen kiviä heittämällä, joka tyypillisesti mielletään väkivallattomaksi ja aseistautumattomaksi vastarinnaksi. Pressman artikkelissaan kuvaileekin, kuinka tärkeää palestiinalaisen narratiivin osalta oli, että palestiinalainen vastarinta nähtäisiin väkivallattomana siitakin huolimatta, että kiviä heittämällä aiheutettiin runsaasti vakavia loukkaantumisia ja ihmishenkien menetyksiä. Israelin aseellinen retaliaatio palestiinalaisaktivistien toimiin näyttäytyi konfliktia ulkopuolelta seuraaville raakana ja ylimitoitettuna väkivaltana. Pressman (2017) kuitenkin huomauttaa, että vaikka useat tutkijat kuvailevatkin ensimmäistä intifadaa enimmäkseen väkivallattomaksi vastarinnaksi, eivät perustelut tälle oletukselle ole riittäviä (Pressman 2017, 519–539.). Kivien heittäminen on symbolisesti intifadalle keskeistä. Muita vastarinnan väkivallattomia tai väkivaltaisista muotoja ovat lakot, israelilaisten tuotteiden boikotit, Palestiinan lipun käyttö, veroista kieltäytyminen, renkaidenpolto ja polttoainepommit. Hyvin usein näitä taktiikoita yhdistettiin, jolloin esimerkiksi Israelin puolustusvoimien tai rajavartiostotyöntekijöiden henkilökunnan eteneminen voitiin keskeyttää renkaita polttamalla pystytetyillä barrikadeilla, jolloin kivien heittäminen pienelle alueelle keskitettyyn ihmisjoukkoon muuttuu potentiaalisesti väkivaltaiseksi. Yasser Arafat, Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) johtaja ja Palestiinan kansallisen liikkeen karismaattinen johtohahmo, piti myös keskeisenä yhdistää intifada ja kivi. Juuri kansannousun alkaessa 10. joulukuuta 1987 Arafat julisti julkisesti kuuluvansa ”*kivien*

lapsiin rakkaassa maassamme” (Kimmerling & Migdal 1994, 268). Hänen viestinsä oli, että palestiinalaiset joutuivat kohtaamaan Israelin sotakoneen vain kivin aseistautuneina nimittäen tätä ”*kivien lasten vallankumoukseksi*” (Kimmerling & Migdal 1994, 268). Rajaamassani aineistossa kivien heittämiseen vastarinnan muotona viittaavat julisteet 31, 32, 36, 46, 47, 50, 65 ja 67. Palestiinalaisjulistaiden aineistossa Arafatia kuvaavat teokset ovat määrällisesti yleisiä (aineistossa esimerkiksi kuvat 40, 41 ja 52) ja pitävät yllä ajatusta Arafatista Fatahin pioneerina ja peräänantamattoman vastarinnan inspiraationa. Palestiinalaisjulistaiden avulla siis muun ohella pidetään yllä Arafatin haavetta siitä, että itsenäinen Palestiinan valtio Jerusalem jakamattomana pääkaupunkinaan olisi vain kivenheiton päässä. Arafat on kuvattu julisteissa aina keffiyeh-huivi päässään ja yleisesti luvun julisteissa keffiyeh-huivi palestiinalaiseen vastarintaan ja vapaustaisteluun yhdistettynä kansallisena symbolina on määrällisesti runsainta verraten muihin ajanjaksoihin, joihin analyysini olen jakanut.

Palestiinan kansan taistelurintaman (Palestinian Popular Struggle Front, PPSF) Syyriassa vuonna 1988 julkaistussa julisteessa (kuva 34) vedotaan intifadaan voiton saavuttamisen keinona. Kuvituksena olevassa valokuvassa vapaustaistelijä pitää käsiään voitonmerkissä liekeissä olevan tiesulun edessä. Taustalla kuvassa näkyy Israelin puolustusvoimien ajoneuvoja sekä israelilaisia sotilaita. Julisteen tekstit ovat englanniksi ja arabiaksi, ja tekijän suomeksi kääntämänä teksti kuuluu: ”*Intifada. Saamme haltuumme voiton*”. Israelille ensimmäinen intifada näyttäytyi lähinnä väkivaltaisena mellakointina poliittisen vastarinnan sijasta (King 2007, 5). King teoksessaan *A Quiet Revolution* (2007) esittääkin, että mielikuva ensimmäisen intifadan väkivaltaisuudesta on vääristynyt intifadan edustettua hänen mukaansa nimenomaisesti rauhanomaista vastarintaa alusta lähtien. Toisaalta palestiinalaisjulistaiden aineistossa väkivaltaan ja aseelliseen vastarintaan kannustava kuvasto on hallitsevaa.

Egyptiläisen lapsille suunnattua materiaalia toimittavan kustantamon teoksessa (kuva 38) vuodelta 1988 arabiankielinen teksti arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä kertoo, ”*Abu Jihad (Khalil Al-Wazir) – Ensimmäinen luoti ja ensimmäinen kivi*”. Julisteessa on kuvattu marttyyrin kasvot ja sen taustalla kasviaiheita vaaleissa, murretuissa väreissä sekä palestiinalaislipun väreissä kuvattu kyyhky. Julisteen alareunassa ovat kuvat kivistä ja luodista. Khalil al-Wazir tunnettiin myös nimellä Abu Jihad (”Isä Jihad”). Israelilainen salainen palvelu Mossad ampui Yasser Arafatin kakkosmiehenä tunnetun al-Wazirin Tunisiassa vuonna 1988 (Hughes

2011, 53). Fatahin ja PLO:n tietotoimiston julisteessa vuodelta 1989 (kuva 39) muistellaan muita palestiinalaisasian puolesta kuolleita marttyyreita: vasemmalta oikealle ja ylhäältä alas julisteessa kuvataan arkiston tunnistuksen mukaisesti Sabhia Rashid al-Mankoosh, Ibrahim Hania al-Daheesha, Sahr al-Jami, Rassim Mudhi al-Khodriat (Abu Tha'ir), Alam Said Nasrallah Sadiqa, Mohammed Ali Jamdan sekä Admunad al-Yas Ghannem. Arabilehdistön ohella kuvan 39 kaltaisia marttyyrijulisteita julkaistiin postereina katujen varsilla, jotta marttyyrien kasvot jäisivät ohikulkijoiden mieleen motivaation kohotukseksi. Nykypäivänä marttyyrijulisteita myydään edelleen katukioskeissa, ja niitä tuotetaan jokaisen Israelin tekemässä iskussa kuolleen muistoksi. Perinteisen printtimedian ohella marttyyrikuvastoa levitetään myös Internetissä, kuten Marttyyrisheikki-julisteiden (kuva 53) osalta. Kuvan on julkaissut noin vuonna 2003 Islamilainen jihad-liike Palestiinassa (Islamic Jihad Movement in Palestine) ja siinä kuvataan sheikki Izz ad Din al-Qassam. Julisteessa sheikin kasvokuvan lisäksi ovat taustalla Kalliomoskeija sekä al-Aqsa. Julisteiden palestiinalaislipun väripalettiä noudatteleva arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluu: *”Tämä on jihad. Joko voitto tai marttyyrius. Marttyyrisheikki Izz ad Din al-Qassam.”* Marttyyrijulisteiden tuottamisen perinne tarjoaa myös yhden valtavirrasta poikkeavan väylän tarkastella debattia, mikä liittyy Israelin ja palestiinalaisten väkivaltaisuuksissa menehtyneiden ihmisten kohtaloihin. Israelin–Palestiinan konfliktiin liittyvässä uutisoinnissa kuolinlukujen ilmaisu on tavanomaista ja näissä luvuissa korostuu usein palestiinalaisten menetysten suurilukuisuus suhteessa israelilaisten menetyksiin. Tällä neutraaliksi mielletyllä esityksellä ylläpidetään mielikuvaa Israelin toimien ylิมittäisuudesta. Esimerkiksi NBC Newsin artikkelin (NBC News 28.1.2009) mukaan Gazan vuoden 2009 taisteluissa niin kutsutun operaatio Valetun lyijyn aikana Hamas & muut Gazan militanttiryhmät ilmoittivat menettäneensä 158 henkilöä taisteluissa. Palestiinan ihmisoikeuskeskus ilmoitti kuolonuhrien määräksi 223. Artikkelia varten haastatellun al-Horin mukaan hän oli tuottanut marttyyrijulisteita noin 350 henkilölle taistelujen päättymisen jälkeen, mikä viittaisi siihen, että militanttiryhmät menettivät tosiasiaa ilmoittamaansa enemmän taistelijoita (NBC News 2009).

Kuitenkin Israelissakin koettiin myötätuntoa palestiinalaisten asiaan, kuten julisteissa kuva 31 ja 32, joissa intifada nähdään keinona saada palestiinalaisten ääni kuuluviin. Julisteet ovat Palestiinan demokraattisen valtion perustamista tukevan juutalais- ja arabivasemmistolaisaktivistien muodostaman the Progressive List for Peace -poliittisen puolueen julkaisemia. Ensimmäinen juliste (kuva 31) on sekä heprean- että

arabiankielinen ja julisteen teksti kertoo, ”*Intifada on ääni*”. Toisen julisteen (kuva 32) hepreankielinen teksti, oletettavasti siis nimenomaisesti israelilaisyleisölle suunnatun julisteen, kertoo ”*Puhutaan rauhaa PLO:n kanssa*”. Julisteen kuvassa hyödynnetään rauhan symboliikkaa valkoisen kyyhkyn kuvaamisella: kyyhky on yhdistetty kiveä heittävään lapseen ja kuvalla viestitään siis intifadan olevan palestiinalaisten keino saavuttaa päämääränsä ja siten rauha. Kuvastoltaan muun aineiston seassa melko poikkeuksellisenä näyttäytyy palestiinalaisasiaa ajavana äänenä israelilaisen kommunistisen puolueen julkaisema juliste (kuva 36), jossa kuvataan keffiyeh-huivilla päänsä peittänyttä iäkästä mieshahmoa istumassa nuoren pojan kanssa vanhan oliivipuun juurella. Hahmojen taustalla laaksossa näkyy asuinrakennuksia ja lisää oliivipuuviljelmiä. Arabiankielinen teksti arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä kuuluu ”sukupolvelta toiselle”. Oliivipuulla on symbolinen merkityksensä sekä kansallisen identiteetin symbolina palestiinalaisille että toisaalta raamatullisena rauhan symbolina. Oliivipuuviljelmistä on tullut Bravermanin (2009) mukaan nationalismin metaforinen representaatio israelilaisten ja palestiinalaisten välillä, sillä puita istuttamalla on systemaattisesti pyritty valtaamaan maa-alueita. Oliivipuulla on erityinen uskonnollinen merkitys palestiinalaisille, sillä se mainitaan Koraanissa. Oliivipuusta on siten muodostunut palestiinalaisen identiteetin symboli ja tärkeä taloudellinen elinehto (Braverman 2009, 138). Toisaalta israelilaiset viljelevät myös oliivipuita, mikä on tulkittu palestiinalaisen symbolin varastamiseksi. Oliivipuun poliittisena ja symbolisena vastakohtana Braverman (2009) esittää pinjaa, jonka istuttaminen on ollut sekä JNF¹⁵:n masinoima projekti että uskonnollisesti merkityksellistä. Juutalaisuudessa puun istuttaminen on emotionaalinen ja eksistentiaalinen rituaali (Braverman 2009, 88–91). Sekä israelilaiset että palestiinalaiset ovat kärsineet sabotaasista toisen osapuolen puuviljelmille.

Kuvien 31 ja 32 lisäksi valkoisen kyyhkyn symboliikkaa hyödyntävät tutkimusaineistossani myös Syyriassa toimineen Palestiinan vapautuksen kansanrintaman yleisjohdon juliste vuodelta 1993 (kuva 44) sekä Iranissa vuonna 2020 artisti Mahmoud Bazdarin julkaisema juliste (kuva 64). Julisteessa 44 Israelin lipun sinistä ja valkoista väriä korostava Daavidin tähti lävistää surmaavasti valkoisen kyyhkyn,

¹⁵ Jewish National Fund (Keren Kayemet LeYisrael). Juutalaisten kansallinen rahasto on sionistien perustama kansallinen rahasto, jonka ensisijaisena tavoitteena oli ostaa maata palestiinalaisilta juutalaissiirtokuntien perustamista ja alueiden metsittämistä varten (Rivlin 2004). Ks. myös Keren HaYesod & julisteet 2, 4 ja 15.

jolla on palestiinalaislipun värejä siivissään. Englanninkielellä oleva teksti kuuluu "*Sionistinen rauha merkitsee palestiinalaista verta*". Julisteen arabiankielisessä tekstissä arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä lukee: "*He puhuvat rauhasta, mutta murhaavat kansaamme*". Palestiinan vapautuksen kansanrintaman yleisjohto on Palestiinan vapautuksen kansanrintamasta eronneen Ahmad Jibrilin vuonna 1968 perustama radikaali palestiinalaisjärjestö, jonka perusajatuksena oli se, että Israel voitaisiin saada vetäytymään arabien mailta aseellisia keinoja käyttäen politiikan sijaan. Järjestön tavoitteena oli luoda edellytykset palestiinalaisten ja Israelin väliselle sodalle, johon muiden arabimaiden olisi pakko liittyä (Macmillan Reference USA 2005a). Iranilaisessa, vuonna 2020 julkaistussa julisteessa (kuva 64) vastaavasti valkoisen kyyhkyn lävistävät sininen Daavidin tähti ja piikkilanka, joka kuvastaa piikkilangoin erotettuja palestiinalaisalueita. Juliste on artistin itsensä julkaisema ja sen tarkoitus on osoittaa solidaarisuutta palestiinalaisasiaa kohtaan. Julisteen farsinkielisessä tekstissä arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä lukee "*Palestiina tulee vapautetuksi*". Toisaalta valkoinen kyyhky symboloi rauhaa myös Israelin hallituksen julkaisemassa julisteessa vuodelta 1969 (kuva 28), jossa julisteen hepreankielinen teksti kuuluu: "*Osuutesi Phantomista on osuutesi rauhasta. Phantom-hävittäjäpommittaja 1968/1969*". Julisteessa vedotaan Israelin armeijan taloudelliseen tukemiseen puolustuksen parantamiseksi. Israel tavoitteli yhdysvaltalaisen Phantom-koneiden kaupoilla suvereniteettia asevarustelussa arabivaltioita vastaan (Rodman 2004).

Vuonna 1952 perustettiin Palestiinan opiskelijoiden yleisliitto (General Union of Palestine Students, GUPS), joka levisi nopeasti yliopistokampuksilla arabimaissa, Euroopassa ja Yhdysvalloissa osoittamaan solidaarisuutta palestiinalaisten ahdingolle (Salti 2013). GUPS pyrki tuomaan aktiivisesti esiin palestiinalaisten oikeutta olemassaoloon, oikeutta palata kotiin ja oikeutta poliittiseen edustukseen. GUPS:n julisteessa (kuva 37) englanninkielinen teksti ylläladassa kertoo, että "*Palestiinan valtio on kivenheiton päässä*", sekä julisteen valkoisessa banderollissa "*solidaarisuuttasi tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan*". Alareunan teksti kertoo julisteen olevan tribuutti palestiinalaiselle kansannousulle joulukuussa 1987.

Palestiinalaisopiskelijoiden yleisliiton (GUPS) julisteessa vuodelta 2000 (kuva 48) sijoittuu toisen intifadan eli al-Aqsan intifadan ajankohtaan. Julisteessa juhlistetaan järjestön 41. vuosipäivää ja kuvituksena julisteessa käytetään intifadalle symboliseksi

noussutta kuvaa lapsesta heittävässä kiveä kohti israelilaista tankkia. Julisteessa on siteerattu englanninkielistä runoa, joka tekijän suomeksi kääntämänä kuuluu seuraavasti: ”*Rinnassaan ainoastaan hänen sydämensä – sydämessään ainoastaan hänen kansansa – äänessään ainoastaan hänen kaipuunsa – kaipuussaan ainoastaan hänen vankilansa – ja he ovat etsineet hänen vankilansa – ainoastaan löytääkseen itsensä kahlittuina.*” Samaa kuvaa on käytetty myös Arabiemiirikunnan sihteeristön rasisminvastaisessa maailmankonferenssissa Durbanissa vuonna 2001 esitetyssä julisteessa (kuva 50), jonka yläreunassa teksti ”*apartheid is real*” on tyylitelty viittaamaan apartheidin olevan todellisuutta Israelissa. Alareunan englanninkielinen teksti kertoo: ”*Lopettakaa Israelin sotilaallinen hyökkäys palestiinalaissiviilejä kohtaan! Miehyys = kolonialismi = Israelin uusi apartheidin muoto.*” Julisteessa otetaan kantaa israelilaisiin siirtokuntiin ja vedotaan kansainväliseen yhteisöön siirtokuntien tuomitsemiseksi osana kolonialismia. Israelin harjoittamasta apartheidista muistutetaan myös lapsia artisti Mohammed Johan julisteessa (kuva 54), jonka kiemurteleva muuri viittaa Israelin ja Palestiinan alueita jakavaan muuriin, joka rakennettiin intifadan aikaisten väkivaltaisuuksien estämiseksi. Kiemurteleva aita on kuvattu julisteessa kobraksi. Aidan yli hyppää lapsi. Arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluu, ”*he eivät ikinä tule murtamaan meidän päättäväisyyttämme*”. Julisteen on julkaissut Tamer Institute for Community Education, joka julkaisee lapsille suunnattua materiaalia. Juliste juhlistaa kansallista lukemisen kampanjaa ja palestiinalaista lasten päivää.

Kansainväliseen yhteisöön vetoaminen on ilmeistä myös julisteen vuodelta 2000 (kuva 48) kohdalla. Valkeataustaisessa julisteessa puolet kuva-alasta vie Palestiinan lippu ja puolet englanninkielinen, isoilla kirjaimilla kirjoitettu teksti, joka kehottaa tukemaan demokraattista ja sekulaaria Palestiinaa. Demokraattisuuden sekä sekulaarisuuden painottaminen oli osa PLO:n strategiaa palestiinalaisvaltion edistämiseksi jo 1960-luvulta lähtien, sillä se vetosi kansainväliseen yhteisöön. Kansainväliset humanitaariset järjestöt, kuten Amnesty, ottivat myös kantaa palestiinalaisasiaan ja Israelin aseelliseen voimankäyttöön. Amnesty:n julisteessa vuodelta 2002 (kuva 51) reppuselkäinen lapsihahmo on selin kuvattuna katse kohti Israelin armeijan sotilaita ja armeijan kulkuneuvoa. Englanninkielinen teksti alareunassa kertoo ”*Stop the Killing*” (pysäyttää tappaminen) ja punaisella tekstillä hiekkataustalla ovat kirjoitettuna intifadan aikana Israelin armeijan iskujen seurauksena kuolleiden palestiinalaissiviilien nimet.

Palestiinan vapautuksen kansanrintaman (PFLP) julisteessa vuodelta 1991 (kuva 43) juhlistetaan intifadan alkamisen neljättä ja samalla sissipuolueen 24:tä vuosipäivää. Arabiankielinen lihavoitu teksti julisteessa arkiston käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä kertoo, ”*tyranniin elämät jäävät lyhyeksi*”. Englanninkielinen teksti julisteen alareunassa kertoo, ”*Palestiina elää tyrannian aikakausista huolimatta*”. Julisteen oikeassa laidassa kuvataan Israelin–Palestiinan karttaa ja vasemmassa tätä kohti osoittavia hirviöitä, aseita ja sormea. Palestiinalaisjulisteissa kartta on tärkeä kuvitellun yhteisön merkki, sillä se on konkreettinen ja siihen voi viitata. Kartalla on lisäksi erityisen tärkeä yhteisön poliittiseen strategiaan liittyvä rooli, sillä kartoista poistetaan systemaattisesti kaikki Israeliin viittaava nähdessä koko alueen puhtaasti palestiinalaisena. Palestiinan vapautuksen demokraattisen rintaman (DFLP) julkaisemassa julisteessa (kuva 55) vuodelta 2004 juhlistetaan puolueen 35. vuosipäivää. Julisteen arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluu: ”*Kansannousu ja vastarinta itsenäisyyteen ja Jerusalemiin ja pahuuteen saakka.*” Julisteessa kuvataan palestiinalaisia symbolisoiva musta hevonen ja palestiinalaislippu ja taustalla kuvataan Kalliomoskeijaa.

Palestiinalaisjulisteiden aineistoa tuottavat niin strategiseen mielipiteen muokkaukseen pyrkivät poliittiset toimijat kuin äänensä kuulumaan janoavat kansalaiset ja aktivistit. Palestiinalaisasian kommentoinnin osalta poliittinen satiiri on vastaavasti lunastanut asemansa yhteisöllisyyden ja koheesion tunteen lisäämiseksi. Poliittinen satiiri rakentaa mielikuvia ajankohtaisista teemoista ja kommentoi usein keskeisiä vallankäyttäjiä. Poliittinen satiiri on yhtä lailla vallan järjestelmä kuin muukin tutkielman tarkastelema aineisto: poliittinen satiiri pyrkii tuottamaan todellisuutta muuttaakseen narratiivia. Palestiinalaissyntyisen sarjakuva-artistin Naji al-Alin poliittisen satiirin kautta tutuksi tulleet Handalan hahmoon viitataan tutkimusaineistossani kuvissa 30, 34 ja 44. PLO:n Palestiinan vapautuksen kansanrintaman PFLP:n vuonna 1987 julkaisemassa julisteessa (kuva 30) on englannin- ja arabiankielellä teksti ”*With His Blood Naji al Ali Drew for Palestine*”, suomeksi tekijän kääntämänä ”*verellään Naji al-Ali piirsi Palestiinan puolesta*”. Naji al-Ali oli palestiinalainen sarjakuvapiirtäjä, joka murhattiin Lontoossa 22.7.1987, johon julisteessa oleva päiväys viittaa. Kuvassa on Naji al-Alin luoma sarjakuvahahmo Handala, joka kuvataan 10-vuotiaana poikana, joka ei koskaan vanhene. Palestiinalaisten asiaan sitoutunut al-Ali nimesi hahmon Handalaksi

israelilaisen handal¹⁶-kasvin nimen mukaan. Handal-kasvi on tunnettu siitä, että se kasvaa syvälle ulottuvien juurtensa vuoksi takaisin jopa leikkaamisen jälkeen. Handalan viesti sinnikkyydestä ja paluutahdosta ovat siten tehneet hänestä hahmon, johon palestiinalaiset voivat samaistua. Handala-hahmon ensiesiintyminen on ollut vuonna 1968. Vuodesta 1973 hänet on kuvattu selkä katsojaan päin kääntyneenä ja kädet selän takana ristittyinä. Taiteilijan mukaan kymmenvuotias hahmo edustaa hänen omakuvaansa ja pakotettua lähtöään Palestiinasta lapsena. Kääntyminen selin ja ristissä olevat kädet symboloivat hylkäämisen kokemusta. Handala on pukeutunut kuluneisiin, repaleisiin vaatteisiin ja on paljain jaloin, mikä symboloi hänen uskollisuuttaan vähävaraisille (Hyche 2012.). Arabiankielisessä julisteessa (kuva 34) on sarjakuvapiirtäjä Naji al-Alin kuva sekä Palestiinan lippua pitävä Naji al-Alin Handala-sarjakuvahahmo, jolla toisessa kädessään on punainen kukka. Arabiankielinen teksti arkiston englanninkielisen käännöksen mukaan kertoo, *"Naji al-Alin kynä on voimakkaampi kuin antautuminen tai kuolema"*. PFLP:n julkaisemassa sarjakuvapiirtäjä Naji al-Alin kuvassa (kuva 44) sarjakuvahahmo Handala seisoo halkaistun kyltin edessä, jossa lukee arabiankielellä ”ratkaisu” (al-Towteen). ”Ratkaisu” viittaa Israelin pyrkimykseen kannustaa palestiinalaispakolaisten pysyvää asuttamista arabimaissa, joissa he asuvat pakolaisina useimmissa tapauksissa. Oikealle osoittava kyltti, jossa lukee ”ratkaisu”, on PFLP:n symbolilla halkaistu. Pylvään yläosassa olevassa pienessä kyltissä, joka osoittaa toiseen suuntaan, lukee ”Palestiina”, joka symboloi palestiinalaisten päättäväisyyttä palata.

4.4 Nykypäivän palestiinalaisjulisteen kuvasto

Palestiinalaisjulisteet ovat edelleen keskeinen kommunikoinnin väline kansan ja poliittisten puolueiden välillä, kuten arkistoon tallennettujen teosten määrästä voi päätellä. Huomattavaa kuitenkin on, että yksittäisten taiteilijoiden ja aktivistien itsenäisesti julkaisemien teosten määrä nykypäivän palestiinalaisjulistekäytännössä on kasvanut aiempien lukujen aineistoihin verrattuna samalla, kun puolueiden virallisten tiedotustoimistojen julkaisujen määrä on vähentynyt. Julisteita levitetään edelleen perinteisinä printteinä, mutta myös yhä enenevässä määrin eri sähköisissä julkaisukanavissa.

¹⁶ *Citrullus colocynthis*, ”vine of Sodom”, suomeksi kolokvintti.

Qasem Abdelqaderin tuottamassa ja vuonna 2020 julkaisemassa julisteessa (kuva 66) imitoidaan puolueen tietotoimiston julisteissa käytettyä tyyliä ikään kuin tribuuttina Palestiinan vapautuksen kansanrintamalle, vaikka kyseessä on artistin omakustanteisesti tuottama ja julkaisema juliste. Palestiinalaislipun väripalettia noudattelevassa julisteessa keffiyeh-huivilla kasvonsa peittänyt hahmo pitelee rynnäkkökivääriä. Englanninkielinen teksti julisteessa tekijän kääntämänä kehottaa aseelliseen vastarintaan: *”Joukot ja tieteellinen potentiaali liikehtimään pitkittyneen kansansodan polulla”*. Julisteessa on PFLP-puolueen logo ja puolueen arabiankielisiä sloganeita. Aineistossa seuraavana listaamani juliste (kuva 67) puolestaan on Fatah-puolueen itsensä vuonna 2020 Libanonissa julkaisema juliste, joka noudattelee visuaalisesti samankaltaista linjaa kuin Fatahin aiemmatkin julisteet. Juliste on kauttaaltaan arabiankielinen ja siinä on Fatah-puolueen logo. Kuvassa on keffiyeh-huivilla kasvonsa naamioinut vapaustaistelija heittämässä kiveä, taustalla on Palestiinan kartta, jonka yläpuolella on kirkas valo, jota ympäröivät lentävät linnut. Alareunassa on käsi, joka repaleisella Yhdysvaltain lipulla allekirjoittaa sekä suuret, mustat armeijan maihinnousukengät, joiden alle jää Israelin lippua symboloiva sinivalkoinen Daavidin tähti. Kuvituksella otetaan kantaa julkaisuhetkellä ajankohtaisiin kansainvälisen politiikan tapahtumiin ja Yhdysvaltojen toimiiin Lähi-idässä. Julisteen arabiankieliset tekstit arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluvat: *”55 vuotta Fatahin perustamisesta – Palestiinan nykyaikaisen vallankumouksen käynnistäminen”* (keltainen teksti) & *”Ei vuosisadan sopimukselle, ei kompromisseille, kyllä vastustamiselle, kyllä aseelliselle taistelulle”* (punainen teksti). Palestiinan vapautuksen demokraattisen rintaman julisteessa (kuva 71) vuodelta 2021 on punainen tähti, rynnäkkökiväärin kärki, Palestiinan valtion rajat, taustalla kuva keffiyeh-huivilla kasvonsa naamioineesta taistelijasta rynnäkkökivääri kädessään sekä palestiinalaislippua heiluttava mies. Julisteessa juhlistetaan rintaman 52. vuosipäivää. Päivämääränä 22.2.1969 DFLP erosi PFLP:sta muuttaen nimensä Palestiinan vapautuksen demokraattiseksi rintamaksi (DFLP). Julisteen keltaisella oleva teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluu: *”Yhtenäisyyden ja taistelun kautta kaadamme miehityksen koneistot”*. Juliste on tyyliiltään varsin samankaltainen puolueiden aiempiin tiedotuslinjoihin nähden ja yhä kannustaa aseelliseen vastarintaan yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi.

Aineistoon valitsemisani nykyaikaa edustavissa julisteissa kommentoidaan muun muassa Yhdysvaltain 45. presidentin Donald Trumpin (2017–2021) aikaisia poliittisia päätöksiä. Erityisesti Yhdysvaltain päätös siirtää suurlähetystönsä Jerusalemiin tunnustaen sen samalla Israelin pääkaupungiksi 14.5.2018 aiheutti alueella levottomuuksia. Trumpin politiikka voidaan nähdä palestiinalaisten näkökulmasta epäedullisena, mutta se voi toisaalta myös lisätä palestiinalaisten koheesiota ja halukkuutta tehdä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa samaan tapaan kuin aineiston varhaisemmissa palestiinalaisjulisteeissa, joissa vedotaan yhteiseen viholliseen. Yhdysvaltoja vihollisena kuvataan myös artisti Miriam Shaathin julisteessa (kuva 56), jossa Yhdysvaltain lipulla ranteensa koristanut käsi on peittämässä Jerusalemiä alleen. Juliste on englanninkielinen ja sen on julkaissut leedsiläinen Palestine Solidarity Group vuonna 2019. Englanninkielinen teksti tekijän kääntämänä kertoo: *”Näpit irti Jerusalemistä. Trumpin päätös tunnustaa Jerusalem Israelin pääkaupunkina on kansainvälisesti laiton teko. Se on omiaan hautaamaan ajatuksen rauhasta. Älä hyväksy hänen tyranniaansa – se on tie, joka johtaa tuhoon ja kuolemaan.”*

Valtion roolia toimia tyhjiön täyttävänä elementtinä palestiinalaisten kaipuussa kuvataan Ahmad Sleetin julisteessa (kuva 57). Julisteen on julkaissut Pakolaisten oikeuksien puolustamisen yhdistys (Association for the Defence of the Rights of the Internally Displaced, ADRID) Israelissa. Julisteeseen on tyylitelty Palestiinan kartta avaimen kuvin symboloiden palestiinalaisten paluuta. Julisteen arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä kuuluu, *”Oi juureni juuret, tulen varmasti takaisin, odota minua”* ja lihavoitu teksti alareunassa *”Khubbazayan paluun 22. vuosittainen maaliskuu”*. Khubbazaya oli palestiinalaisarabikylä Haifan alueella Pohjois-Israelissa, josta asukkaat joutuivat pakenemaan vuoden 1948 sodan yhteydessä Mishmar HaEmekin taistelun yhteydessä, eli julisteella viitataan nakbaan.

Israelilaisen Samidoun Palestiinalaisvankien solidaarisuusverkoston (Samidoun Palestinian Prisoner Solidarity Network) vuonna 2020 julkaisemassa julisteessa (kuva 62) vedotaan lopettamaan palestiinalaisalueiden miehitys ja uusien siirtokuntien perustaminen. Julisteessa suurimman osan kuva-alasta vie Gazaa ja Israelia jakavan rajamuurin kaltainen aita, taustalla näkyy arabiasuinrakennuksia puskutraktoreiden saartamana ja etualalla istuu hahmo tuolilla palestiinalaislipun kanssa. Julisteen arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluu: *”Alas miehitys – Sekä ei liittämishankkeelle – Sekä ei siirtokunnille”*. Juliste viittaa osaksi myös

julkaisuajankohtana ajankohtaiseen uusien siirtokuntien rakentamishankkeiden vastustamiseen Itä-Jerusalemossa. Julisteen kuvasto toimii rakennusaineena siirtokuntien perustamista kritisoivalle diskurssille, jossa Israel osaltaan eristää palestiinalaisia ja valloittaa elintilaa omalle väestölleen palestiinalaisväestön kustannuksella. Toisessa vuonna 2020 Israelissa julkaistussa julisteessa (kuva 65) kuvataan jälleen israelilais- ja palestiinalaisalueita erottavaa muuria, mutta tällä kertaa dominonappuloina, joista ensimmäisen nappulan on onnistunut kumoamaan kivittämällä keffiyeh-huivia lanteillaan pitävä, selin kuvattu hahmo, joka pitää kädessään kiveä. Julisteen alareunassa on kaksi aiheutunnistetta, joihin juliste ottaa kantaa ja joille juliste pyrkii saamaan näkyvyyttä. Julisteen tekstit ovat sekä arabiaksi että englanniksi ja tekijän suomeksi kääntämänä ne kuuluvat: ”*vallankumous voittoon saakka*”. Julisteella siis kannustetaan jatkamaan vastarintaa, kunnes palestiinalaiset ovat saavuttaneet tavoitteensa. Julisteen on tuottanut ja julkaissut artisti Ahmad Dabek.

Paikantaessa sionismin laajempaan eurooppalais-yhdysvaltalaiseen laajentumispolitiikan ja sivistystehtävän kontekstiin, Israel tavataan nähdä etnosentriseen ja rodulliseen ideologiaan nojaavana kolonialistina, ja tätä narratiivia tukevat julisteaineistossa muun muassa toistuvat apartheid-viittaukset. Koska Israel on sotilaallisesti tehokas, Israelin retaliaatiotoimet nähdään aggressiona ja siten Israelin strategia lukeutuu palestiinalaisten eduksi kansainvälisen sympatian saamiseksi. Korostuneimpana teemana tämän aikarajauksen aineistossa nouseekin kansainväliseen solidaarisuuteen vetoaminen usein kutsumalla Israelin politiikkaa apartheidiksi, korostamalla Israelin ylimitoitettua sotastrategiaa tai tuomalla esiin ihmisoikeusrikkomuksia. Israelin epäreiluksi koettuun toimintaan on kehoitettu kansainvälisesti vastaamaan ajamalla BDS-liikettä. BDS-liike (Boycott, Divestment, Sanctions) saa voimansa julisteiden tarjoamista mielikuvista ja sen takia tietynlaisen aselman tukeminen ja sopivan julkisuuden saaminen liikettä ajavalle osapuolelle on elintärkeää. Analysoitavaksi valitsemassani aineistossa BDS-liikettä kommentoi kuva 58, jossa BDS-liikettä antisemitistiseksi kritisoivat poliitikot tuomitaan sensuuria harjoittaviksi tyranneiksi. Artisti viestii kuvallaan BDS-liikettä vastustavan aloitteen kritisoinnin olevan sensuuria, ja esittää tätä sensuuria harjoittavien osapuolten olevan yhdysvaltalaisia ja israelilaisia tahoja, jotka julisteessa leimaavat kaiken heidän tavoitteilleen epäedullisen politiikan antisemitistiseksi. Esitettävän sisällön valikoinnilla vaikutetaan vahvasti massojen mielikuviin ja samalla myös heihin kuluttajina. Israelin boikotoimista vaaditaan myös ranskalaisessa Desobeir.net-sivuston julkaisemassa

julisteessa (kuva 60), jossa on yläreunassa ranskankielinen teksti ”*Arretons-les!*” (Pysäytä heidät!) ja alareunassa on englanninkielinen teksti ”*Boycott Israel*” (Boikotoi Israelia). Kuvassa palestiinalaislasta kuvaava keffiyeh-huiviin pukeutunut hahmo nalle kainalossaan seisoo vartiomuurein ympäröidyllä alueella muodostaen varjon, jossa lukee Gaza. Hahmoa kohden lentää israelilainen sotilashelikopteri, joka on ampunut ohjuksen lasta kohti.

Iranilaisessa julisteessa (kuva 63) kuvataan lapsihahmoa vanhempineen maalitaulun muodossa. Juliste on tuotettu iranilaiseen ”*Palestine Is Not Alone Poster Contest 2020*” -julistekilpailuun, kuten aineiston kuvat 68–70. Julisteen värimaailma on palestiinalaislipusta. Juliste rinnastaa Israelin toimet kansanmurhaan englanninkielisellä tekstillään ”*Israel’s Genocide in Gaza*” (Israelin kansanmurha Gazassa) ja kuvaamalla luotien kohteena mies-, nais- ja lapsihahmon muotoista maalitaulua. Maalitaulun ihmishahmoista koostuvat ääriviivat muodostavat samalla hamsaa esittävän kuvan. Hamsa on Lähi-idässä paljon käytetty onnen symboli, jota käyttävät niin juutalaiset, muslimit kuin kristitytkin. Hamsan alkuperään liittyy debatti siitä, onko symboli alkuperältään juutalaisesta kulttuurista vai ovatko juutalaiset omaksuneet hamsan käytön alkuperäisesti muslimeilta. Niin ikään iranilaisen Palestine Is Not Alone Poster Contest 2020 -kilpailuun tuotetussa julisteessa (kuva 68) kuvataan ritsoja, jotka ovat eri arabimaiden lippujen väreissä. Keskimmäisenä kuvassa on palestiinalaislipulla koristeltu ritso. Julisteteoksen nimi ”*Palestine is not alone*” yhdessä julisteen kuvaston kanssa viittaa siihen, että palestiinalaisia puolustavat muut muslimivaltiot. Julisteen tekstit ovat englannin- ja farsinkielellä. Kolmannessa aineiston iranilaisessa julistekilpailuteoksessa (kuva 69) nähdään synkkyystä, Daavidin tähden -kuvioisesta modernien rakennusten infrastruktuurista läpi pimeyden kohoavat tikapuut, jotka kiipeävät kohti pimeydessä olevaa aukkoa, josta siintää Kalliomoskeija sateenkaaren ympäröimänä. Tikapuita kiipeävät hahmot pitävät toisiaan kädestä. Kuvasto viittaa kollektiivisuuteen ja voimien yhdistämiseen yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi. Neljännessä julistekilpailuun tuotetussa libanonilaisessa teoksessa (kuva 70) kuvataan Israelin silloinen pääministeri Benjamin Netanyahu (pääministeri vuodesta 2009 vuoteen 2021) sekä Yhdysvaltain presidentti Donald Trump (Yhdysvaltain 45. presidentti 2017–2021), jotka poseeraavat pirun hahmon toverillisesti yhdistämänä vierekkäin. Alareunan teksti on englannin- ja arabiankielellä esitetty sitaatti Koraanista: ”*Hän antaa heille lupauksia ja synnyttää heissä himoja, mutta Saatana antaa ainoastaan petollisia lupauksia.*” (An-Nisaa 120). Uskonnollisten tekstien hyödyntäminen palestiinalaisjulisteeissa on retorinen keino. Kuten

arabian kielen ja islamin tutkimuksen professori Jaakko Hämeen-Anttila toteaa, ”*Kaunopuheinen, tunteisiin vetoava todistus taivuttaa tavallisen kansan puolelleen tavalla, joka ei kestä filosofista tarkastelua. Uskonnon kieli käyttää tätä retorista todistamista.*” (Hämeen-Anttila 2012, 208).

Yhdysvaltalaisen artistien Lisa Ann Nikkelin & Michelle Williamsin julisteessa (kuva 58) ylläpidetään naisvapaustaistelijoiden ja Leila Khaledin muistoa hyödyntäen kansallisia symboleita, kuten palestiinalaislipun väripalettia ja kansallisasua. Julisteen alareunassa on Women of the Resistance -liikkeen logo ja logon viereen tyylitelty kuva Leila Khaledista. Palestiinalaislipun väripalettia noudattelevassa julisteessa on palestiinalaiseen thob-mekkoon pukeutunut naishahmo, joka syleilee Leila Khaledin valokuvaa. Yläreunassa on englanninkielinen teksti ”*Freedom Fighter*” (vapaustaistelija) ja oikeassa reunassa vuosiluku 1969. Julisteen alareunan englanninkielinen teksti tekijän kääntämänä kertoo: ”*Olen oppinut, että nainen voi olla taistelija, vapaustaistelija, poliittinen aktivisti, hän voi rakastua, häntä voidaan rakastaa, hänet voidaan naida, hän voi saada lapsia, hän voi olla äiti. Vallankumouksen on merkittävä elämää myös; jokaista elämän osaa.*” Runsaasti kulttuurisia, palestiinalaista kansallisidentiteettiä kuvaavia viittauksia sisältää niin ikään artisti Hassan al-Teibin juliste (kuva 61), jossa kuvataan artisti Hafez Omari, jonka Israelin viranomaiset pidättivät ja vangitsivat yhdeksi vuodeksi vuonna 2019 julisteiden tuottamisesta Palestiinan vapautuksen kansanrintamalle (PFLP). Julisteen arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä kuuluu: ”*Voi Hafez, olet kuin agarpuusuitsukkeet, Hafez, olet harvinainen aarre, joka hajustaa maailmaamme*”, joka on palestiinalaisrunoilija Tawfiq Zayadin lyriikasta muokattu. Alkuperäisessä Zayadin runossa viitataan Hafezin sijasta palestiinalaiskansa. Agarpuu on Lähi-idässä paljon käytetty luonnontuote, josta valmistetaan hajusteita.

4.5 Päätelmiä palestiinalaisjulisteista

Palestiinalaisjulisteiden aineistosta nousee monipuolisia teemoja ja ilmaisuja, joilla rakennetaan palestiinalaista identiteettiä, kansan yhtenäisyyttä ja poliittista oikeutusta. Maakysymykset ja kansallisidentiteetin rakentaminen ovat olleet keskeisiä aiheita aina ensimmäisten palestiinalaisjulisteiden tuottamisesta nykypäivään saakka. Julisteet ovat myös käsitelleet sotilaallisia ja poliittisia vuosipäiviä, naisten oikeuksia, runoutta, rauhansopimuksia, ulkosuhteita, pakolaisia ja paluuoikeutta. Luontoaiheet ovat myös

olleet tärkeitä palestiinalaisille, sillä ne symboloivat maan ja kansan välistä suhdetta. Julisteissa on korostettu maan viljelyn tärkeyttä ja symbolista yhteyttä kansaan tavalla, joka tukee Bravermanin (2009) esitystä puuviljelmistä nationalismin metaforisena representaationa israelilaisten ja palestiinalaisten välillä. Palestiinalaiset ovat julisteissa korostaneet haluaan autonomiaan, itsenäisyyteen ja toimeentuloon sekä mahdollisuutta elää ilman uhkaa. Perhe ja yhteisö ovat myös olleet keskeisiä teemoja, joita on käsitelty julisteissa. Palestiinalaisjulisteet ovat siis monipuolinen tapa ilmaista erilaisia näkökulmia ja tunteita Palestiinan tilanteesta. Niiden avulla on pyritty tavoittamaan kansainvälinen yhteisö ja herättämään huomiota palestiinalaisen kulttuurin ja taistelun puolesta (Nir 2000).

Luvussa 4.1 tarkastelin Israelin valtion itsenäistymisen yhteyteen ja sitä edeltävään ajankohtaan liittyviä julisteita. Aineistossa korostui se, että nimenomaan palestiinalaisia kuvaava kuvasto jää vähäiseksi, ellei olemattomaksi. Tutkimusaineisto tukee luvussa 3.3 esitettyä ajatusta siitä, että poliittisen ja taloudellisen eliitin ollessa muihin arabivaltioihin hajaantunutta, ei palestiinalaisuus sinällään ollut arabivaltioiden suurimpana huolenaiheena, vaan ennemmin arabivaltioiden yhteinen puolustusliitto sionistien ja brittihallinnon vastustamiseksi. Aineistossa arabiosapuolta edustavat julisteet viittaavat kaikki arabien–Israelin väliseen ensimmäiseen sotaan vuodelta 1948 ja painottavat tarvetta puolustaa alueelle sijoittuvia islaminuskolle tärkeitä kohteita. Luvun käsittelemät julisteet istuvat imperialisminvastaiseen diskurssiin, joka liittyy arabinationalistiseen panarabismiin. Luvun aineiston julisteissa alueen englanninkieliseen nimeen Palestine on kaikissa julisteissa viitattu heprean- ja jiddishin kielellä käyttäen nimeä Eretz Israel (ארץ ישראל) ja arabiankielisissä julisteissa nimeä Filastin (فلسطين). Luvun aineiston juutalaisissa tai sionistisissa julisteissa kuvataan sionistisen ohjelman tavoitetta houkutella diasporassa elävät juutalaiset ”nousemaan luvattuun maahan” eli tekemään aliyan.

Jos luvun 4.1 aineistoa kuvailin ennemmin panarabistista diskurssia ylläpitäväksi, niin luvussa 4.2 analysoitu aineisto näyttäytyy tulkinnassani palestiinalaista vastarintadiskurssia rakentavana, sillä julisteista muotoutui kyseisellä ajanjaksolla palestiinalaiselle kansallisuusaatteelle poliittinen työväline, jossa kollektiiviseen muistiin vedoten viitattiin taisteluihin ja palestiinalaisten sissitaistelijoiden meriitteihin aseellisen vastarinnan kannustamiseksi. Kollektiivinen muisti on yhdistävä sidos palestiinalaisidentiteetille ja toisaalta voimavara, joka ylläpitää jatkuvuutta vastarinnan

ilmaisuissa. Erityisesti propagandististen palestiinalaisjulistaiden tavoitteena on vedota kollektiiviseen muistiin ja välittää poliittista ideologiaa yleisölleen. Palestiinalainen poliittinen toimijuus alkoi muotoutua vasta 1960-luvun taitteessa PLO:n perustamisen yhteydessä, jolloin palestiinalaisjulistaisissa olennaista oli tuoda esiin tuoreen poliittisen liikkeen sloganit ja sitouttaa väestö yhteiseen tavoitteeseen. Moraalin ylläpitäjänä erityisesti marttyyrikuvasto oli keino viestiä palestiinalaisille sitoutumisesta ja lojaaliudesta aatteelle, mutta kansainvälisesti marttyyrikuvasto oli omiaan vaikuttamaan mielikuvaan palestiinalaisista terroristeina. Palestiinalaisjulistaiden aineistosta 1968–1969 korostuu kuvasto, jossa ilmaistaan kansallisen identiteetin vahvistumista ja poliittista heräämistä. PLO:n perustaminen ja Fatahin synty kertovat palestiinalaisten halusta löytää oma, arabiveljistä irrallinen entiteettinsä. Julisteissa osoitetaan vahvaa kritiikkiä imperialismista ja kolonialismista tulkittua sionistista maahanmuuttoa kohtaan, ja juutalaisia kuvataan julisteissa tunkeilijoina. Julisteissa esiintyy myös uusi symboli, kukonaskelkuvioitu keffiyeh-huivi, josta tulee tärkeä palestiinalaisen vastarinnan symboli. Jokaisessa ajankohtaan sijoittuvassa aineiston julisteessa kuvataan ase, mikä kertoo vahvasta taistelutahtoisuudesta ja aseellisesta vastarinnasta juutalaisia valloittajia kohtaan.

Ensimmäinen intifada, palestiinalaisten kansannousu, alkoi vuonna 1987 ja kesti noin kuusi vuotta. Ensimmäisen intifadan aikaan tiedotusvälineiden käyttö palestiinalaisten taistelussa lisääntyi ja kuvat palestiinalaisista vapaustaistelijoista kivin ja ritsoin aseistautuneina Israelin armeijan tankkeja vastaan muodostuivat ikonisiksi maailmanlaajuisesti, kuten luvussa 4.3 esittelen. Tämä kuvasto auttoi palestiinalaisia loitonemaan terroristikonnotaatiosta ja yhdisti palestiinalaisen vastarinnan solidaarisuusaatteeseen, joka ponnisti maailmanlaajuisesta vasemmistolaisesta näkökulmasta, jossa pyrittiin nostamaan vapaustaistelijoita näkyville sorron alta. Esimerkiksi poliittista satiiria edustavat Naji al-Alin piirrookset olivat tärkeitä intifadan aikana. Hän käytti piirroksissaan palestiinalaisten kärsimystä ja toisaalta toivoa kuvaavaa symboliikkaa. Nakbaan vetoaminen oli myös tärkeä teema intifadan aikana. Nakballa tarkoitetaan Israelin itsenäistymistä, jolloin valtaosa palestiinalaisväestöstä joutui pakenemaan kodeistaan Israelin itsenäisyys sodan seurauksena ja siten nakbaan viittaamalla symboloidaan yleisesti palestiinalaisten kärsimystä ja menetystä. Moni intifadan aikainen palestiinalaisjulistelu kuvaa keffiyeh-huiviin pukeutunutta Abu Amaria eli Yasser Arafatia, joka oli PLO:n johtajana ja merkittävänä palestiinalaisten esikuvana tärkeä hahmo. Keffiyeh-huivien käyttö osana palestiinalaista identiteettiä korostui

intifadan aikaisessa aineistossa, jossa huivilla korostetaan palestiinalaisuutta ja kansallista yhtenäisyyttä. Konfliktin keskiössä Jerusalem oli myös toistuvasti esillä intifadan aikaisessa palestiinalaisjulistesten aineistossa ja sitä toistamalla korostettiin Palestiinan vapautusliikkeen tavoitetta saada itäinen Jerusalem Palestiinan pääkaupungiksi. Kivet tankkeja vastaan on yksi palestiinalaisen kansannousun tunnusmerkeistä, johon erityisesti kansainvälisen yleisön huomion kiinnittämiseen tähtäävissä julisteissa viitataan. Julisteissa palestiinalaiset heittävät kiviä Israelin armeijaa vastaan ilmaistakseen vastarintaa ja epätoivoista asemaansa. Kansainvälisestä solidaarisuudesta muodostui tärkeä osa intifadaa. Julisteissa ilmenee, kuinka palestiinalaiset saivat tukea monilta kansainvälisiltä järjestöiltä, jotka vastustavat Israelin miehitystä ja sen aiheuttamaa palestiinalaisten kärsimystä. Niin sanottujen marttyyrijulistesten tuottaminen jatkui intifadan aikana. Erityisesti lapsien kuvien käyttö julisteiden kuvastossa lisääntyi intifadan aikana, mikä korosti palestiinalaisten inhimillistä kärsimystä ja epätoivoa sorron alla.

Toisen intifadan 2000–2005 aikaisissa palestiinalaisjulisteissa toistuvat useat ensimmäisen intifadan aikaisessa julisteaineistossa esiintyneet teemat, kuten marttyyrikuuvaston hyödyntäminen, vastarinnan jatkaminen muurien rakentamisesta huolimatta, palestiinalainen vastarinta kivin israelilaisia tankkeja vastaan sekä Jerusalemin asema. Palestiinalaisidentiteettiä korostetaan muutamien marttyyrihenkilöitymien, kuten esimerkiksi Leila Khaledin ja al-Qassamin kautta sekä tietysti Abu Amarin kuvin. Poliittisten ryhmien vuosipäivät ovat niin ikään toisen intifadan aikaisessa aineistossa edelleen tärkeä osa julisteaineistoa. Toisen intifadan aikaisissa palestiinalaisjulisteissa ilmeni myös demokraattisen ja sekulaarin Palestiinan visioita, jotka olivat vastakkaisia radikaalille islamilaiselle ideologialle. Julisteissa pyritään hakemaan lisää kansainvälistä huomiota Palestiinan konfliktiin ja sen ratkaisemiseen. Englanninkielen käyttö palestiinalaisjulisteissa on yleistä, jotta julisteet olisivat kansainvälisen yhteisön ymmärrettävissä. Palestiinalaisjulisteissa peräänkuulutetun solidaarisuuden olennaisimpana tavoitteena on tukea palestiinalaisten taistelua miehitystä vastaan, kyseenalaistaa miehityksen legitimitetti ja paljastaa Israelin ihmisoikeusloukkaukset. Palestiinalaisjulistesten aineisto ankkuroituu tähän narratiiviin, ja pyrkii vahvistamaan kuvaa Israelista, israelilaisista ja juutalaisista epäoikeudenmukaisina sortajina sekä rikollisina ihmisyyttä vastaan. Palestiinalaisjulisteita on tuotettu aineiston perusteella kohdennettavaksi niin palestiinalaisille lapsista aikuisiin, kansainvälisille toimijoille kuin israelilaisille.

Julisteita palestiinalaisten puolesta ovat julkaisseet myös israelilaiset rauhanjärjestöt ja poliittiset aktivistit. Toisen intifadan aikaisessa palestiinalaisjulisteen aineistossa juutalais- ja palestiinalaisalueita rajaava Israelin rakentama muuri on myös näkyvästi esillä useassa julisteessa.

Nykypäivää edustavassa palestiinalaisjulisteen aineistossa, jota käsittelen luvussa 4.4, ilmenee edelleen teemoja, jotka heijastelevat palestiinalaisten kokemia haasteita ja jatkuvaa taistelua oikeuksiensa puolesta. Yksi keskeisistä teemoista julisteissa on Jerusalemin asema ja erityisesti ajankohtaisena ilmaisuna kritiikki Yhdysvaltoja kohtaan sen tunnustettua Jerusalem Israelin pääkaupungiksi ja siirrettyä suurlähetystönsä Jerusalemiin. Julisteissa kommentoidaan voimakasta vastarintaa herättäneitä Donald Trumpin ja Benjamin Netanyahuin toimia. Myös ajankohtaisessa palestiinalaisjulisteen aineistossa toistetaan marttyyrikuvastoa, josta erityisesti palestiinalaisen aktivistin ja ikonin Leila Khaledin kuva korostuu merkittävimpana symbolina palestiinalaisten vapaustaistelulle. BDS-kampanja (Boycott, Divestment and Sanctions) on myös yksi tärkeä julisteiden teema, jonka tarkoituksena on painostaa Israelia lopettamaan palestiinalaisten sorto ja miehitys. BDS-liikkeen julisteet peräänkuuluttavat kansainvälistä tukea palestiinalaisasiaan samaan tapaan kuten julisteet, joissa viitataan muihin sortaviksi koettuihin Israelin toimiin, kuten Israelia ja Gazaa rajaavaan muurin rakentamiseen tai epäsuhtaiseen voimankäyttöön palestiinalaisia kohtaan. Kansainvälisen paheksunnan herättäminen on omiaan lisäämään solidaarisuutta vapaustaistelijoihin kohtaan. Julisteissa viitataan apartheidiin ja kansanmurhaan välittäen mielikuvaa palestiinalaisten päivittäisestä kärsimyksestä, heidän kokemastaan rasismista ja sortotoimenpiteiden seurauksista. Palestiinalaisjulisteeissa kannustetaan edelleen aseelliseen vastarintaan ja muslimivaltioiden tukea korostetaan tärkeänä palestiinalaisten kamppailussa oikeuksiensa puolesta. Aineisto tukee Kennicottin (2003) esittämää näkemystä siitä, että Palestiinan ongelma on kansainvälinen. Aineiston julisteissa tuodaan näkyvästi esille, kuinka Palestiinan ongelma on ihmisoikeuskysymys painottaen palestiinalaisten oikeutta elää vapaasti. Palestiinalaisjulisteeet muistuttavat kolonisaatiosta, jossa Palestiinan alueen historia, kulttuuri ja yhteiskunta ovat kärsineet siitä, että alueen hallinto on ollut muiden valtioiden ja ulkovaltojen käsissä. Palestiinalaisjulisteeissa ilmennetään myös sitä, kuinka ulkovaltojen intressit vaikuttavat konfliktin ratkaisemiseen ja rauhanomaiseen kehitykseen. Kennicottin (2003) näkemys korostaa sitä, että kansainvälisen yhteisön tulee ottaa vastuu Palestiinan konfliktin ratkaisemisesta (Kennicott 2003.) ja tähän kutsuvat myös palestiinalaisjulisteeet.

Olen luvussa esitellyt tutkimuskysymysteni mukaisesti rajatun palestiinalaisjulistaiden aineiston symboliikan linkittymistä historiallisiin tapahtumiin tarkastelemalla aineistoa erityisesti palestiinalaisen identiteetin rakentamisen kannalta. Korostamalla ikonologisen analyysin keinoin esille tulleita havaintoja voidaan tehdä päätelmiä siitä, mitkä symbolit, tapahtumat ja aiheet, jotka kuva-aineistossa toistuvat, on koettu palestiinalaisasian ajamisen, eli palestiinalaisen kansallisen identiteetin ja itsetunnon rakentamisen kannalta olennaisimmiksi. Yksi merkittävimpiä huomioita tutkimuskysymysteni kannalta on, että palestiinalaisjulistaisissa nimenomaan erityistä palestiinalaista kansallista entiteettiä alleviivaavan palestiinalaisidentiteetin vahvistaminen käynnistyi toden teolla vasta 1960-luvun lopulla PLO:n ja erityisesti Fatahin poliittisen strategian katalysoimana. Erityisesti verrattuna luvussa 4.1 esiteltyyn aineistoon, jossa julistaiden kautta ei esitetä palestiinalaisuutta muista arabeista erillisenä, vaan julistaisissa ennemmin korostetaan arabiveljeyttä ja arabivaltioiden yhteistä velvollisuutta puolustaa entistä Palestiinan mandaattialuetta tunkeutujilta, luvun 4.2 julistaisissa korostuu essentialisoitu palestiinalaisuus poliittisena agendana pyrkien kannustamaan aseelliseen vastarintaan ja "vapauttamaan Palestiina sionisteilta". Vipuvartta palestiinalaisten asian näkyvyydelle ymmärsi Fatah myös hakea linkittämällä palestiinalaisten nakban aikaiset kokemukset 1960-luvun kansainvälisen huomion kohteena olleisiin despoottihallintojen toteuttamiin kansanmurhiin, kuten Vietnamin My Laissa. Intifadan aikaisissa kuvastoissa, joiden analyysiä esittelen luvussa 4.3, kalastellaan niin ikään kansainvälistä huomiota palestiinalaiseen vapaustaisteluun käyttämällä julistaisissa runsaasti englanninkieltä ja levittämällä vahvaa viestiä Israelin ylimitoitetusta väkivallasta ja palestiinalaisten asemasta altavastaajana ja uhrina. Toisaalta samanaikaisesti arabiankielisissä ja paikallisille tai muslimivaltioiden yleisölle osoitetuissa palestiinalaisjulistaisissa kannustetaan edelleen voimakkaaseen aseelliseen vastarintaan. Nykypäivän julistaita edustamaan valitsemassani aineistossa, jota käsittelen luvussa 4.4, toistuvat intifadan aikaisten symbolien ja aiheiden hyödyntäminen, kuten esimerkiksi ulkopoliittinen vaikuttaminen palestiinalaisiin, palestiinalaisten sorrettu asema, israelilainen ylivoima ja palestiinalaisalueita rajaava muuri. Julistait muistuttavat konfliktin ratkaisemattomuudesta ja siitä, että palestiinalaiset ovat olemassa ja heillä on ääni.

5 LOPUKSI

Palestiinalaisjulistaiden taiteellinen perintö yhdistää paikalliset ja kansainväliset ilmaisukeinot runolliseksi ja strategiseksi käytännöksi, joka on sekä kansallisesti omistettu että kansainvälisesti suuntautunut. Kuvien voima on valtava. Nykyään kuka tahansa voi tuottaa ja levittää kuvia, joita käytetään vahvistamaan viestiä ja lisäämään näkyvyyttä. Palestiinalaisjulisteita tuotetaan nyt enemmän kuin koskaan, sillä ne ovat helposti saatavilla digitaalisessa muodossa ja niitä voidaan myös helposti jakaa sosiaalisen median alustoilla. Näillä kuvilla toistetaan tunnettuja symboleita, jotka tuovat Palestiinaa ja palestiinalaista taistelua näkyville ja ylläpitävät kulloinkin haluttua narratiivia.

Tämän tutkielman keskeisimpänä tavoitteena on ollut analysoida sitä, minkälaista mielikuvaa palestiinalaisuudesta tuotetaan palestiinalaisjulisteissa ja kuinka tämä mielikuva luo, muovaa ja ylläpitää palestiinalaisuutta koskevaa tietämystä, uskomuksia ja odotuksia. Palestiinalaisjulisteteissa Israelin–Palestiinan konfliktia kuvaillaan tavalla, joka luo uudenlaisen kerroksen siihen kehystykseen, jonka historiankirjoitus ja tiedotusvälineet koostavat. Palestiinalaisjulisteet ovat tärkeä osa tätä kulttuuria kyllästävästä hegemonista järjestelmästä. Ne osoittavat, kuinka poliittinen sitoutuminen voi olla intohimoista ja pitkäaikaista. Olen analysoinut julisteita ikonologisen kuva-analyysin metodia noudattaen, jossa analyysin keinoin kuvasta tehtävät johtopäätökset syntyvät dialektisena prosessina induktiivisella ja deduktiivisella päättelyllä tiedon ja teorian vuorovaikutuksellisessa suhteessa. Julisteet korostavat konfliktin inhimillistä elementtiä, metafysisiä sekä käytännöllisiä tavoitteita ja huolenaiheita, joihin konflikti vakavimmin vaikuttaa. Esimerkiksi diasporalla on keskeinen rooli, sillä se yhdistää palestiinalaisia. Palestiinalaisjulisteteissa ylläpidetään kollektiivista muistia kotimaasta ja korostetaan palestiinalaisten oman, uniikin identiteetin merkitystä. Tämä sisältää usein ajatuksen palestiinalaisten juurettomuudesta ja irrallisuudesta omassa diasporassaan.

Palestiinalaisjulisteteilla on myös kyky vaikuttaa poliittiseen konfliktiin yhdistämällä eri yhteiskuntaluokkia ja syntetisoimalla poliittisten puolueiden ja tavallisen väestön äänet, mikä muokkaa konfliktin dynamiikkaa. Julisteiden kautta välitetään viestiä

siitä, että kuka tahansa voi olla osa palestiinalaisasian edistämistä. Tutkielmaa koskevassa palestiinalaisjulistusten aineistossa nousi esille vahva halu kansainvälisen tuen houkuttelemiseen ja erityisesti Fatahin poliittisena strategiana oli saada paitsi poliittista tunnustusta palestiinalaisille, myös ulkopuolisten sissiarmeijoiden tukea ja rohkaisua omalle aseelliselle vastarinnalleen. Siten mielenkiintoista voisi olla tutkia palestiinalaisia propagandajulisteita verraten niitä muiden maiden vapaustaisteluiden, kuten esimerkiksi Algerian, Kuuban tai Pohjois-Vietnamin, propagandajulisteisiin sitä pohtien, pyritäänkö julisteissa vetoamaan samoihin ideoihin tai noudattavatko julisteet tyyllillisesti samaa linjaa, sillä sotastrategisesti palestiinalaisen vastarinnan toteutuksessa voidaan nähdä lukuisia yhtymäkohtia edellä mainittuihin vastarintaliikkeisiin.

Mielenkiintoista nykyajassa on myös seurata, millaiseksi palestiinalainen identiteetti kehittyi Lähi-idässä, jossa yhä useampi arabivaltio on solminut rauhansopimuksen Israelin kanssa. Palestiinalaisasia on perinteisesti nähty keskeisenä tekijänä arabi-identiteetissä, sillä konfliktin ratkaisemattomuus on yhdistänyt arabivaltioita ja muodostanut niille yhteisen suuren huolenaiheen. Vuonna 2020 Israel on solminut diplomaattiset suhteet neljän Arabiliittoon kuuluvan valtion, Bahrainin, Yhdistyneiden Arabiemiirikuntien, Sudanin ja Marokon kanssa, mikä on hajottanut arabien yhtenäistä rintamaa. Olisi kiehtovaa tutkia, miten tämä kehitys vaikuttaa palestiinalaisidentiteettiin, sitä heikentäen vai vahvistaen. Palestiinalaisjulistusten tarkastelu voisi olla merkityksellistä, sillä niiden kautta voitaisiin analysoida, korostuuko palestiinalaisuus entistä enemmän irrallisena entiteettinä muista arabeista vai nähdäänkö yhteistyö muiden arabivaltioiden kanssa yhä palestiinalaisasiassa tärkeänä. On myös mielenkiintoista seurata, lähenevätkö Hamas ja PLO, ja kuinka se vaikuttaa palestiinalaisten haluun taistella yhdessä. Koska konflikti on moniulotteinen ja eskaloituu säännöllisin väliajoin, olisi hedelmällistä tarkastella kuvallista aineistoa uusien tapahtumien yhteydessä, esimerkiksi toukokuisen eskalaation 2021 aikana, jolloin Israelin ja Gazan välillä käytiin jälleen väkivaltaisiin yhteenottoihin ja konfliktin kärjistymiseen johtanutta sissisotaa.

Kilpailevat narratiivit siitä, kuka on uhri, ovat myös osa konfliktia. Filosofisesta humanismista kirjoittava Jarno Hietalahti oivallisesti muistuttaa, kuinka täydellistä objektiivisuutta on mahdotonta saavuttaa, sillä ajattelumme on väistämättä värähtelyä oman itsekeskeisyytemme, fanaattisuutemme, kiihkoomme ja voittajien kelkkaan hyppäämisen kanssa (Hietalahti 2022, 86–88). Tämä ilmenee vahvana taipumuksena etsiä

ajatteluamme puolustavia väitteitä. Ajattelun vinoumia tulisi hoitaa painottamalla intellektuellin nöyryyden ja moraalisen ryhdikkyuden merkitystä. Sokraattisen tietämyksen mukaan tiedämme, että emme tiedä kaikkea. Tämä tieto pakottaa meidät kyseenalaistamaan omat ajattelumme ja etsimään uusia näkökulmia. Moraalinen ryhdikkyys auttaa meitä pysymään uskollisina periaatteillemme ja arvoillemme, vaikka ne saattaisivatkin olla epäsuosittuja tai haastaa vallitsevat normit. Kertovatko palestiinalaisjulistukset, mikä narratiiveista voittaa? Eivät kerro, mutta yhdistelmällä intellektuellia nöyryyttä, moraalista ryhdikkyyttä ja tervettä skeptisyyttä ne voivat lisätä ymmärrystä siitä, mitä ne ilmentävät, ja ohjata tutkimaan lisää erilaisia ääniä näkemystä avartavalla tavalla.

LÄHTEET

Arkistolähteet

PPPA. The Palestine Poster Project Archives. Kuraattori Daniel J. Walsh, neuvottelukunta: Baker, Catherine; Davis, Rochelle A. (Georgetown University); Irvine, Martin (Georgetown University); Iskandar, Adel (Voices Without Borders International); Katz, Kimberly (Towson University); MacPhee, Josh (Justseeds Artists' Cooperative); Mansour, Sliman (International Academy of Art Palestine); Messick, Brinkley (Columbia University); Radwam, Hosni (Palestiinalainen kulttuuriministeriö); Robison, Shira (the George Washington University); Shomali, Amer; Tamari, Salim (Birzeit University); Tartakover, David (Bezalel Academy for Art & Design, Jerusalem); Tripp, Charlers (SOAS); Zakim, Eric (University of Maryland) <http://www.palestineposterproject.org/>

Kirjalliset lähteet

Afsruddin, Amsa (2013): *Striving in the Path of God: Jihad and Martyrdom in Islamic Thought*. London: Oxford University Press.

Al Sayyad, Nezar; Guvenc, Muna; Maringanti, Anant; Sheppard, Eric; Roy, Ananya; Gidwani, Vinay; Goldman, Michael; Leitner, Helga (2015): Virtual Uprisings: On the Interaction of New Social Media, Traditional Media Coverage and Urban Space during the 'Arab Spring'. *Urban Studies*. 2015, Vol. 52 (11), 2018–2034.

Anderson, Benedict (2007/1983): *Kuvitellut yhteisöt: Nationalismin alkuperän ja leviämisen tarkastelua*. Alkuteos: *Imagined communities: Reflections on the origin and spread of nationalism*. Käännös Joel Kuortti. Johdanto: Jouko Nurmiainen. Tampere: Vastapaino.

Arendt, Hannah (2013): *Totalitarismin synty*. Käännös Kinnunen, Matti. Alkuteos: *The Origins of Totalitarianism*. (1948/1951/1966/1968/1973) Tampere: Vastapaino.

Armstrong, Carol (1996): Visual culture questionnaire. Artikkelissa Alpers, Svetlana; Apter, Emily; Armstrong, Carol; Buck-Morss, Susan; Conley, Tom; Crary, Jonathan; Crow, Thomas; Gunning, Tom; Ann Holly, Michael; Jay, Martin; Dacosta Kaufmann, Thomas; Silvia Kolbowski; Sylvia Lavin; Stephen Melville; Molesworth, Helen; Moxey, Keith; Rodowick, D. N.; Waite, Geoff; Wood, Christopher: Visual Culture Questionnaire. *Editors*. The MIT Press. October 77, 26–28. <https://s18798.pcdn.co/christopherwood/wp-content/uploads/sites/2785-/2016/05/visual-culture-questionnaire-october-1996.pdf>. Tarkistettu 24.10.2021.

- Aulich, James & Sylvestrova, Marta (1999): *Political Posters in Central and Eastern Europe, 1945–1995: Signs of the Times*. Manchester: Manchester University Press.
- Bal, Mieke (2002): *Travelling Concepts in the Humanities. A Rough Guide*. Toronto, Buffalo & London: University of Toronto Press.
- Bal, Mieke & Bryson, Norman (1991): Semiotics and art history. *Art Bulletin* 73, 174–208.
- Bhabha, Homi K. (1994): *The Location of Culture*. London: Routledge.
- Bischoff, Christine; Falk, Francesca; Kafeshy, Sylvia (eds.) (2010): *Images of Illegalized Immigration: Towards a Critical Iconology of Politics*. New York & London: Transaction Publishers.
- Boullata, Kamal (2009): *Palestinian Art: From 1850 to the Present*. London, San Francisco & Beirut: Saqi.
- Bourdieu, Pierre (1991): *Language and Symbolic Power*. Ed. Thomson, John B. Cornwall: Polity Press.
- Brah, Avtar (1996): *Cartographies of Diaspora*. London & New York: Routledge.
- Braverman, Irus (2009): *Planted Flags: Trees, Land, and Law in Israel/Palestine*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Bruns, Axel; Highfield, Tim; Burgess, Jean; Tufekci, Zeynep; Freelon, Deen (2013): The Arab Spring and Social Media Audiences: English and Arabic Twitter Users and Their Networks. *The American Behavioral Scientist*. 2013, Vol. 57 (7). 871–898.
- Caverley, Jonathan & Krupnikov, Yanna (2015): Aiming at Doves: Experimental Evidence of Military Images' Political Effects. Oct. 9, 2015. *Journal of Conflict Resolution*. 2017, Vol. 61 (7), 1482–1509.
- Chamberlin, Paul (2011): The Struggle Against Oppression Everywhere: The Global Politics of Palestinian Liberation. *Middle Eastern Studies*. Vol. 47, No. 1, 25–41, January 2011. 25–41.
- Conley, Dalton (2013): *You May Ask Yourself: An Introduction into Thinking Like a Sociologist*. 3. painos. New York: W. W. Norton & Company.
- Davis, Rochelle & Walsh, Dan (2015): “Visit Palestine”: A Brief Study of Palestine Posters. *Jerusalem Quarterly; Al-Beireh*. Iss. 61. (2015). 42–54.
- Donnelly, Mark & Norton, Claire (2011): *Doing History*. London & New York: Routledge.

- Dunn, Michael (2004): "Fatah, al-." *Encyclopedia of the Modern Middle East and North Africa*. ed. Philip Mattar, 2nd ed., vol. 2, Macmillan Reference USA, 2004, pp. 812-815. Gale eBooks, link.gale.com/apps/doc/CX3424600945GVRL?u=turkecco&sid=bookmark-GVRL&xid=a27ddbfe. Tarkistettu 31.3.2023.
- Epstein, Lawrence (2016): *The Dream of Zion: The Story of the First Zionist Congress*. Rowman & Littlefield: London.
- Foucault, Michel (1972): *The Archaeology of Knowledge*. Käännös A. M. Sheridan Smith. London: Tavistock Publications.
- Fanon, Franz (1961): *The Wretched of the Earth*. Käännös Richard Philcox. Grove Press: New York.
- Gill, Rosalind (1996): "Discourse analysis: practical implementation." teoksessa J. T. E. Richardson (ed.): *Handbook of Qualitative Methods for Psychology and Social Sciences*. Leicester: British Psychological Society, 141–156.
- Hall, Stuart (2005): *Identiteetti*. Tampere: Vastapaino.
- Hall, Stuart (ed.) (1997): *Representation. Cultural Representations and Signifying Practices*. London: Sage.
- Hall, Stuart (1980): Encoding/decoding. Teoksessa *Centre for Contemporary Cultural Studies: Culture, Media, Language: Working Papers in Cultural Studies*. London: Hutchinson. 128–138.
- Hietala, Veijo (2006): Kertovuus – Todellisuutta tarinallistamassa. Teoksessa Ridell, Seija; Väliäho, Pasi; Sihvonen, Tanja (toim.): *Mediaa käsittämässä*. Tampere: Vastapaino.
- Hietalahti, Jarmo (2022): *Ihmisyden ytimessä: Filosofisen humanismin idea*. Helsinki: Gaudeamus.
- Hinnebusch, Raymond (2015): *The international politics of the Middle East*. 2nd. ed. Manchester University Press.
- Hirschberger, Bernd (2021): *External Communication in Social Media During Asymmetric Conflicts: A Theoretical Model and Empirical Case Study of the Conflict in Israel and Palestine (Volume 108, Edition 1)*. Bielefeld: Transcript Verlag.
- Hobsbawm, Eric J. (1990): *Nations and Nationalism since 1780: programme, myth, reality*. Cambridge University Press. Cambridge.
- Hoerder, Dirk (2011): *Cultures in Contact: World Migrations in the Second Millenium*. Duke University Press. Durham & London.

- Hoerder, Dirk (2012): "3. Migrations and Belongings". Teoksessa Emily S. Rosenberg, Akira Iriye & Jürgen Osterhammel (toim.): *A World Connecting 1870–1945*. Belknap Press of Harvard University Press. Cambridge, London.
- Hughes, Geraint (2011): *The Military's Role in Counterterrorism: Examples and Implications for Liberal Democracies*. Strategic Studies Institute. US Army War College. <https://www.jstor.org/stable/resrep12105.9> Tarkistettu 28.10.2021.
- Hyche, Breana (2012): *Hanging on to Home: Representations of Handala and the Home*. University of North Texas Libraries. UNT Digital Library. <https://digital.library.unt.edu/ark:/67531/metadc1635180> Tarkistettu 20.4.2023.
- Hyrkkänen, Markku (2002): *Aatehistorian mieli*. Vastapaino: Tampere.
- Hämeen-Anttila, Jaakko (2012): *Mare nostrum – Länsimaisen kulttuurin juurilla*. Otava: Keuruu.
- Iverson, Margaret (1986): "Saussure v. Peirce: models for a semiotics of visual art", Teoksessa A. L. Rees, Anne Beezer (eds.): *Reading into Cultural Studies*." London: Routledge. 134–147.
- Jaeger, David (2014): Can Militants Use Violence to Win Public Support? Evidence from the Second Intifada. *National Bureau of Economic Research*. Jan. 14, 2014. Cambridge.
- Jamali, Fadhal (1955): The Arab States and the Arab League. Arab League. Puheenvuoron litterointi. Teoksessa Khalil, Muhammad (1962): *The Arab States and the Arab League. A Documentary Record. Vol. 1. Constitutional Developments*. Beirut: Khayats. http://archive.org/stream/arabstatesandthe012664mbp/arabstatesandthe012664mbp_djvu.txt Tarkistettu 24.5.2020.
- Jamali, Reza (2015): *Online Arab Spring: Social Media and Fundamental Change*. Waltham, Massachusetts; Kidlington, England: Chandos Publishing.
- Juusola, Hannu (2009): Postsionismi ja Israelin historian haamut. *Kosmopolis*. Vol. 39:2/2009. 27–38.
- Kalliokoski, Jyrki (1996) (toim.): *Teksti ja ideologia. Kirjoituksia kielestä ja vallankäytöstä julkisessa kielenkäytössä*. Helsingin yliopiston suomen kielen laitos. Hakapaino: Helsinki.
- Kauranen, Ralf & Rantanen, Pekka (2005): Foucault, genealogia ja arkeologia. Teoksessa Andersson, Marja; Anttila, Anu-Hanna; Rantanen, Pekka (toim.) (2005): *Kahden muusan palveluksessa: Historiallisen sosiologian lähtökohdat ja lähestymistavat*. Turku: Turun historiallinen yhdistys ry.

- Kennicott, Philip (2003): Poster Art, Painted with a Palestinian Perspective. *The Washington Post*. 3.12.2003. <https://www.washingtonpost.com/archive-lifestyle/2003/12/03/poster-art-painted-with-a-palestinian-perspective/d80e4391033e-410d-a01b-d6fc7ea37381/>. Tarkistettu 10.4.2020.
- Khalidi, Rashid (2001): "The Palestinians and 1948". Teoksessa Rogan, Eugene L.; Shlaim, Avi (eds.): *The War for Palestine Rewriting the History of 1948*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Khalidi, Walid (1992): *All That Remains: The Palestinian Villages Occupied and Depopulated by Israel in 1948*. Beirut: Institute for Palestine Studies.
- Khatib, Lina (2013): *Image Politics in the Middle East: The Role of Visual in Political Struggle*. New York: I. B. Tauris & Co Ltd.
- Khoury, Nadim (2016): National narratives and the Oslo peace process: How peacebuilding paradigms address conflicts over history. *Nations and Nationalism* 22 (3), 2016, 465–483.
- King, Mary Elizabeth (2007): *A Quiet Revolution: The First Palestinian Intifada and Nonviolent Resistance*. New York: Nation Books.
- Kimmerling, Baruch & Migdal, Joel S. (1994): *Palestinians: The Making of a People*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Kunelius, Risto (2003): *Viestinnän vallassa – Johdatusta joukkoviestinnän kysymyksiin*. WSOY: Helsinki.
- Krämer, Gudrun (2002): *A History of Palestine. From the Ottoman Conquest to the Founding of the State of Israel*. Princeton University Press: Princeton & Oxford.
- Landsberger, Stefan (1995): *Chinese Propaganda Posters: From Revolution to Modernization*. Armonk, New York: M. E. Sharpe.
- Lehtonen, Mikko (2004): Kokeiluja tekstilaboratoriossa: Roland Barthesin semiotiikka. Teoksessa Möre, Tuomo; Salovaara-Moring, Inka; Valtonen, Sanna (toim.) (2004): *Mediatutkimuksen vaeltava teoria*. Helsinki: Gaudeamus.
- Maasri, Zeina (2009): *Off the Wall: Political Posters of the Lebanese Civil War*. London: I. B. Tauris.
- Macmillan Reference USA (2005a): "Popular Front for the Liberation of Palestine–General Command (PFLP–GC)". Teoksessa Macmillan Reference USA (2005): *Dictionary of the Israeli-Palestinian Conflict*, vol. 2, Detroit, Michigan: Gale. p. 380 <https://link.gale.com/apps/doc/CX3434400866/GVRL?u=turkecco&sid=bookmark-GVRL&xid=3d5afa8f>. Tarkistettu 6.9.2021.

- Macmillan Reference USA (2005b): "Ashkenazi". Teoksessa Macmillan Reference USA (2005): *Dictionary of the Israeli-Palestinian Conflict*, vol. 2, Detroit, Michigan: Gale. p. 49 link.gale.com/apps/doc/CX3434400135/GVRL?u=turkecco&sid=bookmark-GVRL&xid=06eb936d. Tarkistettu 31.3.2023.
- Malki, Riad (2006): Beyond Hamas and Fatah. *Journal of Democracy*. Baltimore. Vol. 17, Iss. 3 (July 2006). 131–137.
- Masalha, Nur (2011): *The Palestine Nakba: Decolonising History and Reclaiming Memory*. London: Zed Books.
- Mattar, Philip (2004): "Aqsa Intifada, Al-." *Encyclopedia of the Modern Middle East and North Africa*, ed. Philip Mattar, 2nd ed., vol. 1, Macmillan Reference USA, 2004, pp. 219–220. Gale eBooks, link.gale.com/apps/doc/CX3424600264/GVRL?u=turkecco&sid=bookmark-GVRL&xid=88bc66b7. Tarkistettu 31.3.2023.
- McLeish, Kenneth & Halonen, Ilpo (2000): *Aristoteles: Aristoteleen runousoppi*. Otava: Helsinki.
- McLuhan, Marshall (1964/1969): *Ihmisen uudet ulottuvuudet*. Alkup. *Understanding Media: The Extensions of Man*. 2. painos. Helsinki: WSOY.
- Min, Anchee (2003): The girl in the poster. Teoksessa Wolf, Michael & Taschen, Benedikt (2003): *Chinese Propaganda Posters*. Taschen: Köln.
- Murphy, Maureen Clare (2004): Review: Poster art of the Israeli–Palestinian conflict. *The Electronic Intifada*. 16.1.2004. <https://electronicintifada.net/content/review-poster-art-israeli-palestinian-conflict/3457>. Tarkistettu 10.4.2020.
- NBC News (2009): Posters of Dead Gazans Selling Well. NBC News. The Associated Press. 28.1.2009. <https://www.nbcnews.com/id/wbna28879727>. Tarkistettu 21.11.2021.
- Nir, Ori (2000): Activism Through Art. *Ha'Aretz*. 8.8.2003. <https://www.haaretz.com/1.5357747>. Tarkistettu 10.4.2020.
- Panofsky, Erwin (1957): *Meaning in the Visual Arts*. New York: Doubleday Anchor.
- Panofsky, Erwin (1939): Iconography and Iconology. An Introduction to the Study of Renaissance Art. Teoksessa Panofsky, Erwin (1939): *Meaning in the Visual Arts. Papers in and on Art History*. New York: Doubleday & Garden City. 26–54.
- Pappé, Ilan (2007): Zionism and the two-state solution. Teoksessa Hilal, Jamil (2007): *Where Now for Palestine – The Demise of the Two-State Solution*. London: Zed Books.

- Pappé, Ilan (2006): *The Ethnic Cleansing of Palestine*. Oxford: Oneworld Publications. 165–166.
- Peteet, Julia (2007): Problematizing a Palestinian Diaspora. *International Journal of Middle East Studies*. 2007. Vol. 39, No. 4 (Nov, 2007). Cambridge University Press. 627–646.
- Philo, Greg; Berry, Mike (2011): *More Bad News From Israel*. Glasgow: Pluto Press.
- Pressman, Jeremy (2017): Throwing stones in social science: Non-violence, unarmed violence, and the first intifada. *Cooperation and Conflict*. 2017, Vol. 52 (4). 519–536.
- Renan, Ernest (1882/1992): *What is Nation?* Alkuperäisteos *Qu'est que c'est une nation?*. Käännös Ethan Rundell. Presses-Pocket: Paris.
- Radwan, Shafiq (1992): *Al-Mulsaq al-Filastini: Mashakil al-Nishat wa al-Tatawwar. Palestinian posters: Problems of genesis and development*. Damaskos: Da'irat al-Thaqafa, Muazzamat al-Tahrir al-Filastini. PLO Department of Culture.
- Rodman, David (2004): Phantom Fracas: The 1968 American Sale of F-4 Aircraft to Israel. *Middle Eastern Studies*. Vol. 40, No. 6 (Nov., 2004). 130–144.
- Rose, Gillian (2012): *Visual Methodologies: An Introduction to Researching with Visual Materials*. London: SAGE Publications.
- Rivlin, Paul (2004): "Jewish National Fund." Encyclopedia of the Modern Middle East and North Africa, ed. Philip Mattar, 2nd ed., vol. 2, Macmillan Reference USA, 2004, p. 1230. Gale eBooks, link.gale.com/apps/doc/CX3424601432/GPS?u=turkecco&sid=bookmark-GPS&xid=a7f98442. Tarkistettu 24.4. 2023.
- Saarnivaara, Minna (2008): Itsemurhaiskut ja Hamasin strategia. Teoksessa Raitasalo, Jyri; Sipilä, Joonas: *Sota - Teoria ja todellisuus. Näkökulmia sodan muutokseen*. Maanpuolustuskorkeakoulu, Strategian laitos. Julkaisusarja 1: Strategian tutkimuksia No 24. Helsinki: Edita Prima Oy.
- Saastamoinen, Kari (1986): Michel Foucault'n historiallisuudesta. Teoksessa Mustakallio, Katariina (toim.): *Hyveestä, tiedosta ja vallasta. Aatehistoriallisia tutkielmia*. Helsinki: Historiallinen yhdistys.
- Said, Edward (2012/1978): *Orientalismi*. Alkuteos *Orientalism*. suom. Kati Pitkänen. Helsinki: Gaudeamus.
- Salti, Rasha (2013): Of Dreamers, Ezzedine Qalaa and Palestine's Revolutionary Posters. *Manifesta* 16. <https://www.manifestajournal.org/sites/default/files/issues-pdf/mj16-regret-and-other-back-pages/MJ-16-screen.pdf> Tarkistettu 25.5.2021.

- Sarhandi, Daoud; Boboc, Alina & Rohde, David (2001): *Evil Doesn't Live Here: Posters from the Bosnian War*. New York: Princeton Architectural Press.
- Sauer, Cristoph (1988): Newspaper Style and Nazi Propaganda: The "Weekly Mirror" in the "German Newspaper in the Netherlands" Teoksessa W. Van Peer (ed.): *The Taming of the Text: Explorations in Language, Literature and Culture*. London: Routledge. 82–105.
- Sheikh, Safia (2020): Palestinian Keffiyeh. *The Fashion and Race Database*. 21.8.2020. <https://fashionandrace.org/database/palestinian-keffiyeh/>. Tarkistettu 21.6.2021.
- Shimoni, Yaacov (1987): *Political dictionary of the Arab world*. Macmillan. New York: Publishing Company.
- Sekula, Alan (1986): Reading an archive: photography between labour and capital. Teoksessa O. Holland, J. Spence & S. Watney (eds.): *Photography/Politics: 2*. London: Comedia, 153–161.
- Spivak, Gayatri Chakravorty (1993): *Outside in the Teaching Machine*. London & New York: Routledge.
- Sumi, Akiko Motoyoshi (2008): Poetry and Architecture: A Double Imitation in the Siniyyaah of Ahmad Shawqi. *Journal of Arabic Literature* 39. No. 1: 72–122.
- Valtonen, Sanna (2004): Tiedon ja vallan kaivauksilla: Michel Foucault ja mediatutkimuksen mahdollisuudet. Teoksessa Mörä, Tuomo; Salovaara-Moring, Inka; Valtonen, Sanna (toim.) (2004): *Mediatutkimuksen vaeltava teoria*. Helsinki: Gaudeamus.
- van Ham, Peter (2001): "The Rise of the Brand State: The Postmodern Politics of Image and Reputation." *Foreign Affairs*, 10 October. 2–6.
- Walsh, Dan (2001): Statehood in Mind. *Print*. Jan–Feb 2001.

Suulliset lähteet

- Jensehaugen, Jørgen (2019): From Palestinian homeland to no land for the Palestinians: The failed first attempt at US-Palestinian diplomacy. Vierailijaluento. Helsingin yliopisto. 29.11.2019.
- Juusola, Hannu (2014): Lähi-itä, uskonnollinen identiteetti ja sektarianismi. Luento. Helsingin yliopisto. Helsinki 31.3.2017.
- Pörsti, Joonas; Lehti, Lotta; Paltemaa, Lauri; Saarinen, Arttu (2018): Poliittinen propaganda internetaikakaudella. Paneelikeskustelu. Turun yliopisto. Turku 12.4.2018.

Opinnäytteet

- Kujala, Tapio (2012): Lähi-idän mediasota - Journalismin ristipaineet Israelin ja palestiinalaisten välisessä konfliktissa. Tampere: Tampere University Press. Tampereen yliopisto. Tiedotusoppi. Väitöskirja.
- Markkanen, Laura (2013): Viimeiseen pisaraan. Sisällönanalyttinen tarkastelu veden niukkuuden merkityksistä Israelissa. Pro gradu. Johtamiskorkeakoulu, kansainvälinen politiikka. Tampereen yliopisto.
- Ojala, Hanna (2012): "In the name of security" - Yitzhak Rabinin ja Menachem Beginin turvallisuusdiskurssit 1974–1983. Pro gradu. Yhteiskunta- ja kulttuuritieteiden yksikkö, historian oppiaine. Tampereen yliopisto.
- Perukangas, Milla (2014): Tutkimus muuttuvan rauhan idean merkityksistä Israelin ja palestiinalaisten välisessä konfliktissa: liberaalin rauhan idean vaikutukset konfliktin ratkaisupyrkimyksissä. Pro gradu. Johtamiskorkeakoulu, kansainvälinen politiikka. Tampereen yliopisto.
- Partanen, Juha (2017): Israel, kärsivä Herran palvelija Ristin Voitto -lehden Israel-keskustelu Israelin sotilaallisten konfliktien aikoina 1960 – 1990-luvuilla. Pro gradu. Teologian tiedekunta, käytännöllisen teologian laitos. Helsingin yliopisto.
- Saressalo, Teemu (2013): Israelin strategisen kommunikaation järjestelyt ja toteutus Cast Lead -operaatiossa. Pro gradu. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos. Maanpuolustuskorkeakoulu.
- Vuorela, Riitta (2009): Toisen intifadan kuvia, israelilaisten ja palestiinalaisten representaatioita toisen intifadan uutisoinnissa Helsingin Sanomissa, erityisenä tarkastelun kohteena Israel-kuvan muodostuminen. Pro gradu. Tiedotusopin laitos. Tampereen yliopisto.
- Walsh, Dan (2011): The Palestine Poster Project Archives: Origins, evolution, and potential. Master's thesis. Faculty of the Graduate School of Arts and Sciences. Arab Studies. Georgetown University.

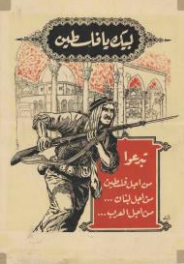
LIITTEET

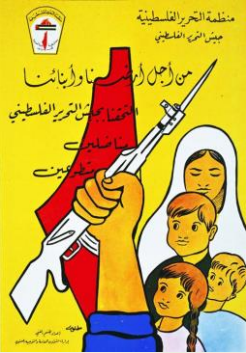
Tutkielmassa viitattu tutkimusaineisto on liitteenä. Aineistosta erikseen käsittelylukuihin nostettuihin teoksiin on viitattu oheisen taulukon mukaisella tunnuksella. Taulukoituna on teoksen lisäksi lähdelinkki arkistoon (PPPA), saatavilla olevat tiedot sen julkaisuajankohdasta, artistista, julkaisijasta, tieto kategoriasta, johon teos PPPA:n arkistossa kuuluu, sekä ikonologinen kuva-analyysini. Ikonologisella kuva-analyysillä tarkoitetaan aineistoni kohdalla lähestymistä, jossa kuvaa tulkitaan systemaattisesti vaiheittain. Kuitenkin, koska eri vaiheet linkittyvät läheisesti toisiinsa ja ovat toteutettavissa eri teosten osalta eri laajuuksilla, on koko kolmivaiheinen analyysi kirjattuna yhteen analyysisarakkeeseen.

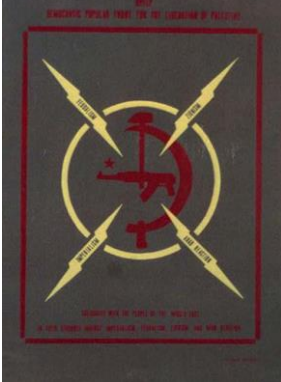
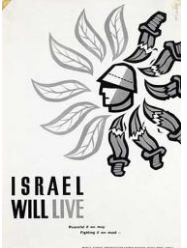
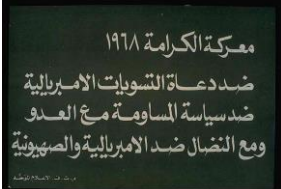
- Esi-ikonografinen analyysi koostuu teoksen sisällön kuvailusta, ajoittamisesta ja paikallistamisesta.
- Ikonografisen analyysin vaiheessa toteutetaan teoksen primaarisen aiheen etsintä. Ikonografisessa analyysissä olennaista on teokseen sisältyvien vertauskuvien ja kuvallisten viittausten purkaminen ja toisaalta teoksen asettaminen historialliseen jatkumoon.
- Ikonologisen tulkinnan vaiheessa tulkitaan teoksen merkitystä, jossa teokseen olennaisesti vaikuttaa myös sen alkuperäinen tarkoitus. Keskeistä on pyrkiä selvittämään, miksi teos on tuotettu ja mikä taho sen on alun perin julkaissut. Se, mihin tarkoitukseen teos on tuotettu, vaikuttaa myös sen merkitykseen.

PPPA-arkisto ei omista sen sisältämien teosten tekijänoikeuksia, vaan toimii julkaisualustana aineistolle, jonka tekijänoikeudet jakautuvat eri tahoille, kuten artisteille, tilaajille tai alkuperäisille julkaisijoille. Noudatan tutkielmassani suomalaisen tekijänoikeuslain 25 § (24.3.1995/446) kohtaa, jonka mukaisesti julkistetusta teoksesta saa ottaa tekstiin liittyviä kuvia arvostelemaan tai tieteelliseen esitykseen, ja tähän kohtaan vedotessani oikeudenmukaiseksi näkemäni tapa huomioida tekijänoikeudet on sisällyttää saatavilla olevat tiedot artistin, julkaisijan ja alkuperäislähteen osalta jokaisen teoksen kohdalla kuvaluettelossa.

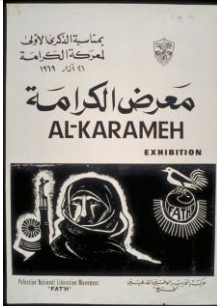
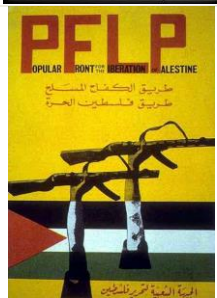
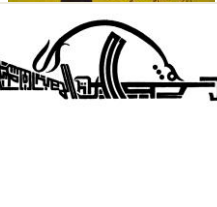
Liite	Teos	Lähde	Ikonografia
Kuva 1		Artisti David Schneur – julkaisija Binyamin Barlevy (Palestiinan mandaatti). Palestiinan mandaatti. 1928. Zionist/Israeli Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/my-land-pictures-from-eretz-israel	”My Land. Pictures from Eretz Israel.” Lotto-pelin kansikuva, jossa ryhmä nuoria siirtokuntalaisia tembelhattuineen katselee Jordanian laaksoon ja Genesaretinjärvelle kohti maatalousmaisemia ja kibbutsin rakennuksia.
Kuva 2		Artisti Modest Stein – julkaisija Palestine Foundation Fund (Keren Hayesod). Palestiinan mandaatti. n. 1930. Zionist/Israeli Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/help-him-build-palestine	”Help him build Palestine” Juliste, jossa mies työöstää maata lapiolla. Alareunan teksti kertoo jiddiisin kielellä ”Auta heitä Eretz Israelin rakentamisessa”.
Kuva 3		Artisti Ernst Mechner & Otte Wallisch – julkaisija Association for Products of Eretz Israel. Palestiinan mandaatti. n. 1930. Zionist/Israeli Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/buy-hebrew-melons	”Heprealainen vesimeloni” Juliste, jossa kannustetaan ostamaan ainoastaan paikallisesti viljeltyä, ”vain tällä leimalla merkittyä” vesimelonia.

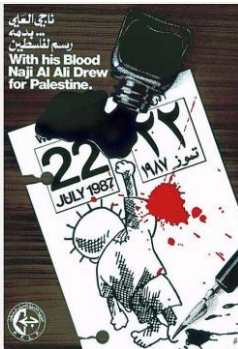
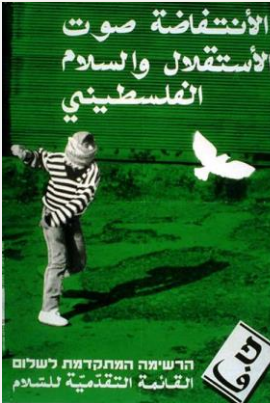
Kuva 4		Artisti Mitchell Loeb – julkaisija Keren Hayesod (Palestine Foundation Fund). Yhdysvallat. n.1931. Zionist/Israeli Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/jews-rebuild-palestine	“Juutalaiset! Palestiinan jälleenrakennukseen! –Nahum Sokolow” <i>Jews! Rebuild Palestine –Nahum Sokolow. Keren Hayesod.</i> Juliste, jossa englannin ja jiddishin kielellä vedotaan osallistumaan Palestiinan jälleenrakennukseen Keren Hayesodin välityksellä.
Kuva 5		Artisti Buki Advertising (Palestiinan mandaatti) – julkaisija Palestine Shipping Company Ltd. Palestiinan mandaatti. 1935. Zionist/Israeli Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/under-the-flag-of-palestine	“Palestiinan lipun alla” <i>Under the Flag of Palestine. S/S Tel-Aviv. The one class liner.</i> Juliste, joka mainostaa yrityksen laivamatkoja Palestiinaan.
Kuva 6		Julkaisija Communist Party of Egypt (CPE). Egypti. n. 1948. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/a-million-flags-for-palestine	”Miljoona lippua Palestiinan puolesta.” Egyptiläisen kommunistisen puolueen juliste, jossa on Egyptin kuningaskunnan lippuun pukeutunut henkilö ase olallaan. Kuva-alan täyttävät Arabikapinan liput. Lipun värit on sittemmin omaksuttu Palestiinan lippuun, joka on otettu käyttöön vuonna 1964.
Kuva 7		Artisti ja julkaisija tuntemattomia. n. 1948. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/saving-palestine	”Pelastamassa Palestiinaa” Arabiankielinen juliste, jonka julkaisijasta tai artistista ei ole tietoa. Kuva ajoittuu PPPA:n mukaan arvioidusti vuodelle 1948. Julisteen alareunan arabiankielinen teksti kuuluu ”<i>Arabit ovat pelastamassa Palestiinaa</i>”.
Kuva 8		Artisti Rafa'at – julkaisija Arab Liberation Army (ALA). 1948. Arab/Muslim Artists Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/at-your-service-palestine	”Palveluksessanne, Palestiina” Arabiankielinen Israelin itsenäisyys sodan yhteyteen ajoittuva Arabien vapautusarmeijan (Arab Liberation Army, ALA) juliste, jossa teksti kuuluu ”<i>Palveluksessanne Palestiina: Tue Palestiinaa, Libanonin, arabien asiaa</i>”
Kuva 9		Artisti ja julkaisija eivät ole tiedossa. Jordania. n. 1948. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/grave-blasphemy	”Pyhien paikkojen suojelija” Jordaniaalainen juliste, jossa arabiankielinen teksti kuuluu yläreunassa ”<i>Pyhien paikkojen suojelija</i>” ja alareunassa ”<i>Vakava jumalanpilkkua</i>”. PPPA-arkiston kuraattorin mukaan juliste kuvaa edesmennyt Jordanian kuningas Husseinia surmaamassa Jordanian lipulla varustetulla seipäällä lohikäärmettä, joka symbolisoi julisteessa poliittista sionismia.

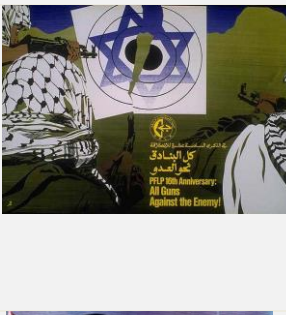
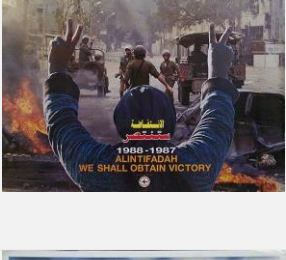
Kuva 10		Julkaisija Photographer Magazine (Egypti). Egypti. 1948. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/we-are-the-sleepers ”Me olemme uinuvaisia” Egyptiläisen Photographer Magazine -aikakauslehden kansikuva toukokuulta 1948. Kuvassa Seitsemän lipun tangot on pystytetty Palestiinaan, joka on kartalla merkitty punaisella. Seitsemän lippua vasemmalta oikealle: Syyrian tasavalta, Libanonin tasavalta, Egyptin kuningaskunta, Jordania, Saudi-Arabian kuningaskunta, Irakin kuningaskunta ja Mutawakkilite Jemenin kuningaskunta eli Pohjois-Jemen. Irak ja Jemen eivät lähettäneet armeijaansa sotaan, mutta lähettivät joukkoja, jotka taistelivat Egyptin johdolla. Kuvassa siteerataan arabiankielistä runoa, jonka on kirjoittanut arabimaailman ”runouden prinssinä” tunnettu Ahmed Shawki: ”<i>Olemme uinuvaisia, jos yöt ovat rauhallisia -- Mutta jos yöt hyökkäävät, emme enää nuku</i>” (vapaasti tekijän suomeksi kääntämänä arkiston englanninkielisestä käännöksestä)
Kuva 11		Artisti Ismail Shammout - julkaisija Palestiinan vapautusjärjestö, Palestine Liberation Organization (PLO). Egypti. 1965. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/for-palestine ”Palestiinan puolesta” PLO:n julkaisema arabiankielinen juliste, jossa vedotaan Palestiinan kansallisen rahaston tukemiseen.
Kuva 12		Artisti Motlaq – julkaisija Palestiinan vapautusjärjestö, Palestine Liberation Organization (PLO). Egypti. n. 1965. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/for-the-sake-of-our-land ”Maamme puolesta” Palestiinan vapautusjärjestön (PLO) juliste, jossa joukko lapsia, nainen ja rynnäkököivääriä nyrkissään puristava käsi. Taustalla Palestiinan kartta punaisella. Teksti kuuluu arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän kääntämänä ”<i>Palestiinan vapautusjärjestö. Palestiinan vapautusarmeija. Maamme ja lapsiemme puolesta olemme liittyneet Palestiinan vapautusarmeijaan. Olemme taistelijoita. Vapaaehtoisia.</i>”
Kuva 13		Julkaisija United Arab Republic (UAR). Egypti. n. 1965. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/aggressive-plan-of-action ”Hyökkäävä toimintasuunnitelma” UAR:n juliste, jonka arabiankielinen teksti arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä kuuluu ”<i>Yhdistyneet arabiemiirikunnat ovat nykyään yksi arabivaltio, joka kykenee kantamaan vastuun kansallisen armeijan rakentamisesta vastaavaksi varoittavaksi voimaksi kohtaamaan sionistisen imperialismin aggressiivisen toimintasuunnitelman</i>”

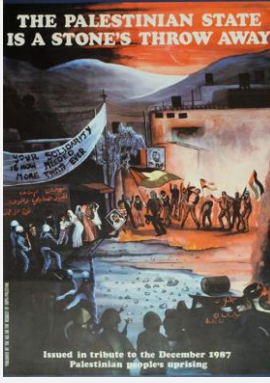
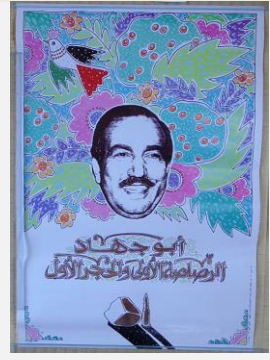
Kuva 14		Artisti October Graphics – julkaisija Palestiinan vapautuksen demokraattinen kansanrintama, Democratic Popular Front for the Liberation of Palestine (DPFLP). n. 1967. International Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/otafour-threats	”Neljä uhkaa” Julisteen tekstit arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluvat: DPFLP Palestiinan vapautuksen demokraattinen kansanrintama (teksti neljästä keltaisesta salamasta) <i>Imperialismi</i> <i>Sionismi</i> <i>Feodalismi</i> <i>Arabien reaktio</i> (teksti alareunassa) <i>Solidaarisuus Lähi-idän kansan kanssa kamppailussa imperialismia, feodalismia, sionismia ja arabieihin kohdistuvia reaktioita vastaan.</i>
Kuva 15		Artisti Zvi Berger – julkaisija United Israel Appeal Keren Hayesod & World Zionist Organization (WZO). n. 1967. Zionist/Israeli Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/israel-will-live	”Israel will live” Maaailman sionistijärjestön ja Keren Hayesodin englanninkielisessä julisteessa kirjoitetaan ”Israel elää, rauhanomaisesti, jos mahdollista, taistellen, jos pakko”
Kuva 16		Artisti Rafeik Sharaf – julkaisija Palestiinan kansallinen vapautusliike (Fatah). n. 1968. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/graveyard-for-invaders	”Hautausmaa tunkeilijoille” Palestiinan kansallisen vapautusliikkeen eli Fatahin arabiankielisessä julisteessa arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän kääntämänä lukee: ”<i>Eteläinen Libanon on tunkeilijoiden hautausmaa</i>”
Kuva 17		Julkaisija PLO Unified Information. n. 1968. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/al-karamah-1968-0	”Karamah 1968” PLO:n tietotoimiston arabiankielisessä julisteessa arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä lukee: ”<i>Karamehin taistelu 1968 (Seisoo) Imperiumin järjestelyjen / kompromissien kannattajia vastaan Vihollisen kanssa käytävien neuvottelujen politiikkaa vastaan Ja taistelussa imperialismia ja sionismia vastaan</i>”
Kuva 18		Artisti Natheer Nabaa – julkaisija Palestiinan kansallinen vapautusliike (Fatah). n. 1968. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/first-fatah-poster-series-6	”Fatahin ensimmäinen juliste” Tämä juliste on Hosni Radwanin mukaan osa ensimmäisen Fatahin tuottaman julistesarjan teoksia. Arabiankielinen teksti julisteessa arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä on ”<i>Myrsky</i>”, joka yhden Fatahin armeijan aseellisen siiven al’Asifahin nimi. Julisteessa sissihahmo seivästää mustekalaa muistuttavan eläimen, jolla on Daavidin tähti.

Kuva 19		Artisti Natheer Nabaa – julkaisija Palestiinan kansallinen vapautusliike (Fatah). n. 1968. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/this-is-my-path	”Tämä on polkuni” Arkiston englanninkielisestä käännöksestä suomeksi tekijän kääntämänä tässä arabiankielisessä julisteessa lukee: <i>”Tämä on minun polkuni taistelussa Veli saattaa taisteluni loppuun”</i> Tämä juliste on Hosni Radwanin mukaan Al 'Asifahin ensimmäisen aseellisen siiven toimintaa kuvaava juliste.
Kuva 20		Julkaisija Palestiinan kansallinen vapautusliike (Fatah). n. 1968. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/21-athar	”21 Athar” Fatahin julisteessa on sekä arabian- että englanninkielellä tekstit Fatah ja Palestiina. Juliste viittaa Karamehin taisteluun.
Kuva 21		Artisti Shami – julkaisija Vanguard of the Popular Liberation War (Al Sai'qa). Syyria. n. 1968. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/may-15-al-saiqa	”15. toukokuuta – Al Sa'iq'a” Teksti arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä: (valkoinen teksti ylhäällä) <i>15. toukokuuta on vuosipäivä rikoksesta, joka on korjattava</i> (teksti ylhäällä ensimmäisellä punaisella alueella) <i>Kansallinen yhtenäisyys vihollisen edessä</i> (teksti toisella punaisella alueella) <i>Kannusta arabien täyttää tukea ja osallistumista taisteluun</i> (teksti kolmannella punaisella alueella) <i>Yhdistyminen siirtomaa- ja sionistivastaisten voimien kanssa</i> (teksti neljännellä punaisella alueella) <i>Jatkuva taistelu ja kansan täydellinen vallankumous</i>
Kuva 22		Artisti Ismail Shammout – julkaisija PLO (Palestiinan vapautusjärjestö, Palestine Liberation Organization). n. 1968. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/thousands-of-arms	”Tuhansia aseita” Karamehin taistelusta inspiraatiota ammentanut teos, jossa arabiankielinen teksti kertoo ”Palestiinalaisten tuhat asetta ja yksi polku. PLO”

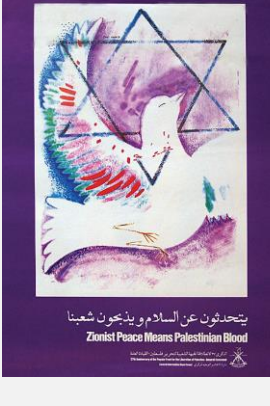
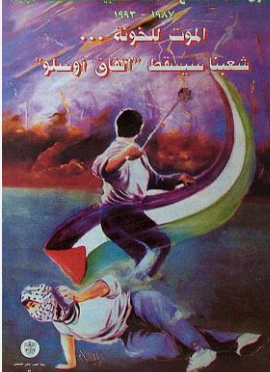
Kuva 23		Artisti Mustafa al-Hallaj – julkaisija Fatah (Palestiinalainen kansallinen vapautusliike, Palestinian National Liberation Movement). 1969. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. https://www.palestineposterproject.org/poster/al-karameh-exhibition-1	”Karameh” Karamehin taistelua muisteleva juliste englannin- ja arabiankieliselle yleisölle.
Kuva 24		Artisti Ghassan Kanafani – julkaisija Palestiinan vapautuksen kansanrintama (PFLP). n. 1969. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/path-of-armed-struggle-2	”Aseellisen vastarinnan tie” PFLP:n julisteen arabiankielinen teksti arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä kuuluu: <i>”Aseellisen kamppailun tie on tie vapautettuun Palestiinaan”</i>
Kuva 25		Julkaisija Palestiinan kansallinen vapautusliike (Fatah). n. 1969. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/palestinian-national-liberation-movement-fatah-0	”Fatah” Tämän julisteen arabiankielinen teksti arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä kuuluu: Palestiinan kansallinen vapautusliike (kirjoitettu rynnäkökiväärin muotoon) Olkahihnan teksti: Fatah.
Kuva 26		Artisti Mustafa al-Hallaj – julkaisija Jadaliyya Ezine. 1969. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/battle-of-al-karamah-hallaj	”Karamehin taistelu” Artisti Mustafa al-Hallajin teoksessa pitkähiuksinen naishahmo osoittaa singolla, jonka päällä seisoo kyyhky. Taistelijan rinnalla on hevonen, jonka harja valtaa suurimman osan kuvan alasta.
Kuva 27		Artisti Natheer Nabaa – julkaisija Palestiinan kansallinen vapautusliike (Fatah). 1969. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/karamah-first-anniversary-1	”Karamehin taistelun ensimmäinen vuosipäivä” Fatahin julisteessa muistellaan ikoniseksi muodostuneen Karamehin taistelun (21.3.1968) vuosipäivää 21. maaliskuuta 1969, josta arabiankielinen teksti keltaisella taustalla oikeassa alareunassa kertoo. Kuvassa Al'Asifah-sissi keffiyeh-huivilla päänsä peittäneenä. Kuvassa värimaailma noudattelee palestiinalaisen lipun väripalettia.
Kuva 28		Artisti Eliezer Weishoff – julkaisija Israelin hallitus. Israel. 1969. Zionist/Israeli Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/your-share-in-the-phantom	”Osuutesi Phantomista” Israelin hallituksen julkaisema juliste, jossa näkyvästi vedotaan puolustuskuluihin osallistumiseen rauhan edistämiseksi. Hapreankielinen teksti kuuluu: <i>”Osuutesi Phantomista on osuutesi rauhasta. Phantom-hävittäjäpommittaja 1968/1969”</i>.

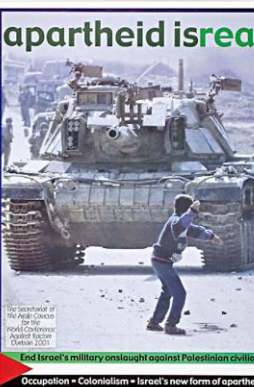
Kuva 29		Julkaisija Palestiinan vapautuksen demokraattinen rintama, Democratic Front for the Liberation of Palestine (DFLP). 1981. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/fakhani-tal-al-zaatar-deir-yassin-guernica-my-lai	”Deir Yassin” Arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän suomentamana kuuluu ”<i>Tuomitsemme tämän raivon aseilla ja vastustuksella</i>”. Julisteen vasemmassa yläreunassa on paikannimiä: <i>Fakhani, Tal Al Za'atar, Deir Yassin Guernica, My Lai</i>, jotka mielletään tapahtumapaikoiksi despoottihallintojen julmuuksille siviiliväestöä kohtaan.
Kuva 30		Artisti Marc Rudin – julkaisija Palestiinan vapautuksen kansanrintama, Popular Front for the Liberation of Palestine (PFLP). 1987. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/naji-al-ali-drew-for-palestine	”Naji Al-Ali piirsi Palestiinan puolesta” Julisteessa on englannin- ja arabiankielillä teksti ”<i>With his Blood Naji Al Ali Drew for Palestine</i>”, suomeksi tekijän kääntämänä ”<i>verellään Naji Al Ali piirsi Palestiinan puolesta</i>”. Naji Al-Ali oli palestiinalainen sarjakuvapiirtäjä, joka murhattiin Lontoossa 22.7.1987, johon julisteessa oleva päiväys viittaa. Kuvassa on Naji al-Alin luoma sarjakuvahahmo Handala, joka kuvataan 10-vuotiaana poikana, joka ei koskaan vanhene. Handala-hahmon ensiesiintyminen on ollut Kuwaitissa 1969. Vuodesta 1973 hänet on kuvattu selkään katsojaan päin kääntyneenä ja kädet selän takana ristittyinä. Taiteilijan mukaan kymmenvuotias hahmo edustaa hänen omakuvaansa ja pakotettua lähtöään Palestiinasta lapsena. Kääntyminen selin ja ristissä olevat kädet symboloivat hylkäämisen kokemusta. Handala on pukeutunut kuluneisiin, repaleisiin vaatteisiin ja on paljain jaloin, mikä symboloi hänen uskollisuuttaan vähävaraisille.
Kuva 31		Julkaisija Progressive List for Peace (Israel). Israel. n. 1987. Zionist/Israeli Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/the-intifada-is-the-voice	”Intifada on ääni” Progressive List for Peacen vaalijulisteessa sekä arabiaksi että hepreaksi oleva teksti kertoo, ”<i>intifada on ääni</i>”. Kuvassa päässä keffiyeh-huivilla naamioitunut lapsi heittämässä kiveä. Valkoinen kyyhky lentää heiton edellä. The Progressive List for Peace (hepreaksi: הרשימה המתקדמת לשלום, HaReshima HaMitkademet LeShalom, arabiaksi: القائمة التقدمية للسلام) oli vasemmistolainen poliittinen puolue Israelissa, joka tuki demokraattisen palestiinalaisen valtion perustamista. Puolueen muodosti vasemmistolaisen arabien ja juutalaisten liitto.

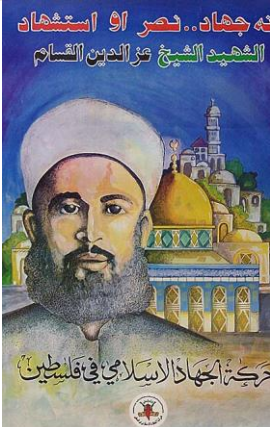
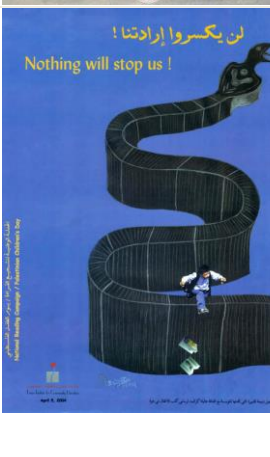
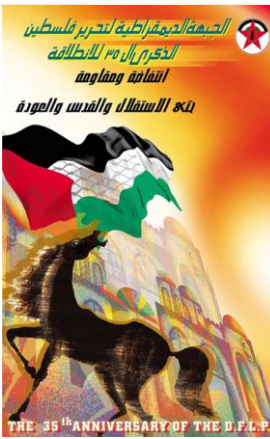
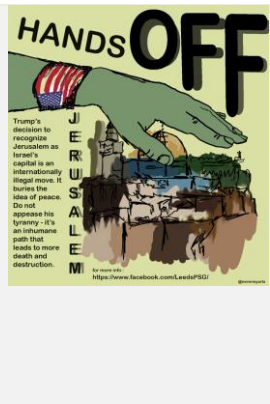
Kuva 32		Julkaisija Progressive List for Peace (Israel). Israel. n. 1987. Zionist/Israeli Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/lets-talk-to-the-plo	“Puhutaan rauhaa PLO:n kanssa” Progressive List for Peacen vaalijulisteessa hepreankielinen teksti kertoo tekijän suomeksi kääntämänä: ”<i>puhutaan rauhaa PLO:n kanssa</i>”. Kuvassa päässä keffiyeh-huivilla naamioitunut lapsi heittämassä kiveä. Valkoinen kyyhky lentää heiton edellä. The Progressive List for Peace (hepreaksi: הרשימה המתקדמת לשלום, HaReshima HaMitkademet LeShalom, arabiaksi: القائمة التقدمية للسلام) oli vasemmistolainen poliittinen puolue Israelissa, joka tuki demokraattisen palestiinalaisen valtion perustamista. Puolueen muodosti vasemmistolaisen arabien ja juutalaisten liitto.
Kuva 33		Artisti Marc Rudin – julkaisija Palestiinan vapautuksen kansanrintama (PFLP). n. 1987. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/all-guns-against-the-enemy	”Kaikki aseet viholliseen kohdistettuna” Englannin- ja arabiankielisessä julisteessa vedotaan kohdistamaan kaikki aseet viholliseen. Julisteessa juhlietaan PFLP-puolueen 16. vuosipäivää. Julisteessa kolme keffiyeh-huivilla päänsä peittänyt hahmo osoittaa rynnäkkökiväärinsä kahtia haljenneeseen maalitauluun, jossa on Israelin lipun värein kuvattu Daavidin tähti.
Kuva 34		Artisti Ghazi Inam – julkaisija Palestiinan kirjailijoiden ja toimittajien yleinen liitto Syyriassa (General Union of Palestinian Writers and Journalists in Syria). n. 1987. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/the-pen-of-naji-al-ali	”Naji Al-Alin kynä” Arabiankielisessä julisteessa on sarjakuvapiirtäjä Naji Al-Alin kuva sekä Palestiinan lippua pitävä Naji Al-Alin Handala-sarjakuvahahmo, jolla toisessa kädessään on punainen kukka. Arabiankielinen teksti arkiston englanninkielisen käännöksen mukaan kertoo, ”<i>Naji Al-Alin kynä on voimakkaampi kuin antautuminen tai kuolema</i>”.
Kuva 35		Julkaisija Palestiinan kansan taistelurintama, Palestinian Popular Struggle Front (PPSF). Syyria. 1988. Palestinian National Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/we-shall-obtain-victory	”Saamme haltuumme voiton” Palestiinan kansan taistelurintaman (PPSF) julisteessa englannin- ja arabiankieliset vetoavat intifadaan voiton saavuttamisen keinona. Kuvassa vapaustaistelija pitää voitonmerkeissä käsiään ylhäällä tiesulun takana. Taustalla näkyy Israelin puolustusvoimien ajoneuvoja ja israelilaisia sotilaita.
Kuva 36		Artisti Irina Karkabi – julkaisija Israelilainen kommunistinen puolue, Israeli Communist Party (MAKI). Israel. 1988. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/from-generation-to-generation	”Sukupolvelta toiselle” Juliste on israelilaisen kommunistisen puolueen julkaisema. Arabiankielinen teksti arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä kuuluu ”<i>sukupolvesta sukupolveen</i>”. Kuvassa vanhan oliivipuun juurella istuvat keffiyeh-huivilla päänsä peittänyt iäkäs mies ja nuori poika, jolla on keffiyeh-huivi harteillaan. Taustalla näkyy asuinrakennuksia ja oliivipuuviljelmä.

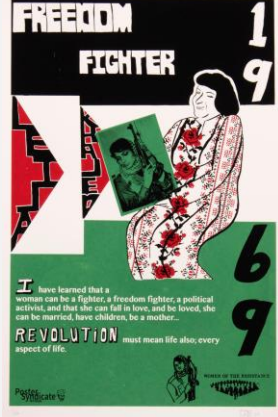
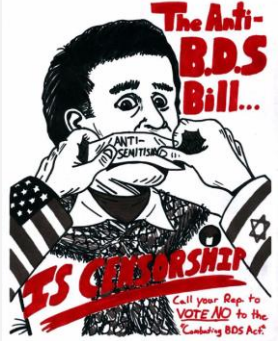
Kuva 37		Artisti John Polk – julkaisija Kansainvälinen opiskelijaliitto, International Union of Students (IUS). Yhdistynyt Kuningaskunta. 1988. International Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/stones-throw-away “Palestiinalainen valtio on kivenheiton päässä” Kansainvälisen opiskelijaliiton ja Palestiinalaisopiskelijoiden yleisliiton, General Union of Palestinian Students (GUPS) julisteessa vedotaan solidaarisuuteen palestiinalaisasian edistämiseksi. Englanninkielisessä julisteessa teksti ylälaidassa kertoo, <i>“Palestiinan valtio on kivenheiton päässä”</i>, julisteen valkoisessa banderollissa <i>“solidaarisuuttasi tarvitaan nyt enemmän kuin koskaan”</i>. Alareunan teksti kertoo julisteen olevan tribuutti palestiinalaiselle kansannousulle joulukuussa 1987.
Kuva 38		Artisti Helmi Eltouni – julkaisija Dar Al-Fata Al-Arabi (Arab Children Publishing House). Egypti. 1988. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/the-first-bullet-and-the-first-stone “Isä-Jihad” Egyptiläisen lapsille suunnatun materiaalin kustantamon teoksessa arabiankielinen teksti kertoo arkiston englanninkielisen käännöksen mukaan <i>“Abu Jihad (Khalil Al-Wazir) - Ensimmäinen luoti ja ensimmäinen kivi.”</i> Khalil Al-Wazir tunnettiin myös Abu Jihad (Isä-Jihad) -nimellä. Teos on marttyyrijuliste. Israelilainen salainen palvelu Mossad ampui Yasser Arafatin kakkosmiehenä tunnetun palestiinalaispoliitikon Khalil al-Wazirin Tunisiassa vuonna 1988.
Kuva 39		Julkaisija Palestiinan kansallinen vapautusliike (Fatah) ja PLO:n tietotoimisto. Israel. 1989. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/martyrs-of-the-intifada-exhibit ”Intifadan marttyyrit” PLO:n tietotoimiston ja Fatah-puolueen arabiankielisessä julisteessa muistellaan palestiinalaisasian marttyyrejä. Vasemmalta oikealle ja ylhäältä alas julisteessa kuvataan arkiston mukaan Sabhia Rashid Al Mankoosh (artisti Majid Awad); Ibrahim Hania - al Daheesha (artisti Adnan Zubaidi); Sahr Al-Jami - Balatan leiri (artisti Nabil Anani); Rassim Mudhi Al-Khodriat (Abu Tha'ir) - Al Dhaharia (artisti Musa Abd Hafez); Alam Said Nasrallah Sadiqa - Gaza (artisti Fatin Toobasi); Mohammed Ali Jamdan - Rafa (artisti Awad Abu Armana); Admunad Al Yas Ghannem - Beit Sahour (artisti Nader Al Hathwa).
Kuva 40		Artisti Abdel Rahman al Muzain – julkaisija Palestiinan kansallinen vapautusjärjestö (Fatah). n. 1990. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/watchword-of-the-intifadah ”Intifadan tunnussana” Palestiinan kansallisen vapautusjärjestön (Fatah) julisteessa keffiyeh-huivipäinen kahleista vapautunut Yasser Arafatia esittävä hahmo johtaa joukkojaan ja astuu Daavidin tähti -koristeisen kypärän ylitse. Taustalla Daavidin tähti -koristeiset Israelin armeijan tankit vyöryvät palestiinalaisia kuvaavaa väkijoukkoa kohti. Naiset taustalla kantavat Palestiinan lippua Arabiankielinen teksti julisteesta arkiston englanninkielisestä käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä kuuluu, <i>”Intifadan tunnussana: Abu Amar (Yasser Arafat) on johtajamme”</i>

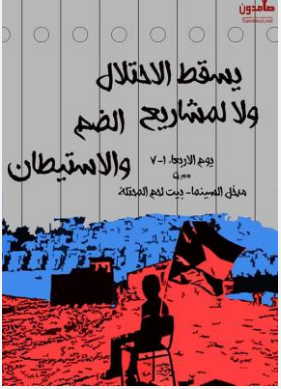
Kuva 41		Artisti Fayez Al-Hasani, julkaisija ei tiedossa. Israel. n. 1990. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/state-of-palestine-0	”Palestiinan valtio” Julisteessa viidentoista palestiinalaislipun väritteisen linnun joukko ympäröi symmetrisesti jerusalemlaisen Kalliomoskeijan kupolia, jossa lukee arabiaksi ”Palestiina”. Etualalla on ikoniseksi muodostunut keffiyeh-huivilla päänsä peittäneen Yasser Arafatin potrettikuva.
Kuva 42		Julkaisija Palestiinan nais työntekijöiden liitto Länsirannalla ja Gazassa (Union of Palestinian Woman Workers in the West Bank and Gaza). Israel. n. 1990. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/i-have-the-right-to-live	”Oikeus elää” Palestiinan naistyöntekijöiden liiton julisteessa englanninkielinen teksti julisteen alareunassa kertoo, ”minulla on oikeus elää kuten muilla maailman lapsilla.” Palestiinalaislipun väripalettia noudattelevassa julisteessa kuvataan palestiinalaisia lapsia ja punaisia kukkia. Punaisen kukan terälehdillä on kuolleiden marttyyri-lasten kuvia. Kuvan keskeisimmällä tyttölapsella on piirretty harteille keffiyeh-huivi.
Kuva 43		Artisti Emad Abdel Wahhab – julkaisija Palestiinan vapautuksen kansanrintama (PFLP). 1991. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/intervals-of-tyranny	”Tyrannian intervallit” Palestiinan vapautuksen kansanrintaman (PFLP) arabian- ja englanninkielisessä julisteessa lihavoitu teksti arkiston englanninkielisen käännöksen mukaan kertoo, ”tyrannien elämät jäävät lyhyeksi”. Juliste juhlistaa intifadan neljättä vuosipäivää ja PFLP:n 24. vuosipäivää. Englanninkielinen teksti julisteessa kertoo ”Palestiina elää tyrannien aikakausista huolimatta.” Julisteessa oikeassa laidassa on Israelin–Palestiinan kartta, vasemmassa laidassa hevosmaisia hirviöitä, osoittava sormi ja osoittavia aseita.
Kuva 44		Artisti Naji al-Ali – julkaisija Palestiinan vapautuksen kansanrintama (PFLP). n. 1993. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/al-towteen	”Al-Towteen – ratkaisu” PFLP:n julkaisema sarjakuvapiirtäjä Naji al-Alin kuva, jossa sarjakuvahahmo Hadala seisoo halkaistun kyltin edessä, jossa lukee arabiaksi ”ratkaisu”. ”Ratkaisu” viittaa Israelin pyrkimykseen kannustaa palestiinalaispakolaisten pysyvää asuttamista arabimaissa, joissa he asuvat pakolaisina useimmissa tapauksissa. Oikealle osoittava kyltti, jossa lukee ”ratkaisu”, on PFLP:n symbolilla halkaistu. Pylvään yläosassa olevassa pienessä kyltissä, joka osoittaa toiseen suuntaan, lukee ”Palestiina”, joka symboloi palestiinalaisten päättäväisyyttä palata.

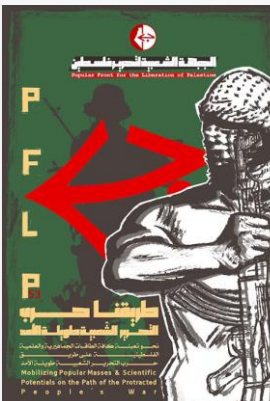
Kuva 45		Artisti Abu Manu – julkaisija Palestiinan vapautuksen kansanrintaman pääkomento (PFLP-GC). Syyria. 1993. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/zionist-peace-means-palestinian-blood	“Sionistinen rauha merkitsee palestiinalaisverta” Palestiinan vapautuksen kansanrintaman pääkomennon (PFLP-GC) perustamisen 27. vuosipäivää juhlistavassa syyrialaisessa julisteessa Israelin lipun värejä edustava Daavidin tähti lävistää surmaavasti valkoisen kyyhkyn, jolla on palestiinalaislipun värejä siivissään. Englanninkielellä oleva teksti kuuluu "sionistinen rauha merkitsee palestiinalaista verta". Arabiankielisessä tekstissä arkiston käännöksestä tekijän suomeksi kääntämänä lukee, <i>"He puhuvat rauhasta, mutta murhaavat kansaamme."</i>
Kuva 46		Artisti Mohammed Safi – julkaisija Al'Asifah (Myrsky). Syyria. 1993. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/our-people-reject-the-oslo-accords	”Kansaamme vastustaa Oslon sopimuksia” Al'Asifahin sissijoukon Myrsky-osaston arabiankielisessä syyrialaisessa julisteessa arkiston käännöksen mukaisesti juhlistetaan intifadan aloittamisen kuudetta vuosipäivää. Arabiankielinen teksti kertoo <i>"Kuolema pettureille. Kansaamme vastustaa Oslon sopimuksia."</i>
Kuva 47		Artisti Erin – julkaisija ei tiedossa. n. 2000. Julkaistu Internetissä. International Artists/Agencies. http://www.palestineposterproject.org/poster/leila-khaled-bridge	”Leila Khaled” Tässä internetissä julkaistussa lähteeltään tuntemattomassa Erinin julisteessa kuvataan naismarttyyri Leila Khaledia, joka on kuvassa päänsä keffiyeh-huivilla peittäenään. Punaisella taustalla on hävittäjälentokoneita. Keffiyeh-huivin teksteissä lukee <i>"kiviä heittä"</i> ja <i>"voimakas todellisuus - nyt"</i>.
Kuva 48		Julkaisija Palestiinalaisopiskelijoiden yleisliiton, General Union of Palestinian Students (GUPS). Yhdistyneet Kuningaskunnat. 2000. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/in-his-breast-only-his-heart	”Hänen rinnassaan on ainoastaan hänen sydämensä” Palestiinalaisopiskelijoiden yleisliiton, General Union of Palestinian Students (GUPS) julisteessa juhlistetaan järjestön 41. vuosipäivää ja kansainvälistä Palestiinan kansan solidaarisuuspäivää. Julisteessa on siteerattu runoa <i>"In his breast only his heart -- In his heart only his people -- In his voice only his sorrow -- In his sorrow only his prison -- And they have searched his prison -- Only to find themselves in chains"</i>. Julisteessa on toiselle intifadalle eli Al-Aqsan intifadalle ikoniseksi muodostunut kuva palestiinalaislapsesta heittävässä kiveä kohti israelilaisen armeijan tankkia.

Kuva 49	 SUPPORT A DEMOCRATIC SECULAR PALESTINE	Julkaisija ei tiedossa, lähde Palestinian Museum / Ali Kazak Collection. n. 2000. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/democratic-secular-palestine	“Demokraattinen sekulaarinen Palestiina” Englanninkielisessä julisteessa vedotaan tukemaan demokraattista, sekulaarista Palestiinaa. Juliste on valkeataustainen, teksti on suurella mustalla fontilla englanniksi ja julisteen yläreunassa on kuva-alasta puolet vievä palestiinalaislippu.
Kuva 50	 apartheid is real The Secretariat of the Arab League for the World Conference Against Racism, 2001. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. End Israel's military onslaught against Palestinian civilians Occupation • Colonialism • Israel's new form of apartheid.	Julkaisija Arabiemiirikunnan sihteeristö rasismiin vastaisessa maailmankonferenssissa (Durban 2001), Secretariat of the Arab Caucus for the World Conference Against Racism. 2001. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/apartheid-is-real	“Apartheid on todellisuutta” Julisteessa yläreunan tekstissä englanniksi lukee “apartheid isreal”, apartheid on todellisuutta, jossa teksti on tyylitelty siten, että sanat is ja real yhteen kirjoitettuna muodostavat konnotatiivisen merkityksen ”Israel”. Julisteessa jälleen toiselle intifadalle eli Al-Aqsan intifadalle ikoniseksi muodostunut kuva lapsesta heittämässä kiveä kohti Israelin armeijan tankkia. Alareunassa teksti palestiinalaislipun muodossa kertoo: “Lopettakaa Israelin sotilaallinen hyökkäys palestiinalaissiviilejä kohtaan! Miehitys = Kolonialismi = Israelin uusi apartheidin muoto”
Kuva 51	 STOP THE KILLING	Artisti Reinhard Krause – julkaisija Amnesty International. n. 2002. International Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/stop-the-killing	“Pysäyttäkää tappaminen” Amnestyn julisteessa lapsihahmo reppu selässään on selin kuvattuna katsomassa kohti Israelin armeijan sotilaita ja israelilaisen armeijan kulkuneuvoa. Englanninkielinen teksti alareunassa kertoo “Stop the killing”, pysäyttäkää tappaminen. Punaisella tekstillä julisteessa hiekkataustalla on kirjoitettuna intifadan aikana Israelin armeijan iskujen seurauksena kuolleiden palestiinalaissiviilien nimet.
Kuva 52	 وطن واحد حركة التحرير الوطني الفلسطيني	Julkaisija Palestiinan kansallinen vapautusliike (Fatah). Israel. n. 2002. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/one-nation	”Yksi valtio” Fatahin arabiankielisessä julisteessa on keffiyeh-huivilla päänsä peittäneen Yasser Arafatin kuva ja arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä “Yasser Arafat. Yksi valtio. Palestiinan kansallinen vapautusliike – Fatah.”

Kuva 53		Julkaisija Islamilainen jihadliike Palestiinassa (Islamic Jihad Movement in Palestine). Julkaistu Internetissä. n. 2003. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/the-martyr-sheikh	”Marttyyrisheikki” Internetissä alun perin julkaistun palestiinalaisen islamilaisen jihadliikkeen julisteen arabiankielinen, palestiinalaislipun väripaletilla noudatteleva teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä ”<i>Tämä on Jihad. Joko voitto tai marttyyrius. Marttyyri Sheikki Izz ad Din Al-Qassam.</i>” Julisteessa on sheikin kuva ja taustalla Kalliomoskeija sekä al-Aqsan moskeija.
Kuva 54		Artisti Mohammed Joha – julkaisija Tamer Institute for Community Education. Israel. 2004. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/nothing-will-stop-us	”Mikään ei pysäytä meitä!” Juliste on julkaissut Tamer Institute for Community Education, joka julkaisee lapsille suunnattua materiaalia. Juliste juhlistaa kansallista lukemisen kampanjaa ja palestiinalaisten lasten päivää. Kuvassa kiemurteleva muuri viittaa Israelin ja Palestiinan alueita jakavaan muuriin, joka rakennettiin intifadan aikaisten väkivaltaisuuksien estämiseksi. Kiemurteleva aita on kuvattu julisteessa kobraksi. Aidan yli hyppää lapsi. Arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluu, ”<i>he eivät ikinä tule murtamaan meidän päättävää isyyttämme.</i>”
Kuva 55		Artisti Jamal Al-Abtah – julkaisija Palestiinan vapautuksen demokraattinen rintama, Democratic Front for the Liberation of Palestine (DFLP). Syyria. 2004. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/dflp-35th-anniversary	”DFLP:n 35. vuosipäivä” Syyriassa julkaistussa Palestiinan vapautuksen demokraattisen rintaman (DFLP) julisteessa arabiankielinen teksti kertoo arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä, ”<i>kansannousu ja vastustaminen itsenäisyyteen ja Jerusalemiin ja paluuseen saakka</i>” ja englanninkielinen teksti alareunassa kertoo julisteen juhlistavan puolueen 35. vuosipäivää. Julisteessa palestiinalaisia symbolisoiva musta hevonen ja palestiinalaislippu.
Kuva 56		Artisti Miriam Shaath – julkaisija Leeds Palestine Solidarity Group (UK). Yhdistyneet Kuningaskunnat. 2019. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/hands-off-jerusalem-0	”Näpit irti Jerusalemista” Kuvan on julkaissut Leeds Palestine Solidarity Group (UK) englanninkieliselle yleisölle. Teksti tekijän kääntämänä kertoo: ”<i>Näpit irti Jerusalemista. Trumpin päätös tunnustaa Jerusalem Israelin pääkaupunkina on kansainvälisesti laitton teko. Se on omiaan hautaamaan ajatuksen rauhasta. Älä hyväksy hänen tyranniaansa – se on epäinhimillinen tie, joka johtaa tuhoon ja kuolemaan.</i>” Kuvassa Yhdysvaltain lipulla ranteensa koristanut käsi on peittämässä Jerusalemia alleen.

Kuva 57		Artisti Ahmad Sleat – julkaisija Sisäisten pakolaisten oikeuksien puolustamisen yhdistys, Association for the Defense of the Rights of the Internally Displaced (ADRID). Israel. 2019. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/return-to-khubbayza ”Paluu Khubbayzaan” Yhdistyksen julkaisema arabiankielinen kuva, jossa avain, jolla Palestiinan kartta on tyyllitely kuvaan, symbolisoi paluuta. Kuvan teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluu: ” (teksti ylhäällä) <i>Oi juureni juuret, tulen varmasti takaisin, odota minua</i> (lihavoitu teksti alareunassa) <i>Khubbayzan paluun 22. vuosittainen maaliskuu</i>”. Khubbayza oli palestiinalaisarabikylä Haifan alueella Pohjois-Israelissa. Khubbayzan asukkaat joutuivat pakenemaan kodeistaan vuoden 1948 sodassa Mishmar HaEmekin taistelun yhteydessä.
Kuva 58		Artisti Lisa Ann Nikkel & Michelle Williams – julkaisija San Francisco Poster Syndicate (USA). Yhdysvallat. 2019. International Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/freedom-fighter-1969 “Vapaustaistelija 1969” Yhdysvaltalainen juliste, jossa alareunassa logo <i>"Women of the resistance"</i> ja kuva Leila Khaledista. Palestiinalaislipun väripalettia noudattelevassa julisteessa palestiinalaiseen thob-mekkaan pukeutunut nainen pitelee Leila Khaledin valokuvaa sylissään. Yläreunan tekstinä on <i>"vapaustaistelija"</i>, reunassa vuosiluku 1969 ja julisteen alaosan tekstinä tekijän kääntämänä <i>"Olen oppinut, että nainen voi olla taistelija, vapaustaistelija, poliittinen aktivisti, hän voi rakastua, häntä voidaan rakastaa, hänet voidaan naida, hän voi saada lapsia, hän voi olla äiti. Vallankumouksen on merkittävä elämää myös; jokaista elämän osaa."</i>
Kuva 59		Artisti RedAmerican1945. Yhdysvallat. 2019. International Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/combating-bds-act “Taistelu BDS-liikkeen puolesta” Yhdysvaltalaisen artistin itsensä julkaisema kuva, jossa kritisoidaan Yhdysvaltoja ja Israelia edustavat kädet ovat hiljentämässä teipillä kuvassa olevan hahmon suuta. Teipissä lukee <i>"antisemitismi"</i>. Julisteen teksti kertoo tekijän kääntämänä <i>"BDS-liikettä vastustava aloite on sensuuria! Ota yhteyttä kansanedustajaasi äänestääksesi EI BDS-liikettä vastustavalle aloitteelle"</i>. Boycott, Divestment and Sanctions -liike (BDS) on palestiinalaisjohtoinen kampanja, jolla edistetään Israelin vastaisia boikotteja. Artisti viestii kuvallaan BDS-liikettä vastustavan aloitteen torjumisen olevan sensuuria, ja esittää sensuuria harjoittavan osapuolen olevan yhdysvaltalaisia ja israelilaisia tahoja, jotka leimaavat kaiken heidän tavoitteilleen epäedullisen politiikan antisemitistiseksi.

Kuva 60		Artisti Carlos Latuff – julkaisija Desobeir.net. Ranska. n. 2019. International Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/arretons-les “Pysäytä heidät!” Ranskalaisen julisteen yläreunassa oleva ranskankielinen teksti ”Arretons-les!” kääntyy suomeksi ”Pysäytä heidät!”. Kuvassa palestiinalaislasta kuvaava keffiyeh-huiviin pukeutunut hahmo nalle kainalossaan seisoo vartiomuurein ympäröidyllä alueella muodostaen varjon, jossa lukee ”Gaza”. Hahmoa kohtaan lentää israelilainen sotilashelikopteri, joka on ampunut ammuksen lasta kohti. Taivas on verenpunainen. Alareunan teksti englanniksi kertoo ”Boikotoi Israelia”.
Kuva 61		Artisti Hassan Al-Teibi. Palestiina. 2020. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/you-perfume-our-world ”Sinun tuoksusi on maailmamme” Kuva on artistin itsensä julkaisema kunnianosoitus palestiinalais-taiteilijalta toiselle. Juliste kuvaa Hafez Omaria, jonka Israelin hallitus pidätti ja vangitsi vuonna 2019 yhdeksi vuodeksi julisteiden tuottamisesta Palestiinan vapautuksen kansanrintamalle (PFLP). Julisteen arabiankielisen tekstin arkiston käännös tekijän suomeksi kääntämänä kuuluu: ”<i>Voi, Hafez, (olet kuin) agarwood (Aquilaria malaccensis) - suitsukkeita Hafez (sinä) olet harvinainen aarre, joka hajustaa maailmamme</i> [kuten agarwood-suitsuke] Julisteessa siteerataan palestiinalaisrunoilija Tawfiq Zayadin lyriikkaa. Alkuperäisessä lyriikassa kappaleen sanat ovat: ”<i>Oi kansani ovat suitsukkeita</i>” - viitaten oud / agarwood (Aquilaria malaccensis) -puuhun. Julisteessa taiteilija on korvannut ”kansani” Hafezin nimellä.
Kuva 62		Julkaisija Samidoun – Palestiinalaisvankien solidaarisuusverkosto, The Palestinian Prisoner Solidarity Network. Israel. 2020. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/occupation-annexation-settlements “Miehitys, valloitus, siirtokunnat” Julisteen arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluu ”<i>Alas miehityksen kanssa -- Ja ei liittämishankkeelle -- Ja ei siirtokunnille</i>”. Julisteen on julkaissut palestiinalaisvankien solidaarisuusverkosto Samidoun, joka on kansainvälinen solidaarisuutta palestiinalaisvankeja kohtaan peräänkuuluttava ryhmä. Puolet julisteesta on harmaan muurin peittämää, etualalla istuu hahmo tuolilla palestiinalaislipun kanssa. Taustalla näkyy arabiasuinrakennuksia, joiden edustalla on puskutraktoreita. Juliste vetoaa päättämään palestiinalaisalueiden miehityksen sekä pysäyttämään siirtokuntien aluevalloituksen ja perustamisen.

Kuva 63		Artisti Hamed Maghroui & Rabani – julkaisija IranCartoon – Palestine is not Alone Poster Contest 2020. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/israels-genocide	“Israelin kansanmurha Gazassa” Juliste on tuotettu iranilaiseen “Palestine is not alone” – julistekilpailuun, kuten kuvat 68–70. Palestiinalaislipun väripalettia noudattelevassa kuvassa englanninkielinen tekstin tekijän kääntämänä kertoo ”Israelin kansanmurha Gazassa”. Kuvassa on mustan hamsan muodossa lasta pitelevä hahmo, jonka päässä on maalitaulu, ja jonka alapuolelta valuu verta. Hahmoa kohti lentää mustia luoteja valkoisella taustalla.
Kuva 64		Artisti Mahmoud Bazdar. Iran. n. 2020. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/palestine-will-be-liberated	“Palestiina tulee vapautetuksi” Juliste on artistin itsensä julkaisema solidaarisuutta palestiinalaisasiaa kohtaan osoittava juliste. Kuvassa valkoisen kyhykyn siipi on piikkilangan ja murtuneen, sinisen Daavidin tähden seassa. Palestiinan nimi on kuvassa englanniksi. Englanninkielisen tekstin alla on farsin kielellä teksti ”Palestiina tulee vapautetuksi”.
Kuva 65		Artisti Ahmad Dabek. Israel. 2020. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/apartheid-dominoes	”Apartheidin dominonappulat” Juliste on artistin itsensä julkaisema. Teksti julisteessa on arabiaksi ja englanniksi, teksti toistaa iskulausetta ”vallankumous voittoon saakka”. Julisteen alareunassa punaisella taustalla on kaksi hashtagia eli aiheutunnistetta, joihin juliste ottaa kantaa ja joille juliste pyrkii saamaan näkyvyyttä. Kuvassa on hahmo keffiyeh-huivi lanteillaan selin, hahmon käsi pitää nyrkissään selän takana kiveä. Hahmo katsoo kohti sortuvaa muuria, joka on rakennettu dominonappuloista.
Kuva 66		Artisti Qasem Abdelqader. Israel. 2020. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/mobilizing	“Liikkeelle” Juliste on artistin itsensä julkaisema. Juliste esittää PFLP-puolueen logon ja sloganeita. Englanninkielinen teksti kertoo tekijän kääntämänä: ”Liikehtimään joukot ja tieteellinen potentiaali pitkittyneen kansansodan polulla”. Kuva on tribuutti Palestiinan vapautuksen kansanrintamalle. Kuva noudattelee palestiinalaislipun väripalettia.

Kuva 67		Julkaisija Palestiinan kansallinen vapautusliike (Fatah). Libanon. 2020. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/resistance-and-armed-struggle	”Vastustus ja aseellinen vastarinta” Fatahin arabiankielinen juliste noudattelee visuaalisesti samanlaista linjaa kuin aiemmat Fatahin julisteet. Julisteen arabiankielinen teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluu: ” (keltainen teksti ylhäällä) 55 vuotta Fatahin perustamisesta -- Palestiinan nykyaikaisen vallankumouksen käynnistäminen (punainen teksti) Ei vuosisadan sopimukselle .. Ei kompromisseille Kyllä vastustamiselle Kyllä aseelliselle taistelulle” Julisteessa on Fatahin logo, keffiyeh-huivilla naamioitunut vapaustaistelija heittämässä kiveä, taustalla Palestiinan kartta, jonka kärjessä on valo ja ympärillä liihottavat linnut. Alareunassa on käsi, joka repaleisella Yhdysvaltain lipulla allekirjoittaa, suuret, mustat armeijan maihinnousukengät, joiden alle jää Israelin lippua symbolisoiva sinivalkoinen Daavidin tähti. Kuvalla otetaan kantaa julkaisuuhetkellä ajankohtaisiin kansainvälisen politiikan tapahtumiin (Yhdysvaltain toimet Lähi-idässä).
Kuva 68		Artisti Ali Shirini – julkaisija IranCartoon – Palestine is not Alone Poster Contest 2020. Iran. 2020. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/palestine-is-not-alone-shirini	”Palestiina ei ole yksin” Juliste on tuotettu iranilaisella “Palestine is not alone” - julistekilpailuun, kuten kuvat 63, 68, 69. Julisteessa on ritsoja, joiden nauhakohdassa, johon ritsalla lingottava kivi asetetaan, on maan lippu. Keskimmäisenä julisteessa on Palestiinan lippu. Juliste viittaa muslimivaltioiden solidaarisuuteen palestiinalaisasiassa. Julisteen teksti on sekä englanniksi että farsiksi: Palestiina ei ole yksin.
Kuva 69		Artisti Agus Widodo – julkaisija IranCartoon – Palestine is not Alone Poster Contest 2020. Iran. 2020. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. http://www.palestineposterproject.org/poster/palestine-is-not-alone-widodo	”Palestiina ei ole yksin” Juliste on tuotettu iranilaisella “Palestine is not alone” - julistekilpailuun, kuten kuvat 63, 68, 70. Julisteessa alhaalta synkkydestä, Daavidin tähden kuviosta modernien rakennusten keskeltä kapuaa tikapuita pitkin hahmoja yläpuolella olevaan aukkoon, josta pilkottaa sateenkaaren peittämä Kalliomoskeija. Kiipeävät hahmot pitävät toisiaan kiinni käsistä.

Kuva 70

Artisti Mohammed Atiyeh – julkaisija IranCartoon – Palestine is not Alone Poster Contest 2020. Libanon. 2020. Arab/Muslim Artists/Agencies, PPPA. <http://www.palestineposterproject.org/poster/satan-promises-them>

“Saatana lupaa”

Juliste on tuotettu iranilaiseen “Palestine is not alone” - julistekilpailuun, kuten kuvat 63, 68, 69. Julisteessa Israelin pääministeri Benjamin Netanyahu (pääministeri vuodesta 2009 tutkielman kirjoittamishetkeen) ja Yhdysvaltain presidentti Donald Trump (Yhdysvaltain 45. presidentti 2017–2021) ovat saatanan hahmon yhdistäminä toverillisesti vierekkäin esitettynä. Alareunan teksti on englannin- ja arabiankielillä esitetty sitaatti Koraanista. Käännös kuuluu suomeksi: *”Hän antaa heille lupauksia ja synnyttää heissä himoja, mutta Saatana antaa ainoastaan petollisia lupauksia.”* (An-Nisaa 120)

Kuva 71

Julkaisija Palestiinan vapautuksen demokraattinen rintama, Democratic Front for the Liberation of Palestine (DFLP). 2021. Palestinian Nationalist Artists/Agencies, PPPA.

<http://www.palestineposterproject.org/poster/machinations-of-the-occupation>

“Miehityksen koneistot”

Julisteen keltaisella oleva teksti arkiston käännöksestä tekijän kääntämänä kuuluu *”Yhtenäisyyden ja taistelun kautta kaadamme miehityksen koneistot”*. Julisteessa juhlistetaan rintaman 52. vuosipäivää. Päivämääränä 22.2.1969 DFLP erosi PFLP:sta muuttaen nimensä Palestiinan vapautuksen demokraattiseksi rintamaksi (DFLP). Julisteessa on punainen tähti, rynnäkkökiväärin kärki, Palestiinan valtion rajat, taustalla kuva keffiyeh-huivilla päänsä naamioituneesta taistelijasta rynnäkkökivääri kädessään sekä Palestiinan lippua heiluttava mies.